

ଛାତ୍ର/ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ _____

ଶ୍ରେଣୀ _____

କୃତିଙ୍କତା

ସମୀକ୍ଷକ

ଶ୍ରୀ ମଦନ ମୋହନ ମହାନ୍ତି
ଡଃ ଶିରିଧାରୀ ହେତା

ପ୍ରଶାସନିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ଭୁପେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ପୁନିଆ (ଡଃ.ପ୍ର.ସେ)
ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓସେପା

ଲେଖକ / ଲେଖକା ମଣ୍ଡଳୀ

- ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ତ୍ରୀପାୟୀ
- ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ
- ଶ୍ରୀ ଅଭିମନ୍ତ୍ୟ ସାହୁ
- ଶ୍ରୀ ଲଲାଟ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା
- ଶ୍ରୀ ଚର୍ତ୍ତୁଭୁଜ ପଣ୍ଡା

ଶୈକ୍ଷିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀ ସୁର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର , (ଓ.ଶି.ସେ)
ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ଓ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶାସନ

ସହାୟତା

- ଶ୍ରୀମତୀ ମିତାଲୀ ପାତ୍ର
- ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ବାନାର୍ଜୀ
- ଶ୍ରୀ ସୁମିତ କୁମାର ଦାଶ

ବୈଷ୍ଣୋଦିକ ସହାୟତା

- ଭବାନୀ ପ୍ରଧାନ
- ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ ପୃଷ୍ଠା

ଉଦ୍‌ଧୃତ - 9

**Practice worksheets for
Learning Camp**

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉଦ୍‌ଦ୍ଦିଲ ଗଣିତ- ୨

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ (ଶ୍ରେଣୀ/ ପ୍ରସଙ୍ଗ)	ପୃଷ୍ଠା
୧	୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକକୁ ପଡ଼ିବ ୩ ଲେଖିବ ।	୧		୧
୨	୧୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପଡ଼ିବ ୩ ଲେଖିବ ।	୨, ୩, ୪, ୫		୩, ୪, ୫, ୧୨
୩	ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୧୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ ।	୭, ୭, ୮, ୯, ୧୦, ୧୧		୧୭, ୧୮, ୨୧, ୨୪, ୨୭, ୨୯
୪	ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୧୨		୩୨
୫	ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୧୩, ୧୪, ୧୫		୩୩, ୩୯, ୪୧
୬	ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଫେଢାଣ ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବ ।	୧୬, ୧୭, ୧୮, ୧୯		୪୪, ୪୭, ୪୯, ୫୨
୭	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ - ୧	୨୦		୫୫
୮	୨, ୩, ୪, ୫, ୬ ୧୦ର ଶୁଣନ ଖାଦ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବ ୩ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁର ବ୍ୟବହାର କରିବ ।	୨୧, ୨୨, ୨୩, ୨୪		୫୭, ୫୦, ୨୭, ୨୭
୯	ବାରମ୍ବାର ବିଦ୍ୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗଫଳ ସ୍ଥିର କରିବ ।	୨୫, ୨୬		୭୦, ୭୩
୧୦	ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି / ସମ୍ମହ ସ୍ଵର୍ତ୍ତି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ ।	୨୭, ୨୮, ୨୯, ୩୦		୭୭, ୭୯, ୨୧, ୮୮
୧୧	ଦିମାତ୍ରିକ ଆକୃତିର ଧାର ଶୀର୍ଷ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବୁଝାଇବ ।	୩୧		୮୭
୧୨	ଲମ୍ବ ଓ ଦୂରତାକୁ ମାନକ ଏକକରେ ଅନୁମାନ କରିବ ୩ ମାପିବ । ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପର ଏକକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କକୁ ବୁଝିବ ।	୩୨		୮୯

ସୂଚୀପତ୍ର

ଉଦ୍ଧଳ ଗଣିତ- ୨

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ (ଶ୍ରେଣୀ/ ପ୍ରସଙ୍ଗ)	ପୃଷ୍ଠା
୧୩	ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସଂପୃଷ୍ଟ ଘଟଣାବଳୀରେ ଗ୍ରାମ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶିତ ମାପମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ ।	୩୩, ୩୪		୯୨, ୯୪
୧୪	ଘଣ୍ଠାକୁ ଦେଖି ଠିକଭାବେ ସମୟକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବ ।	୩୫		୯୫
୧୫	ଅଛି ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ପଇସାର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ ।	୩୬		୯୮
୧୬	ଦର ତାଲିକା ଓ ସରଳ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ।	୩୭		୧୦୦
୧୭	ଆକଳନ ପଂଦ୍ଧ- ୨	୩୮		୧୦୧

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧

୧୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା
ସୁଚକକୁ ପଡ଼ିବ ଓ
ଲେଖିବ।

୧. ସଂଖ୍ୟା ନାମ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାନାମ	ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାନାମ
୧		୫୦	
୭		୫୭	
୭		୭୮	
୮		୭୦	
୯		୮୦	
୧୦		୮୧	
୧୨		୮୭	
୧୪		୯୦	
୧୮		୯୪	
୨୪		୯୭	
୩୦		୯୮	
୩୨		୯୯	
୩୪		୩୩	
୪୦		୭୭	
୪୭		୭୭	
୪୯		୩୪	

ଗ. ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା ନାମ	ସଂଖ୍ୟା
ଚଉବନ୍ଦ	
ସତର	
ପଚାଶ	
ସତ୍ତବୀ	
ଆଠ	
ଡିଶି	
ଏକାର	
ଚାଲିଶି	
ଅଣଚାଷ	
ଅଠାବନ୍ଦ	
ଛଥ	
ସତାଅଷୀ	
ଅଠଶଠି	
ଏକ	
ଛତିଶି	
ଅଣଷଠି	
ଚଉଟିଶି	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨

୧୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା
ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ପ୍ରତି ଧାଉରେ ଛାତିଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

୫	୭	୭			୧୦			୧୩		
୨୩				୨୭			୩୦		୩୭	୩୩
୩୭	୩୮				୪୭	୪୩			୪୭	
୪୯		୪୧	୪୨		୪୪			୪୭		୪୯
୭୭	୭୩		୭୪	୭୭		୭୮	୭୯		୭୧	
୭୮			୮୧		୮୩		୮୪			
୯୦		୯୨		୯୪	୯୪		୯୭		୯୯	

୨. ପ୍ରତି ଧାଉରେ ଛାତି ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

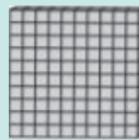
୧୦୦	୧୦୧				୧୦୪			୧୦୮		୧୧୦
୨୨୧	୨୨୨			୨୨୪						
୩୩୧		୩୩୩			୩୩୭			୩୩୯		
୪୪୭	୪୪୩		୪୪୪			୪୪୮			୪୪୧	
୫୭୭		୫୭୪		୫୭୭					୫୮୭	
୬୬୩	୬୬୪				୬୬୮				୬୬୯	
୭୭୭	୭୭୩				୭୭୮				୭୭୧	
୮୮୮	୮୮୮				୮୮୯				୮୮୯	
୯୯୯										

ନ. ଧାତିରେ ଆଗରୁ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖ ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ)	୧୦, ୨୦, ୩୦	[]	[]	[]	[]	[]
(ଖ)	୧୫୦, ୨୦୦, ୨୫୦	[]	[]	[]	[]	[]
(ଗ)	୪୫, ୭୦, ୧୫	[]	[]	[]	[]	[]
(ଘ)	୨୦୦, ୩୦୦, ୪୦୦	[]	[]	[]	[]	[]
(ଡ)	୭୭୮, ୭୩୮, ୭୪୮	[]	[]	[]	[]	[]

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-ଳ

୧୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।

= ୧୦୦,

= ୧୦,

= ୧

୧. ତେବେ ନିମ୍ନ କ୍ଲକ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

କ୍ଲକ ସଂଖ୍ୟା		ସଂଖ୍ୟାକମାନ
ଯେପରି		୩୪
ସେହିପରି (କ)		
(ଖ)		
(ଗ)		
(ଘ)		
(ଘ)		
(ର)		

୨. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ଦଶ	ଏକ
୪୭		
୭୫		
୩୮		
୯୩		
	୭	୨
୫୪		
୧୯		
	୪	୭
୨୦		
୨୫		
୪୭		
୭୭		
୮୯		

୩. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର |

ସଂଖ୍ୟା	ଶହୁ	ଦଶ	ଏକ
୧୦୯	୧		
୨୭୮			
	୩	୭	୭
୪୩୭			
୫୪୫			
୬୬୪			୪
୭୧୩			
୮୦୦			
୯୪୭			
	୯	୮	୧

୪. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଗୋଲ ବୁଲାଯାଇଥିବା ଅଙ୍କ ଚାତିକର ସ୍ଥାନାୟମାନ ଲେଖ |

୪ ୮	-	ଆଠ ଏକ
୨ ୭	-	
୩ ୮	-	
୪ ୯	-	
୫ ୬ ୭	-	

୪. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୯ ଦଶ ୫ ଏକ =

(ଖ) ଦଶ ଏକ = ୪୭

(ଗ) ୩ ଦଶ ୮ ଏକ =

(ଘ) ୭ ଦଶ ୮ ଏକ =

(ଡ଼) ଦଶ ଏକ = ୭୮

(ଚ) ୫ ଦଶ ୨ ଏକ =

(ଛ) ୭ ଦଶ ଏକ = ୭୫

(ଜ) ୪ ଶହୁ ୫ ଦଶ ୮ ଏକ =

(ଝ) ଶହୁ ଦଶ ଏକ = ୭୭୯

(ସ୍ତ୍ରୀ) ୮ ଶହୁ ଦଶ ଏକ = ୮୭୮

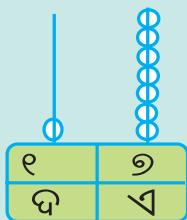
କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୪

୧୯୯ ପର୍ମ୍ୟୁନ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା
ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।

୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଆବାକସରେ ଗୋଲିର ଚିତ୍ର କର ।

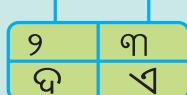
ଯେପରି :

୧୭

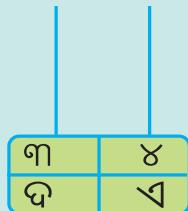

ସେହିପରି :

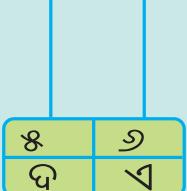
(କ) ୨୩

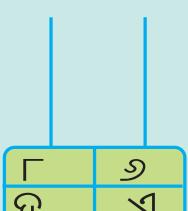
(ଖ) ୩୪

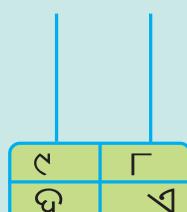
(ଗ) ୫୭

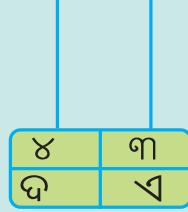
(ଘ) ୮୭

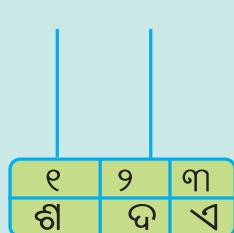
(ଙ୍ଗ) ୯୮

(ଚ) ୪୩

(ଛ) ୧୨୩

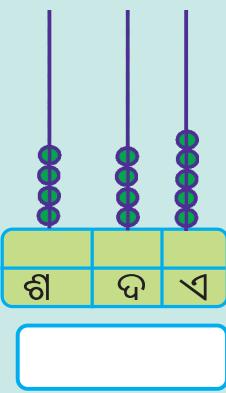
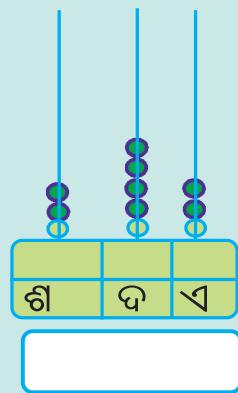
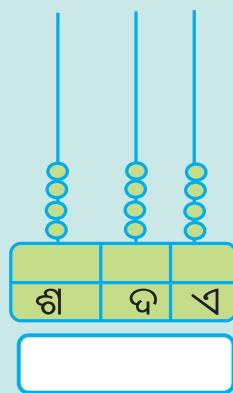
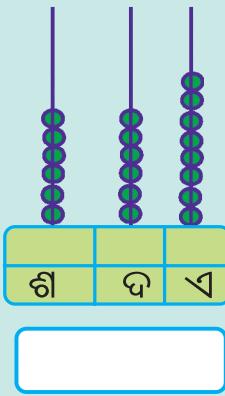
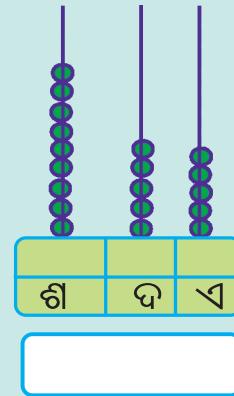
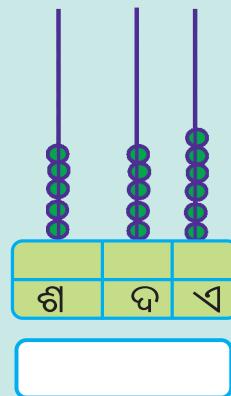
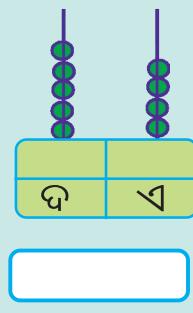
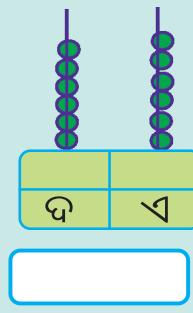
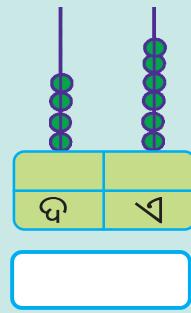
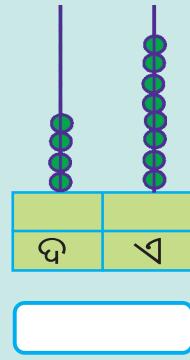
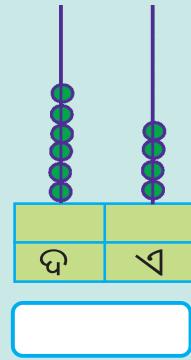
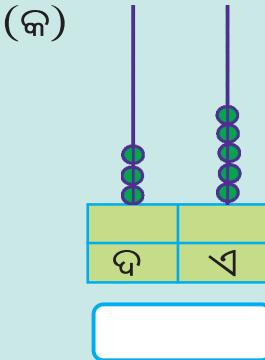

(ଜ) ୨୩୪

୨ . ଆବାକସର ଗୋଲି ଗଣି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ)

୩. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୪	ରେ ୪ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଖ) ୩୧	ରେ ୧ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଗ) ୪୨	ରେ ୪ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଘ) ୫୩	ରେ ୫ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଡ଼) ୩୨୪	ରେ ୩ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଚ) ୪୭୮	ରେ ୭ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଛ) ୭୮୯	ରେ ୯ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଜ) ୮୯୦	ରେ ୮ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ଝ) ୫୭୭	ରେ ୭ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>
(ୱ) ୯୯୦	ରେ ୦ ର ସ୍ଥାନୀୟମାନ	<input type="text"/>

୪. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୨୪	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୩୭	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୪୯	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୫୮	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୭୧	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୨୯୦	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୪୮୫	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୩୭୭	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
୫୮୫	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୫

୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା
ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ଉଦାହରଣ ଭଳି ବିଶ୍ୱାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

୨୮ = ୨ ଦଶ ୮ ଏକ

୩୭ =

୪୮ =

୫୯ =

୬୦ =

୭୧ =

୮୯ =

୯୩ =

୧୪ =

୨୪ =

୨. ଉଦାହରଣ ଭଳି ବିଶ୍ୱାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

୧୨୩ = ୧ ଶହ ୨ ଦଶ ୩ ଏକ

୧୧୧ =

୨୩୪ =

୩୪୫ =

୪୫୬ =

୫୬୭ =

୬୬୮ =

୭୬୯ =

୮୬୧ =

୨୬୨ =

୩. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଲେଖ ।

$$୪୭୮ = ୪୦୦ + ୭୦ + ୮$$

$$୧୫୭ =$$

$$୧୯୮ =$$

$$୨୭୭ =$$

$$୩୭୮ =$$

$$୪୮୯ =$$

$$୫୯୯ =$$

$$୬୧୯ =$$

$$୭୨୯ =$$

$$୮୩୮ =$$

୪. ଉଦାହରଣ ଭଳି ଦେଖୁ ଲେଖ ।

ବିଶ୍ଵାରିତ ରୂପ	ସଂଖ୍ୟା
୪୦୦ + ୮୦ + ୭	୪୮୭
୪୦୦ + ୩୦ + ୮	
୭୦୦ + ୧୦ + ୫	
୬୦୦ + ୩୦ + ୧	
୫୦୦ + ୮୦ + ୮	
୮୦୦ + ୨୦ + ୯	
୫୦୦ + ୯୦ + ୨	
୮୦୦ + ୯୦ + ୫	
୩୦୦ + ୨୦ + ୩	

୪. ଉଦାହରଣ ଭଲି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

$$୩୩୮ = \boxed{3} \text{ ଶହ } + \boxed{3} \text{ ଦଶ } + \boxed{8} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{300} + \boxed{30} + \boxed{8}$$

$$(କ) ୮୪୯ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ଖ) ୯୫୦ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ଗ) ୧୭୯ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ଘ) ୨୭୮ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ଡ) ୩୮୭ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ତ) ୪୯୭ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ଛ) ୫୧୪ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ଜ) ୭୨୪ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(ଝ) ୩୩୩ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

$$(୪) ୮୪୭ = \boxed{\quad} \text{ ଶହ } + \boxed{\quad} \text{ ଦଶ } + \boxed{\quad} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

- ◆ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଏ ରୁ ଫ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବା ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ପୂର୍ବଜ୍ଞାନ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା ଦେବେ ।
- ◆ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଯେପରି ଶିକ୍ଷଣ ପଳାପଳଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷତାର ସହ ହାସଳ କରନ୍ତି, ସେଥିପ୍ରତି ଧାନ ଦେବେ ।
- ◆ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ମନ୍ତ୍ରରଗାମୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଧାନ ଦେବେ ।

ଉପକ ରଣି :

- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ
- ସଂଖ୍ୟା ଚାର୍ଟ
- ଆବାକସ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ◆ ୯ ୯ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ◆ ସଂଖ୍ୟାନାମ ଓ ସଂଖ୍ୟା ସୁଚକକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।
- ◆ ଆବାକସରେ ଥିବା ଗୋଲିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବ ଓ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଆବାକସରେ ଗୋଲି ରଖିବ ।
- ◆ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବ ।
- ◆ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଷ୍ଟାରିତ ରୂପରେ ଲେଖିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୭

ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର
କରି ୯ ୯ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ
ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ ।

(୧) ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ)	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପରସଂଖ୍ୟା
	୮	
	୧୫	
	୨୮	
	୩୭	
	୪୯	
	୫୧	
	୭୭	
	୭୩	
	୮୪	
	୯୫	

(ଖ)	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
	୯୯	
	୧୯୮	
	୨୮୭	
	୩୭୭	
	୪୭୪	
	୫୫୪	
	୭୪୩	
	୭୩୭	

9. ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ)	ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
		୧୦
		୨୯
		୩୦
		୪୭
		୫୩
		୭୪
		୭୫
		୮୭
		୯୯

ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା
	୧୦୦
	୨୪୦
	୩୪୮
	୪୩୯
	୫୬୧
	୭୭୮
	୭୮୯
	୮୯୯
	୯୦୯
	୧୧୯

୧0. ମଞ୍ଚ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ)	ଠିକ୍	ଠିକ୍
	ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା ପରସଂଖ୍ୟା	
୧୧		୧୩
୨୯		୨୪
୩୧		୩୩
୪୩		୪୪
୫୪		୫୭
୭୪		୭୭
୭୭		୭୮
୮୭		୮୯
୯୦		୯୨

(ଖ)	ଠିକ୍	ଠିକ୍	ଠିକ୍
	ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ପରସଂଖ୍ୟା
୧୯୭			୧୯୯
୨୮୭			୨୮୮
୩୭୪			୩୭୭
୪୭୪			୪୭୭
୫୪୩			୫୪୪
୭୪୭			୭୪୪
୭୩୧			୭୩୩
୮୭୭			୮୭୪
୯୧୩			୯୧୪

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨

ସ୍କ୍ଵାନୀୟମାନ ଧାରଣା
ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ
ଡୁଲନା କରିବ ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ) ୩ ପରେ ୯ ନେଲେ ୧୫ ପରେ ନେବା ।

(ଖ) ୪୦ ପୂର୍ବରୁ ୩୫ ନେଲେ ୫୦ ପୂର୍ବରୁ ନେବା ।

(ଗ) ୭୦ ପରେ ୭୦ ନେଲେ ୮୦ ପରେ ।

(ଘ) ୯୨ ପୂର୍ବରୁ ୯୦ ନେଲେ ୯୭ ପୂର୍ବରୁ ନେବା ।

(ଡଃ) ୪୯ ଓ ୫୧ ମଞ୍ଚିରେ ରିହିବ ।

(ଚ) ୧୦୧, ୧୦୨, , ,

(ଛ) ୨୦୯, ୨୦୮, ୨୦୭, , ,

(ଜ) ୩୪୯, ୩୪୮, ୩୪୭, , ,

(ଝ) ୪୮୭, ୪୮୬, ୪୮୫, , ,

(ଓ) ୫୩୪, ୫୩୩ ମଞ୍ଚିରେ ରହିବ ।

୨. ପର ସଂଖ୍ୟାମାନ ଲେଖା ଶୂନ୍ୟସ୍କ୍ଵାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୨, , , , , ୧୧

(ଖ) ୨୭, , , , , ୩୭

(ଗ) ୪୫, , , , , ୫୦

(ଘ) ୫୩, , , , , ୫୮

(ଙ୍ଗ) ୭୪, , , , , ୭୯

(ଚ) ୭୭, , , , , ୮୧

(ଛ) ୨୧୪, , , , , ୨୧୯

(ଜ) ୩୩୪, , , , , ୩୩୯

(ଝ) ୪୭୦, , , , , ୪୭୫

(ଝ୍) ୫୯୨, , , , , ୫୯୭

ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା

୧୦୮	୧୦୯	୧୧୦
୧୧୪		୧୧୭
୨୩୩		୨୩୪
୨୪୭		୨୪୮
୩୪୭		୩୪୮
୩୭୪		୩୭୭
୪୮୭		୪୮୮
୫୯୧		୫୯୩
୭୯୪		୭୯୭
୭୯୮		୮୦୦
୯୧୪		୯୧୭

ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା

୧୪୭	୧୪୮	୧୪୯	୧୪୫
୨୧୮			୨୨୧
୩୪୪			୩୪୮
୩୪୪			୩୪୭
୪୭୪			୪୭୮
୪୭୯			୪୭୭
୫୮୦			୫୮୩
୭୮୩			୭୮୭
୮୮୪			୮୮୮
୯୮୭			୯୮୯

କାର୍ଯ୍ୟପଂଦ୍ର-୮

ସ୍କ୍ଲାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର
କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ
ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଏକକ ଘରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଯାହାର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୦ ,
୨ , ୪ , ୬ ଓ ୮ ସେ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ହେବ । ସେଉଳି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଏକକ ଅଙ୍କ ୧ , ୩ , ୫ , ୭ ଓ ୯ ହୋଇଥାଏ ସେ ସଂଖ୍ୟାକୁ
ସମାନ ୨ ଭାଗ କରି ହେବ ନାହିଁ । ସେ ଭଳି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ । ନିମ୍ନ
ସାରଣୀରେ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା / ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଘରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ ଦେବା ।

ସଂଖ୍ୟା	ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କ	ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
୨୧୯	9		
୪୧୪			
୭୫୦			
୭୫୩			
୯୪୭			
୯୪୮			
୫୮୭			
୨୯୭			
୨୯୬			
୫୭୦			
୯୯୯			

୧. ତଳ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉଭର ଲେଖ ।

(କ)	୪ ରୁ ୧୫ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅୟୁଗ୍ର ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।	
(ଖ)	୪୭ ରୁ ୫୪ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।	
(ଗ)	୩୦ ରୁ ୯୦ ମଧ୍ୟରେ ୨ ଟି ଯୁଗ୍ମ ଓ ୨ ଟି ଅୟୁଗ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।	
	ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	
	ଅୟୁଗ୍ର ସଂଖ୍ୟା	
(ଘ)	୪ ଟି ଦୁଇଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ଯାହାର ଦଶକ ଘରେ ୮ ଥିବ ।	
(ଙ୍ଗ)	୪ ଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅୟୁଗ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ଯାହାର ଦଶକ ଘରେ ୩ ଥିବ ।	

(ଚ) ୪ ଟି ତିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।
ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ସମନ୍ତି
ତ ହେବ ।

(ଛ) ୪ ଟି ତିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।
ଯେପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ସମନ୍ତି
ତ ହେବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୫

ସ୍କ୍ଵାନୀୟମାନ ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର
କରି ୧୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା
ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର । (ଯୁଗ୍ମ / ଅଯୁଗ୍ମ ଲେଖ)

(କ) ଦୁଇଟି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ସମାନ୍ତି

ସଂଖ୍ୟା ହେବ ।

(ଖ) ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ୭ ଥିଲେ ସଂଖ୍ୟାଟି

।

(ଗ) ଦୁଇଟି ପାଖାପାଖୀ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ପାର୍ଥକ୍ୟ

।

(ଘ) ଦୁଇଟି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ସମାନ୍ତି

।

୨. ୭, ୭, ୩ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ (ଯେତେ ପାର ସେତେ) ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

୩. ୪, ୭, ୮ କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଗଢ଼ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

୪. ସାରଣୀରୁ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ନ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଫଟି ଲେଖାଏଁ ଯୁଗ୍ମ ଓ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।

୮	୨	୩
୫	୦	୪
୭	୯	୧

ଡିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

ଯୁଗ୍ମ	ଅଯୁଗ୍ମ

ଚାରିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ

ଯୁଗ୍ମ	ଅଯୁଗ୍ମ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୦

୧. ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୭, ୯	(ଖ) ୭୫, ୭୪
(ଗ) ୮, ୪	(ଘ) ୩୮, ୫୧
(ଛ) ୭୫, ୭୮	(ଚ) ୮୭, ୯୯
(ଇ) ୧୨୪, ୧୧୮	(ଜ) ୨୭୪, ୨୭୮
(ଝ) ୫୨୧, ୪୯୯	

୨. ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୧, ୨, ୩	(ଖ) ୭, ୯, ୭
(ଗ) ୧୪, ୧୭, ୧୧	(ଘ) ୩୨, ୪୨, ୨୯
(ଛ) ୪୫, ୩୮, ୫୭	(ଚ) ୭୮, ୭୭, ୮୧
(ଇ) ୮୪, ୭୯, ୭୮	(ଜ) ୧୨୪, ୧୨୮, ୧୧୯
(ଝ) ୩୪୭, ୩୭୪, ୨୮୫	(ଙ୍ଗ) ୪୮୭, ୫୧୧, ୩୯୮

୩. ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

(କ) ୨, ୧, ୩	(ଛ) ୮୭, ୭୮, ୯୭
(ଖ) ୮, ୧୧, ୯	(ଚ) ୫୯, ୯୦, ୯୦
(ଗ) ୧୯, ୨୨, ୩୧	(ଇ) ୧୨୮, ୮୧୯, ୨୧୮
(ଘ) ୪୮, ୫୭, ୭୪	(ଜ) ୩୭୮, ୭୮୩, ୮୭୩
(ଙ୍ଗ) ୪୩୯, ୩୯୪, ୯୩୪	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୧

ସ୍କ୍ଵାନୀୟମାନ ଧାରଣା
ବ୍ୟବହାର କରି ୧୯୯
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ
ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବ ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

	ସଂଖ୍ୟା	ସବୁଠାରୁ ସାନ ସବୁଠାରୁ ବନ୍ଦ	
ଯେପରି		୪	୯
	୪, ୭, ୯, ୫	୪	୯
	୨୮, ୩୧, ୩୩, ୨୫		
	୪୭, ୩୮, ୪୧, ୪୪		
	୭୭, ୭୪, ୭୮, ୭୮		
	୮୪, ୮୭, ୮୭, ୮୭		
	୭୭, ୮୧, ୭୪, ୮୯		
	୭୪, ୭୭, ୭୪, ୭୯		
	୯୪, ୯୮, ୯୭, ୯୭		
	୪୭୪, ୪୭୭, ୪୭୭, ୪୭୭		
	୭୧୮, ୭୧୧, ୯୦୦, ୭୧୪		
	୭୪୮, ୭୪୩, ୭୪୧, ୭୮୪		
	୪୪୩, ୪୪୩, ୪୩୪, ୪୩୪		

୨. ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

(କ) ୮, ୫, ୩, ୪

(ଖ) ୧୩, ୧୧, ୮, ୧୨

(ଗ) ୩୨, ୨୩, ୪୧, ୧୪	
(ଘ) ୪୫, ୫୬, ୫୪, ୬୫	
(ଡ) ୭୭, ୭୭, ୭୪, ୫୮	
(ଚ) ୭୮, ୭୪, ୮୭, ୫୭	
(ଛ) ୩୪୫, ୪୫୩, ୫୪୩, ୩୫୪	
(ଜ) ୭୭୮, ୭୮୭, ୮୭୭, ୭୭୮	

ଡଳେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ **>** ବା **<** ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

୩. ଉଦାହରଣ ୧୭ < ୨୪, ୨୪ < ୧୭

(କ)	୭	<input type="text"/>	୮
(ଘ)	୭	<input type="text"/>	୪
(ଗ)	୯	<input type="text"/>	୭
(ଘ)	୨୮	<input type="text"/>	୩୧
(ଡ)	୪୫	<input type="text"/>	୫୪
(ଚ)	୫୪	<input type="text"/>	୩୫
(ଛ)	୮୪	<input type="text"/>	୨୫
(ଜ)	୫୨୪	<input type="text"/>	୩୮୫
(ଝ)	୭୮	<input type="text"/>	୩୪୫
(ସ୍ତ୍ରୀ)	୨୫୪	<input type="text"/>	୪୫୨

୪. ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ଚାରିପଟେ କର ଓ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାର ଚାରିପଟେ କର ।

ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ

୨୫	୪୭	୯	୨୧	୮୦
୩୫	୪୧	୮୯	୯୦	୮୦
୧୫	୪୪	୮୯	୨୫	୮୧
୩୭	୪୭	୪୯	୨୧	୧୪
୧୦୪	୩୦୭	୪୪୦	୨୮୩	୩୧୪
୧୨୪	୪୧୦	୪୩୭	୧୪୭	୨୨୪
୧୧୮	୩୩୭	୭୮୭	୪୪୪	୪୯୮

୫. ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଖ) ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଗ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଘ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ଡ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଚ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ।

(ଛ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା, ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା

ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ।

(ଜ) ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା, ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା

ଠାରୁ କେତେ ବେଶୀ ।

୭. ୧, ୪, ୬, ୮, ୯

ଉପର ଘରେ ଥିବା ଅଙ୍କମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

(କ)
(ଖ)
(ଗ)
(ଘ)
(ଡ)

ସଂଖ୍ୟା

ସଂଖ୍ୟା

ସଂଖ୍ୟା

ଲେଖିଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସାନରୁ ବଡ କ୍ରମରେ ସଜାଆ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୃଜନା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଓ ରୁ ୧୧

- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତିରେ ଥିବା ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ ।
- ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଲୁଲେ ମନ୍ତ୍ରରଗାମୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।

ଉପକ ରଣି :

- ଉ ସଂଖ୍ୟା କାର୍ତ୍ତ
- ଉ ସଂଖ୍ୟା ଚାର୍ତ୍ତ
- ଉ ସ୍ଲୁନୀୟମାନ ସାରଣୀ

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ :

- ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାର ଠିକ୍‌ପୂର୍ବ ଓ ଠିକ୍‌ପର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବ ।
- ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।
- ସାନରୁ ବଡ଼ ଓ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଲେଖିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଂଦ୍ର- ୧ ୨

ପୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶ୍ୱ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର
ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା
ସମାଧାନ କରିବା ।

ଯୋଗ

୧. ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ।

ଦଶକ	ଏକକ
୨	୭
୨	୩

ଦଶକ	ଏକକ
୨	୭
୨	୩

ସୋପାନ-୧

ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ଡ ଓ ୩ କୁ ଯୋଗ କର ($ଡ + ୩ = ୫$) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୨

ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୨ ଓ ୨ କୁ ଯୋଗ କର ($୨ + ୨ = ୪$) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ ।

(କ)

$$\begin{array}{r} ୭ \\ + ୨ \\ \hline \end{array}$$

(ଖ)

$$\begin{array}{r} ୫ \\ + ୩ \\ \hline \end{array}$$

(ଗ)

$$\begin{array}{r} ୭ \\ + ୨ \\ \hline \end{array}$$

(ଘ)

$$\begin{array}{r} ୪୩ \\ + ୨୪ \\ \hline \end{array}$$

(ଚ)

$$\begin{array}{r} ୫୪ \\ + ୨୪ \\ \hline \end{array}$$

(ଙ୍କ)

$$\begin{array}{r} ୩୮ \\ + ୩୯ \\ \hline \end{array}$$

୨ . ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ଶିଖିବା ।

ଦଶ	ଏକ		ଦଶ	ଏକ		ଦଶ	ଏକ	
୩	୭		୧	୩		୧	୩	
୫	୮	(+)	୫	୮	(+)	୫	୮	(+)

ସୋପାନ-୧ ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦୟ ଏ ଓ ମୁକୁ ଯୋଗ କର ($୭ + ୮ = ୧୫$)
୫ କୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖି ୧ କୁ ଦଶକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୨ ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ($୧ + ୩ + ୫ = ୯$) ୯ କୁ ତଳ ଦଶକ ଲେଖ ।

(କ)	$+\begin{array}{r} ୪୭ \\ ୨୫ \end{array}$	(ଖ)	$+\begin{array}{r} ୫୮ \\ ୨୫ \end{array}$
(ଗ)	$+\begin{array}{r} ୩୮ \\ ୨୫ \end{array}$	(ଘ)	$+\begin{array}{r} ୪୭ \\ ୨୭ \end{array}$
(ଡ)	$+\begin{array}{r} ୨୫ \\ ୩୮ \end{array}$	(ଙ)	$+\begin{array}{r} ୧୭ \\ ୧୫ \end{array}$

ନ ଯୋଗ କର

(କ)

$$\begin{array}{r} ୭ \\ + ୮ \\ \hline \end{array}$$

(ଖ)

$$\begin{array}{r} ୭ \\ + ୫ \\ \hline \end{array}$$

(ଗ)

$$\begin{array}{r} ୮ \\ + ୩ \\ \hline \end{array}$$

(ଘ)

$$\begin{array}{r} ୯ \\ + ୮ \\ \hline \end{array}$$

(ଡ)

$$\begin{array}{r} ୪୩ \\ + ୨୪ \\ \hline \end{array}$$

(ଚ)

$$\begin{array}{r} ୫୫ \\ + ୨୫ \\ \hline \end{array}$$

(ଇ)

$$\begin{array}{r} ୩୮ \\ + ୨୪ \\ \hline \end{array}$$

(ଜ)

$$\begin{array}{r} ୪୭ \\ + ୨୭ \\ \hline \end{array}$$

(ଝ)

$$\begin{array}{r} ୨୪ \\ + ୩୪ \\ + ୨୪ \\ \hline \end{array}$$

(ଙ୍ଗ)

$$\begin{array}{r} ୧୪ \\ + ୧୫ \\ + ୩୭ \\ \hline \end{array}$$

(ଟ)

$$\begin{array}{r}
 98 \\
 + 38 \\
 \hline
 \end{array}$$

(୦)

$$\begin{array}{r}
 39 \\
 + 17 \\
 \hline
 \end{array}$$

(୭)

$$\begin{array}{r}
 88 \\
 + 93 \\
 \hline
 \end{array}$$

(୯)

$$\begin{array}{r}
 89 \\
 + 19 \\
 \hline
 \end{array}$$

(୯)

$$\begin{array}{r}
 58 \\
 + 19 \\
 \hline
 \end{array}$$

୪. ଡଳେ ଥୁବା ଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

(କ)

$$\begin{array}{r}
 \boxed{} \\
 + 3 \\
 \hline
 5
 \end{array}$$

(ଖ)

$$\begin{array}{r}
 4 \quad 8 \\
 \boxed{} \quad \boxed{} \\
 \hline
 5 \quad 9
 \end{array}$$

(ଗ)

$$\begin{array}{r}
 9 \quad 8 \\
 + 3 \quad \boxed{} \\
 \hline
 \boxed{} \quad 9
 \end{array}$$

(ଘ)

$$\begin{array}{r}
 9 \quad 9 \\
 \quad \quad \boxed{} \\
 \hline
 \quad \quad 9
 \end{array}$$

(ଡ)

$$\begin{array}{r}
 9 \quad \boxed{} \\
 + 9 \quad 9 \\
 \hline
 \quad \quad \boxed{}
 \end{array}$$

(ଇ)

$$\begin{array}{r}
 3 \quad \boxed{} \\
 + 1 \quad 9 \\
 \hline
 4 \quad 8
 \end{array}$$

୪. ସମାଧାନ କର ।

(କ)	ଗୋଟିଏ ଛୁଡ଼ିରେ ୨୪ ଟି ପିଜୁଳି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଛୁଡ଼ିରେ ୩୪ ଟି ପିଜୁଳି ଅଛି । ଦୁଇ ଛୁଡ଼ିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ପିଜୁଳି ଅଛି ?	
(ଘ)	ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୪୪ଟି ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୫୩ ଟି ଚକ୍ ଅଛି । ଦୁଇଟି ପେଟିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଚକ୍ ଅଛି ?	
(ଘ)	ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୩୯ ଜଣ ବାଲକ ଏବଂ ୨୮ ଜଣ ବାଲିକା ପଡ଼ୁଥିଲା । ତେବେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	
(ଘ)	ଗୋଟିଏ ଆଲମାରୀରେ ୧୮ ଥାକରେ ୩୩ଟି ବହି ଓ ୨ୟ ଥାକରେ ୪୭ ଟି ବହି ଅଛି । ଆଲମାରୀରେ ମୋଟ କେତେ ବହି ଅଛି ?	
(ଡ)	ଗୋଟିଏ ବରିଚାରେ ୪୭ ଟି ଟଗର ଫୁଲ ଓ ୩୫ ଟି ସେବତୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଥିଲା । ତେବେ ସେହି ବରିଚାରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଟଗର ଓ ସେବତୀ ଫୁଲ ଫୁଟିଥିଲା ?	

କର୍ମପଦ୍ଧତି-୧୩

ତିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କେର
ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି
ଦୈନିକ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା
ସମାଧାନ କରିବ ।

୧. ଆସ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ଜାଣିବା

	ଶତ	ଦଶ	ୱକ	
(+)	୫	୨	୭	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
(+)	୪	୦	୩	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
				(+)

	ଶତ	ଦଶ	ୱକ	
(+)	୫	୨	୭	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
(+)	୪	୦	୩	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
				(+)

	ଶତ	ଦଶ	ୱକ	
(+)	୫	୨	୭	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
(+)	୪	୦	୩	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
				(+)

	ଶତ	ଦଶ	ୱକ	
(+)	୫	୨	୭	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
(+)	୪	୦	୩	୫-ଫ୍ରୋଣ୍ଡ୍
				(+)

ସୋପାନ-୧

ଏକକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ଅ ଓ ୩ କୁ ଯୋଗ କର ($ଅ + ୩ = ୯$) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୨

ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୨ ଓ ୦ କୁ ଯୋଗ କର ($୨ + ୦ = ୨$) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୩

ଶତକ ଘରର ଅଙ୍କଦ୍ୱୟ ୫ ଓ ୪ କୁ ଯୋଗ କର ($୫ + ୪ = ୯$) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଶତକ ଘରେ ଲେଖ ।

୩୪୫
୨୩୪

୪୦୫
୧୪୨

୫୨୩
୨୦୦

୨୩୮
୨୦୦

୨୩୮
୨୪୦

୨୪୭
୧୪୯

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ।

$$999 + 111 \quad 888+333 \quad 999+333 \quad 777+999 \quad 888+333$$

$$999
+ 111$$

$$888
+ 333$$

$$999
+ 333$$

$$777
+ 999$$

$$888
+ 333$$

$$889 + 999 \quad 998+333 \quad 709+199$$

$$889
+ 999$$

$$998
+ 333$$

$$889
+ 333$$

$$709
+ 199$$

$$998
+ 333$$

$$778+333 \quad 888+111 \quad 898+999 \quad 889+909 \quad 999+809$$

$$778
+ 333$$

$$888
+ 111$$

$$898
+ 999$$

$$889
+ 909$$

$$999
+ 809$$

$$333+444 \quad 555+333 \quad 888+333 \quad 999+999 \quad 555+888$$

$$333
+ 444$$

$$555
+ 333$$

$$888
+ 333$$

$$999
+ 999$$

$$555
+ 888$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୪

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦେନନ୍ତିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ଆସ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବାର ସୋପାନ ଜାଣିବା

ଶତ	ଦଶ	ୱକ									
୪	୩	୭	୫	୩	୭	୫	୩	୭	୯	୪	୩
୩	୮	୭	୩	୮	୭	୩	୮	୭	୮	୩	୮
(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)

ସୋପାନ-୧

ୱକକ ଘରର ଅଙ୍କଦୂଷ ଏ ଓ ତ କୁ ଯୋଗ କର ($ଏ + ତ = ୧୩$) ନ କୁ ତଳ ଏକକ ଘରେ ଲେଖି ଏ କୁ ଦଶକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖି ।

ସୋପାନ-୨

ଦଶକ ଘରର ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ($୧ + ୩ + ୮ = ୧୯$) ୯ କୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖି ଏ କୁ ଶତକ ଘରେ (ଉପରେ) ଲେଖି ।

ସୋପାନ-୩

ଶତକ ଘରର ଅଙ୍କ ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ($୧ + ୫ + ୩ = ୯$) ଓ ଯୋଗଫଳକୁ ତଳ ଶତକ ଘରେ ଲେଖ । ଯଦି ଯୋଗଫଳ ଏକାଧୁକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଆସେ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଘର ଲେଖାଯିବ ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ।

୨୩୪	୩୪୫	୪୩୫	୫୮୯
+୩୪୫	+୧୮୪	+୩୭୫	+୨୩୪

9. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} 891 \\ + 197 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 833 \\ + 918 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 991 \\ + 878 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 199 \\ + 118 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 991 \\ + 989 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 943 \\ + 998 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 111 \\ + 990 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 119 \\ + 137 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100 \\ + 148 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100 \\ + 809 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 111 \\ + 101 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 899 \\ + 109 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 810 \\ + 110 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 819 \\ + 909 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 911 \\ + 801 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 834 \\ + 978 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 818 \\ + 718 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 819 \\ + 803 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 118 \\ + 118 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 999 \\ + 899 \\ \hline \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୧୪

୧. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ସମାଧାନ କରିବା ।

ଚିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦେବନ୍ଧିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

- (କ) ତୁମ ପାଖରେ ୧୩ ଟି ଖାତା ଓ ତୁମ ଭାଇ ପାଖରେ ସେହିପରି ୧୫ ଟି ଖାତାଅଛି । ତୁମ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ କେତୋଟି ଖାତା ଅଛି ?
- (ଖ) ତୁମ ପାଖରେ ୨ ଟି ପେନସିଲ ଥିଲା । ତୁମ ଭାଇ ତୁମକୁ ଆଉ ୩୯ ଟି ଏକ ପ୍ରକାରର ପେନସିଲ ଦେଲା । ତୁମ ପାଖରେ ମୋଟ କେତୋଟି ପେନସିଲ ହେଲା ?
- (ଗ) ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୩ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ୪୨ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଡ଼ନ୍ତି । ତେବେ ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଡ଼ନ୍ତି ?
- (ଘ) ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ୧୮୩ ଜଣ ମହିଳା ଓ ୧୧୭ ଜଣ ପୁରୁଷ ରୁହନ୍ତି । ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଲୋକ ରୁହନ୍ତି ?

$$\begin{aligned}
 \text{ତୁମ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା} &= \boxed{} \\
 \text{ତୁମ ଭାଇର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା} &= \boxed{13} + \boxed{15} \\
 \text{ମୋଟ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା} &= \boxed{} \\
 = \text{ତୁମର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା} &+ \text{ତୁମ ଭାଇର ଖାତା ସଂଖ୍ୟା} \\
 = \boxed{} + \boxed{} &= \boxed{}
 \end{aligned}$$

- (ଭ) ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ୪୨୮ ଜଣ ବାଲକ ଓ ୪୪୩ ଜଣ ବାଳିକା ରୁହୁନ୍ତି । ତୁମ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ପିଲା ରୁହୁନ୍ତି ?
- (ଚ) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୪୫୯ ଜଣ ଛାତ୍ର ଓ ୪୨୮ ଛାତ୍ରୀ ପଡ଼ୁନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ପଡ଼ୁନ୍ତି ।
- (ଛ) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୨୧୭ ଜଣ ଅନୁସ୍ଥିତ ଜାତିର ଛାତ୍ର, ୨୧୭ ଜଣ ଅନୁସ୍ଥିତ ଜନଜାତିର ଛାତ୍ର ଓ ୯୪ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଛାତ୍ର ପଡ଼ୁନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ମୋଟ କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ର ପଡ଼ୁନ୍ତି ?

(ଜ)	ଡୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧ ୯ ୯ ଜଣ ବାଲକା ଓ ୨୧୭ ଜଣ ବାଲକ ପଡ଼ନ୍ତି । ଡୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୋଟ କେତେ ଜଣ ବାଲକ ଓ ବାଲକା ପଡ଼ନ୍ତି ?	
(ୟ)	ଗୋଟିଏ ବରିଚାରେ ୩୮୮ ଟି କଦଳୀ ଗଛ ଓ ୪୧୩ ଟି ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛ ଥାଇ । ତେବେ ସେହି ବରିଚାରେ କଦଳୀ ଗଛ ଓ ଅମୃତ ଭଣ୍ଡା ଗଛ ମିଶି ମୋଟ କେତୋଟି ଥାଇ ?	
(୯)	ଡୁମେ ଡୁମ ବାଡ଼ି ଆମ ଗଛରୁ ୧ମ ଦିନ ୧୯୭ ଟି ଆମ ଓ ୨ୟ ଦିନ ୨୮୫ ଟି ଆମ ତୋଳିଲା । ଦୁଇ ଦିନରେ ଡୁମେ ମୋଟ କେତୋଟି ଆମ ତୋଳିଲା ?	
(୮)	ଗୋଟିଏ ଭବାରେ ୫୮୭ ଟି ଚକୋଲେଟ୍ ଓ ଅନ୍ୟ ଭବାରେ ଏକାଉଳି ୩୯୫ ଟି ଚକୋଲେଟ୍ ଥାଇ । ଦୁଇଟି ଭବାର ମୋଟ ଚକୋଲେଟ୍ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୧୭

ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର
ଫେଡ଼ାଣ ଆଧାରିତ ଦୈନିକ
ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ
କରିବ ।

ବିଯୋଗ

ଦଶକ	ଏକକ
୭	୨
- ୩	୮

୨-ଫ୍ରେଡ୍ୟୁଲ୍

ଦଶକ	ଏକକ
୪	୧୦
୫	୨
- ୩	୮

୨-ଫ୍ରେଡ୍ୟୁଲ୍

ଦଶକ	ଏକକ
୪	୧୯
୫	୧
- ୩	୮
୨	୪

ସୋପାନ- ୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୨ ରୁ ୮ କୁ ବିଯୋଗ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦଶକ ଘରୁ
୧ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା । ଫଳରେ ଦଶକ ଘରେ ରହିବ ୪ ଏବଂ ଏକକ ଘରେ
ହେବ ୧୯

ସୋପାନ- ୨ : ଏକକ ଘରେ ($19 - 8 = 11$) ଲେଖାଯିବ । ଦଶକ ଘରେ ($4 - 3 = 1$)
ଲେଖାଯିବ । ବିଯୋଗଫଳ ହେବ ୧୧ ।

୭୫ - ୨୮	୪୫ - ୩୭	୩୩ - ୧୮	୨୨ - ୪୫
୨୭ - ୨୯	୨୦ - ୩୪	୪୧ - ୩୮	୮୨ - ୪୭

၉. ବିଦ୍ୟୋଗ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

(କ) ୮	(ଖ) ୯	(ଗ) ୧୯	(ଘ) ୧୩
$\begin{array}{r} - 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 8 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 1 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 8 \\ \hline \end{array}$

୧୦. ବିଦ୍ୟୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

(କ) ୭୭	(ଖ) ୪୫	(ଗ) ୭୭	(ଘ) ୮୭
$\begin{array}{r} - 93 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 91 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 33 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 89 \\ \hline \end{array}$
(ଡ) ୪୭	(ଚ) ୭୪	(ଛ) ୮୭	(ଜ) ୩୭
$\begin{array}{r} - 13 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 81 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 83 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 99 \\ \hline \end{array}$

୧୧. ବିଦ୍ୟୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

(କ) ୪୭୪	(ଖ) ୭୮୪	(ଗ) ୪୩୯
$\begin{array}{r} - 913 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 943 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 117 \\ \hline \end{array}$
(ଘ) ୨୪୭	(ଡ) ୭୭୪	(ଚ) ୮୭୭
$\begin{array}{r} - 113 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 881 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 883 \\ \hline \end{array}$

୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୧ ୧

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \\ \hline ୮ \end{array}$$

(ଘ) ୭ ୮

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \\ \hline ୯ \quad \boxed{} \end{array}$$

(ଙ୍କ) ୮ ୩

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \quad \boxed{} \\ \hline ୯ \quad \text{୯} \end{array}$$

(ୱ) ୩ ୩

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \quad \boxed{} \\ \hline ୩ \quad ୩ \end{array}$$

(ଖ) ୧ ୪

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \\ \hline ୨ \end{array}$$

(ଡ) ୭ ୧

$$- \begin{array}{r} ୨ \quad \boxed{} \\ \hline \boxed{} \quad ୮ \end{array}$$

(ଜ) ୫ ୪ ୫

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \quad ୪ \quad \boxed{} \\ \hline ୩ \quad ୩ \quad ୫ \end{array}$$

(ଓ) ୫ ୩ ୫

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \quad \boxed{} \quad \boxed{} \\ \hline ୩ \quad ୧ \quad ୩ \end{array}$$

(ଗ) ୭ ୭

$$- \begin{array}{r} ୧ \quad \boxed{} \\ \hline \boxed{} \quad ୨ \end{array}$$

(ଠ) ୫ ୫

$$- \begin{array}{r} \boxed{} \quad ୫ \\ \hline ୫ \quad ୧ \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୭

୧. ସମାଧାନ କର।

ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ
ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଫେଡ଼ାଣ
ଆଧାରିତ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର
ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସମାଧାନ କରିବ।

(କ)

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ମୋଟ ୪୩ ଜଣ
ଲୋକ ରହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ପୁରୁଷ ୨୨ ଜଣ ହେଲେ । ମହିଳା
କେତେ ଜଣ ରହନ୍ତି ?

ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା =

$$\begin{array}{r} 43 \\ - 22 \\ \hline \end{array}$$

ଗ୍ରାମର ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା =

ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା -

ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା

$$= \boxed{} - \boxed{}$$

$$= \boxed{}$$

(ଖ)

ତୁମ ଗ୍ରାମର ମୋଟ ବାଲକ ଓ ବାଲିକା
ସଂଖ୍ୟା ୪୮ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ବାଲକା ୧୯ ଜଣ ହେଲେ, ମୋଟ
କେତେ ଜଣ ବାଲକ ରହନ୍ତି ?

(ଗ)

ତୁମ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ମୋଟ ୯୪ ଜଣ
ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀ ରହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ୪୭ ଜଣ ଛାତ୍ର ପଡ଼ନ୍ତି ।
ତେବେ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ମୋଟ
କେତେ ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ପଡ଼ନ୍ତି ?

(ଘ)

ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ମୋଟ
୮୧ ଜଣ ଛାତ୍ର / ଛାତ୍ରୀ ପରୀକ୍ଷା
ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୪୩
ଜଣ ଛାତ୍ର ହେଲେ, ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା
କେତେ ?

୨. ସମାଧାନ କର ।

(କ)

ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ୪୯ ଜଣ ପିଲା
ଅଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା ୨୭
ହେଲେ ବାଲିକା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା =
ଶ୍ରେଣୀର ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା =
ବାଲିକା ସଂଖ୍ୟା =
ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା -
ଶ୍ରେଣୀର ବାଳକ ସଂଖ୍ୟା

$$\begin{array}{r} 49 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$$

$$= \boxed{} - \boxed{}$$

$$= \boxed{}$$

(ଖ)

ଗୋଟିଏ ବେଲୁନ୍‌ବାଲା ପାଖରେ
୪୩ଟି ବେଲୁନ୍, ଥିଲା । ସେଥିରୁ
୧୮ଟି ବେଲୁନ୍ ଫାଟିଗଲା । ତେବେ
ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେତୋଟି ଭଲ
ବେଲୁନ୍ ରହିଲା ?

(ଗ)

ଜଣେ ଅଣ୍ଠା ବିକାଳି ପାଖରେ ୩୦ଟି
ଅଣ୍ଠା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ସେ ନାହିଁ
ଅଣ୍ଠା ବିକ୍ରି କରିଦେଲା । ତା' ପାଖରେ
ଆଉ କେତୋଟି ଅଣ୍ଠା ରହିଲା ?

(ଘ)

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ୨୪୮ ଜଣ
ଭୋଟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୭୩ ଜଣ
ପୁରୁଷ ଭୋଟର । ତେବେ ମହିଳା
ଭୋଟରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୮

୧. ଫେଡ଼ାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ ।

ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର
ବିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି
ଦେଇନାହିଁ ଜୀବନର ସରଳ
ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ ।

ଶତ	ଦଶ	ୱକ		ଶତ	ଦଶ	ୱକ		ଶତ	ଦଶ	ୱକ		ଶତ	ଦଶ	ୱକ	
୪	୮	୧	(-)	୭	୧୧		(-)	୩	୧୭		(-)	୩			
୩	୯	୮	୩-୫୦୩-୯	୪	୫	୫	୭-୫୦୭-୯	୪	୫	୫	୩-୫୦୩-୯	୩			
				୩			(-)					୮			

ସୋପାନ-୧ : ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୧ ରୁ ୮ କୁ ବିଯୋଗ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ୧ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା । ଫଳରେ ଦଶକ ଘରେ ଆଉ ୭ ରହିଲା ଏବଂ ଏକକ ଘରେ ୧୧ ହେଲା ।

ସୋପାନ-୨ : ଏକକ ଘରେ ($11 - 8 = 3$) ଲେଖାଯିବା । ଦଶକ ଘରେ ୭ ରୁ ୯ କୁ ବିଯୋଗ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶତକ ଘରୁ ୧୦୦ ବା ୧୦ ଦଶ ଧାର ଆଣିବା । ଫଳରେ ଶତକ ଘରେ ଆଉ ରହିବ ୩ ଏବଂ ଦଶକ ଘରେ ୧୭ ଦଶ ହେବ ।

ସୋପାନ-୩ : ($17 - 9 = 8$) ୮ କୁ ତଳ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖାଯିବା । ($3 - 3 = 0$) ୦ । ଶତକ ଘରେ ୦ କିମ୍ବା କିଛି ଲେଖିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

$7\ 4$	$8\ 4$	$3\ 3$	$7\ 9$	$7\ 7$	$7\ 0$
- $9\ 7$	- $9\ 7$	- $1\ 7$	- $8\ 8$	- $7\ 7$	- $9\ 9$
$7\ 7$	$8\ 7$	$2\ 3$	$7\ 1$	$0\ 7$	$7\ 7$
- $8\ 7$	- $8\ 7$	- $3\ 9$	- $8\ 8$	- $3\ 9$	- $1\ 8$

୨. ବିଯୋଗ କରି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଲେଖା ।

$$(କ) \quad 494$$

$$- 111$$

$$(ଖ) \quad 718$$

$$- 141$$

$$(ଗ) \quad 479$$

$$- 117$$

$$(ଘ) \quad 847$$

$$- 115$$

$$(ଡ) \quad 949$$

$$- 113$$

$$(ଇ) \quad 798$$

$$- 441$$

$$(ଝ) \quad 799$$

$$- 443$$

$$(ଜ) \quad 979$$

$$- 949$$

୩. ୩, ୪, ୫ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ଅଙ୍କ ନେଇ ଯେତେ ପାର ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଡ଼ । ତୁମେ ଲେଖିଥିବା ସବୁଠା ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସବୁଠା ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଯୋଗ କର ।

୪. ବିଯୋଗ କର :

୪୨୧

- ୧୨୮

୫୩୩

- ୨୧୪

୫୭୫

- ୨୨୧

୮୭୭

- ୧୧୪

୨୨୮

- ୨୮୯

୨୪୩

- ୨୨୪

୭୧୯

- ୨୨୦

୮୧୨

- ୧୩୭

୮୦୦

- ୧୯୯

୪୦୨

- ୩୦୦

୭୭୯

- ୧୦୧

୪୭୭

- ୧୦୭

୪୯୦

- ୧୧୦

୪୯୨

- ୨୦୮

୪୦୨

- ୨୮୮

୪୪୪

- ୨୭୪

୪୭୪

- ୩୮୪

୪୯୭

- ୪୦୪

୭୮୪

- ୧୯୪

୪୭୪

- ୨୮୭

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୯

ଚିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର
ବିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି
ଦୈନିକ ଜୀବନର ସରଳ
ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ ।

୧. ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ଥୁବା ୨୪୮ ଜଣ ଭୋଟରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୩୩ ଜଣ ପୁରୁଷ ଭୋଟର । ତେବେ ମହିଳା ଭୋଟରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

୨. ଗୋଟିଏ ରେଡ଼ିଓ ଓ ଗୋଟିଏ ଇନ୍ସ୍଱ାର ଦାମ ମିଶି ୯୯୭ ଟଙ୍କା । ଗୋଟିଏ ରେଡ଼ିଓର ଦାମ ୪୯୭ ଟଙ୍କା ହେଲେ, ଗୋଟିଏ ଇନ୍ସ୍଱ାର ଦାମ କେତେ ?

୩. ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୪୮୩ ଟି ଅଣ୍ଟା ଅଛି । ଆଉ କେତୋଟି ଅଣ୍ଟା ମିଶାଇଲେ ମୋଟ ୨୪୭ ଟି ଅଣ୍ଟା ହେବ ?

୪. କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାରେ ୫୯୨ ଯୋଗକଲେ ଯୋଗଫଳ ଫଳ ହେବ ।

୫. ତିନୋଟି ଛୁଡ଼ିରେ ମୋଟ ୩୩୨ ଟି ଆମ ଅଛି । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଛୁଡ଼ିରେ ୨୮୫ ଟି ଆମ ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଛୁଡ଼ିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଆମ ଅଛି ?

୬. ତିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା ଓ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ରତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର କେତେ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫଂଦ୍ର - ୧୨ ରୁ ୧୯

- ◆ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ଯୋଗ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖିବା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ◆ ପାଖ ଘରକୁ ନେଇ ଯୋଗ (ଉବସ୍ଥକ ଡଙ୍ଗରକ୍) କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ । ଏଥୁପାଇଁ ନିଜ ମନରୁ କିମ୍ବା ପିଲାମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ନେବେ ।

ଉପକ ରଣ : :

- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ◆ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ପାଖ ଘରୁ ନେଇ ଓ ପାଖ ଘରକୁ ଦେଇ ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରି ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।
- ◆ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବୁଝିବ ଓ ତଦନୁୟାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୦

ଆକଳନ ପଂଦ୍ର-୧

ଉପଯୁକ୍ତ ଉଭର ପାଖରେ '✓' ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

୧. ୫୯ କୁ କିପରି ପଡ଼ିବା

(କ) ଅଣଚାଳିଶି (ଖ) ଅଣଚାଶ

(ଗ) ଅଣଷଠି (ଘ) ଅଣଷରି

୨. ୯, ୭, ୫ - ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କକୁ ଥରେ ଲେଖା ବ୍ୟବହାର କରି ଗଠିତ ସବୁତାରୁ ସାନ୍ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୯୭୫ (ଖ) ୫୯୭

(ଗ) ୫୭୯ (ଘ) ୭୫୯

୩. ୯୫୭ କୁ ବିଶ୍ଵାରିତ ରୂପରେ କିପରି ଲେଖାଯାଏ ?

(କ) ୯୦୦ + ୧୦ + ୭

(ଖ) ୯୦୦ + ୫୦ + ୭

(ଗ) ୧୦୦ + ୯୫ + ୭

(ଘ) ୯୦୦ + ୫୭

୪. ୯୧୮ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାଟି ।

(କ) ୯୧୯ (ଖ) ୯୧୮

(ଗ) ୯୨୦ (ଘ) ୯୧୭

୫. ୪୪୩, ୪୩୩, ୮୮୮, ୯୯୯ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାଟି

(କ) ୪୭୩ (ଖ) ୮୮୮

(ଗ) ୪୪୩ (ଘ) ୯୯୯

୭. ୨୪୮, ୨୪୩, ୨୪୧, ୨୮୪ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି

(କ) ୨୪୩ (ଖ) ୨୮୪

(ଗ) ୨୪୧ (ଘ) ୨୪୮

୮. $893 + 87 =$

(କ) ୫୩୯ (ଖ) ୪୩୩

(ଗ) ୫୪୯ (ଘ) ୫୭୯

୯. $893 - 983 = ?$

(କ) ୪୨୩ (ଖ) ୧୮୦

(ଗ) ୨୮୦ (ଘ) ୭୭୭

୧୦. ଶିଶୁ ଦିବସରେ ବଣ୍ଣାଯିବା ପାଇଁ ୨୭୭ଟି ମିଳାଇ ଆସିଥିଲା । ନିଆଶ ହେବାରୁ ଆଉ
୧୩୨ଟି ମିଳାଇ ଅଣାଗଲା । ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖା ମିଳାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ,
ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉପସ୍ଥିତ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(କ) ୩୯୯ (ଖ) ୩୯୮

(ଗ) ୪୦୦ (ଘ) ୩୯୭

୧୧. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧଭାବ ସଂଖ୍ୟାଟି, ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷୁଦ୍ରଭାବ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ କେତେ
ବେଶି ।

(କ) ୮୮୮ (ଖ) ୯୯୯

(ଗ) ୮୯୯ (ଘ) ୯୮୮

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୧

୨, ୩, ୪, ୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ
ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ
ଦେଇନଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହଁରେ
ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

୧. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

$9 + 9 + 9 + 9 = \square$	$9 \times 4 = \square$
$3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$	$3 \times \square = \square$
$4 + 4 + 4 = \square$	$\square \times 3 = \square$
$5 + 5 + 5 + 5 = \square$	$5 \times \square = \square$
$6 + 6 + 6 = \square$	$6 \times \square = \square$
$7 + 7 = \square$	$\square \times 9 = \square$

$$9. \quad 9 + 9 + 9 + 9 = 9, \quad 4 = \square$$

$$\text{ଏଠାରେ } 9 \text{ ର } 4 \text{ ଗୁଣ} = \square$$

ସେହିପରି କର ।

$$(କ) \quad 3 \text{ ର } 4 \text{ ଗୁଣ} = \square \times \square = \square$$

$$(ଖ) \quad 4 \text{ ର } 4 \text{ ଗୁଣ} = \square \times \square = \square$$

$$(ଗ) \quad 5 \text{ ର } 3 \text{ ଗୁଣ} = \square \times \square = \square$$

$$(ଘ) \quad 6 \text{ ର } 4 \text{ ଗୁଣ} = \square \times \square = \square$$

$$(ଡ) ୭ ର ୨ ଗୁଣ = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(ଇ) ୮ ର ୩ ଗୁଣ = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(ଈ) ୩ ର ୪ ଗୁଣ = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(ଜ) ୧୦ ର ୨ ଗୁଣ = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(ଝ) ୯ ର ୪ ଗୁଣ = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

iii. ୪ ର ୫ ଗୁଣ = ୨୦, ୫ ର ୪ ଗୁଣ = ୨୦

$$8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 8 \times 5 = 20$$

$$8 + 8 + 8 + 8 = 8 \times 4 = 20$$

$$\text{ଆমେ ଜାଣିଲେ } 8 \times 5 = 5 \times 8 = 20$$

ସେହିପରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

$$(କ) ୩ \times 8 = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(ଖ) ୪ \times 9 = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(ଗ) ୫ \times ୩ = \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(၄) ၉ \times 8 = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$(၅) 8 \times 9 = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$(၆) ၉ \times ၈ = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$(၇) 8 \times ၅ = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$(၈) 8 \times ၉ = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$(၉) ၅ \times ၁၀ = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$(၁၀) ၉ \times ၁၀ = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୨

୨,୩,୪,୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ
ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ
ଦେନନ୍ତିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁରେ
ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

୧. ‘କ’ ସ୍ମୃତି ସହ ‘ଖ’ ସ୍ମୃତିକୁ ଯୋଡ଼ ।

‘କ’ ସ୍ମୃତି

‘ଖ’ ସ୍ମୃତି

୩ X ୪

୩X୭

୫ X ୨

୫X୭

୨ X ୫

୪X୩

୪ X ୨

୨X୫

୭ X ୩

୨X୪

୨. ଗୁଣନ କରି ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

(କ) ୨	(ଖ) ୪	(ଗ) ୭	(ଘ) ୭
X ୩ <input type="text"/>	X ୩ <input type="text"/>	X ୧ <input type="text"/>	X ୭ <input type="text"/>
(ଡ) ୨	(ତ) ୪	(ଛ) ୭	(ଜ) ୭
X ୮ <input type="text"/>	X ୮ <input type="text"/>	X ୯ <input type="text"/>	X ୭ <input type="text"/>

୩. ଗୁଣଫଳ ବାହାର କର ।

(କ) ୧ ୨	(ଖ) ୨ ୪	(ଗ) ୩ ୭	(ଘ) ୨ ୭
X ୩ <input type="text"/>	X ୩ <input type="text"/>	X ୧ <input type="text"/>	X ୭ <input type="text"/>
(ଡ) ୩ ୨	(ତ) ୪ ୪	(ଛ) ୩ ୭	(ଜ) ୨ ୭
X ୮ <input type="text"/>	X ୮ <input type="text"/>	X ୯ <input type="text"/>	X ୭ <input type="text"/>

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୩

୧. ଆସ ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଣିବା ।

୨,୩,୪,୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁରେ ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

ଶତ	ଦଶ	୧କ									
	୪	୪			୧୯		୧	୨		୪	୪
X		୩		୪		X		୩	X		୩
				୪					୧	୨	୨

ବ୍ୟାକ-୧
ବ୍ୟାକ-୨
ବ୍ୟାକ-୩
ବ୍ୟାକ-୪

ଆସ ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଣିବା ।

ସୋପାନ-୧

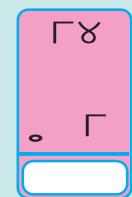
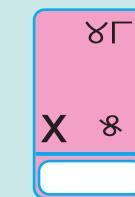
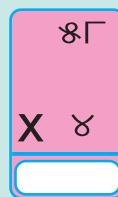
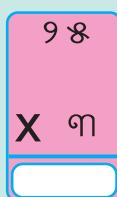
ଏଠାରେ ୪୪ (ଗୁଣ୍ୟ)କୁ ୩ (ଗୁଣକ) ଦ୍ୱାରା ଗୁଣିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ୩ କୁ ୪୪ ର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କୁ ୪ ସହ ଗୁଣିବା, ଗୁଣପଳ ୧୨ ହେବ ।

ସୋପାନ-୨

ଗୁଣପଳର ଏକକ ଅଙ୍କକୁ ଏକକ ଘରେ ଏବଂ ଦଶକ ଅଙ୍କକୁ ଦଶକ ଘରେ ରଖିବା ।

ସୋପାନ-୩

ଏହାପରେ ଏହାପରେ ୩ କୁ ୪୪ ର ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ସହ ଗୁଣିବା । ଗୁଣପଳ ୧୨ ହେବ । ପୂର୍ବରୁ ଦଶକ ଘରେ ଥିବା ୧ କୁ ୧୨ ସହ ମିଶାଇଲେ ୧୨ ମିଳିବ । ଏଠାରେ ୧୨ ଅର୍ଥ ୧ ଶତ ଓ ଦଶ । ତେଣୁ ଅକୁ ଦଶକ ଘରେ ଏବଂ ୧ କୁ ଶତକ ଘରେ ରଖିବା ।

୨. ଦ୍ୱାରା ଗୁଣନ ଶିଖିବା

ଆମେ ଆଗରୁ ଜାଣିଛେ

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 9 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 3 \\ \hline 30 \end{array}$$

ତୁମେ ଦେଖିଲେ

$$9 \times 10 = 90$$

$$3 \times 10 = 30$$

ସେହିପରି

$$8 \times 10 = \boxed{}$$

$$4 \times 10 = \boxed{}$$

$$7 \times 10 = \boxed{}$$

$$9 \times 10 = \boxed{}$$

$$5 \times 10 = \boxed{}$$

$$6 \times 10 = \boxed{}$$

$$19 \times 10 = \boxed{}$$

$$98 \times 10 = \boxed{}$$

୩. ଆମେ ଜାଣିଛେ

$$\begin{array}{r} 30 \\ \times 9 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\text{ତୁମେ ଦେଖିଲେ } 9 \times 3 = 27$$

$$9 \times 30 = 270$$

$$9 \times 80 = 9 \times 8 \quad | \quad 0 = 720$$

$$9 \times 90 = 9 \times 9 \quad | \quad 0 = 810$$

$$8 \times 80 = \boxed{} = \boxed{}$$

$$8 \times 90 = \boxed{} = \boxed{}$$

$$8 \times 10 = \boxed{} = \boxed{}$$

$$9 \times 80 = \boxed{} = \boxed{}$$

୪. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା

9×8	9×9	9×5	8×9
8×9	5×9	8×9	9×8
0×8	5×8	5×8	9×8

୪. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଗୁଣନ କର ।

ସେପରି

ଦ	ଏ
୧	୩
X	୪
୧	୯
୪	
୫	୯

ସେପରି

ଦ	ଏ
୧	୫
X	୩
୧	

ଦ	ଏ
୨	୭
X	୩
୨	

ଦ	ଏ
୨	୪
X	୮
୨	

ଦ	ଏ
୧	୭
X	୫
୧	

ଦ	ଏ
୧	୫
X	୩
୧	

ଦ	ଏ
୧	୩
X	୭
୧	

୭. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା ।

୨୪ X ୪	୪୩ X ୩	୭୯ X ୯	୪୪ X ୨
୪୪ X ୭	୪ ୩ X ୭	୭ ୮ X ୮	୪୩ X ୪
୪ ୧ X ୧	୩ ୭ X ୭	୪ ୯ X ୯	୭ ୫ X ୫
୪ ୪ X ୯	୩ ୭ X ୮	୪ ୭ X ୭	୭ ୪ X ୭
୪୭ X ୮	୩ ୭ X ୮	୪ ୮ X ୭	୭ ୪ X ୭
୪୮ X ୮	୩ ୭ X ୯	୪ ୮ X ୬	୭ ୪ X ୬

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୪

୨,୩,୪,୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନ
ଖନ୍ଦା ବ୍ୟବହାର କରିବ ଓ
ଦେଇନଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁର
ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

୧. ଉଦାହରଣ ଡଳି ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ଗୋଟିଏ ସାଇକେଲର ୨ ଟି ଚକ । ୪ ଟି
ସାଇଲେକର କେତୋଟି ଚକ ?

୧ ଟି ସାଇକେଲର ଚକ = ୨ ୪ ଟି
ସାଇକେଲର ଚକ = ୨ ର ୪ ଗୁଣ
 $= 2 \times 4 = 8$

(ଖ) ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୪ ଟି ମିଠା ଦିଆଗଲେ ୫
ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ କେତୋଟି ମିଠା ଦିଆଯିବ ।

(ଗ) ଗୋଟିଏ କଲମର ଦାମ ୫ ଟଙ୍କା ହେଲେ
ଅଟି କଲମର ଦାମ କେତେ ?

(ଘ) ଗୋଟିଏ କଙ୍କଡ଼ାର ୧୦ ଟି ଗୋଡ଼ । ୩ ଟି
କଙ୍କଡ଼ାର କେତୋଟି ଗୋଡ଼ ?

(ଡ) ଗୋଟିଏ ବହିର ଦାମ ୨୨ ଟଙ୍କା ହେଲେ
୫ ଟି ବହିର ଦାମ କେତେ ?

(ଚ) ଗୋଟିଏ ଶାଡ଼ୀର ଦାମ ୨୧୪ ଟଙ୍କା ୩ ଟି
ଶାଡ଼ୀର ଦାମ କେତେ ?

୨. ଗୁଣପଂକ ସ୍ଥିର କର ।

- (କ) ବର୍ଷକ ନାଟ୍ୟ ଦିନ । ଗୋଟିଏ ଦିନ
୨୪ ଘଣ୍ଟା ହେଲେ ବର୍ଷକ କେତେ ଘଣ୍ଟା
ହେବ ।
- (ଖ) ଗୋଟିଏ ହଳରେ ୪୨ ଧାତି ଚୌକି
ପଡ଼ିଛି । ଯଦି ଗୋଟିଏ ଧାତିରେ ୩୦ଟି
ଚୌକି ଥାଏ ତେବେ ହଳରେ
ମୋଟରେ କେତୋଟି ଚୌକି ପଡ଼ିଛି ?
- (ଗ) ସ୍କୁଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ
୧୫ ଟି ଲେଖାଏଁ ଚକୋଲେଟ୍
ଦିଆଗଲା । ଯଦି ସେହି ସ୍କୁଲର
ପିଲାସଂଖ୍ୟା ୧୪୫ ହୁଏ ତେବେ
ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟରେ
କେତୋଟି ଚକୋଲେଟ୍ ବଣ୍ଣାଗଲା ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୨୦ୟୁ ୨୪

- ◆ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାରରେ କ୍ରମିକ ଯୋଗରୁ ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶିଖାଇବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ◆ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତିରେ ଥିବା ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିମ୍ଭାକାରରେ / ସ୍ଥିମ୍ଭ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅଧିକ ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

ଉ ବର୍ଗାକାର କୋଠରି ବିଶିଷ୍ଟ କାଗଜରେ ଅଭ୍ୟାସ କରାଇବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ◆ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗୁଣନ କରିବେ ।
- ◆ ଗୁଣନ ସଂପର୍କତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୫

ବାରମ୍ବାର ବିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ
ଭାଗଫଳ ସ୍ଥିର କରିବ ।

୧. ଉଦାହରଣ ପରି ବିଯୋଗ କରି ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।

ଯେପରି:

ରୁ ୨
ଲେଖାଏଁ ବିଯୋଗ

$$ରୁ \div ୨ = ୪$$

$$\begin{array}{r} ର \\ - ୨ \quad (୧ \text{ ଥର}) \\ \hline ୨ \\ - ୨ \quad (୨ \text{ ଥର}) \\ \hline ୮ \\ - ୨ \quad (୩ \text{ ଥର}) \\ \hline ୨ \\ - ୨ \quad (୪ \text{ ଥର}) \\ \hline ୦ \end{array}$$

୨କୁ ୪ଥର
ବିଯୋଗ
କରାଯାଇଛି ।

ଏଠାରେ
ଭାଜ୍ୟ = ର
ଭାଜକ = ୨
ଭାଗଫଳ=୪
ଭାଗଶେଷ=୦

(କ) ୩୦ ରୁ ୪ ଲେଖାଏଁ ବିଯୋଗ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

$$\begin{array}{r} ୩୦ \\ - ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$୩୦ \div ୪ = \boxed{}$$

ଏଠାରେ
ଭାଜ୍ୟ =
ଭାଜକ =
ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଖ) ୪୦ ରୁ ୧୦ ଲେଖାଏଁ ବିଯୋଗ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

$$\begin{array}{r} ୪୦ \\ - ୧୦ \\ \hline \end{array}$$

$$୪୦ \div ୧୦ = \boxed{}$$

ଏଠାରେ
ଭାଜ୍ୟ =
ଭାଜକ =
ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

(ଗ) ୨୦ ରୁ ୪ ଲେଖାଏଁ ବିଯୋଗ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

$$\begin{array}{r} 90 \\ - 4 \\ \hline \end{array}$$

$$90 - 4 = \boxed{}$$

ଏଠାରେ

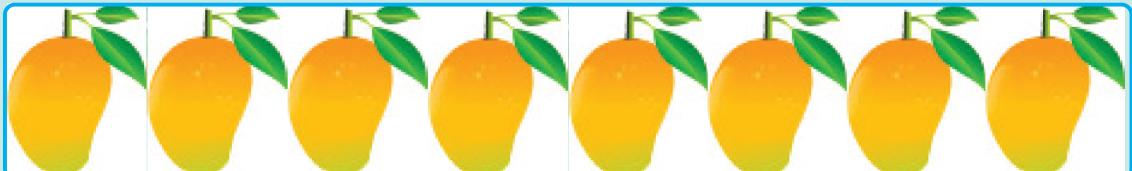
ଭାଜ୍ୟ =

ଭାଜକ =

ଭାଗପଳ =

ଭାଗଶେଷ =

୨.

(କ) ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କର ।

୮ ଟି ଆମ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୩ ଟି ଆମ ଦେଲେ

ଆମ କେତେ ଜଣ ପାଇବେ ଜଣ

କେତେ ଆମ ବଳିବ ଟି

(ଖ)

୯ ଟି କଲମ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପିଲାକୁ ୨ ଟି କଲମ ଦେଲେ

କଲମ କେତେ ଜଣ ପାଇବେ ଜଣ

କେତେ କଲମ ବଳିବ ଟି

(ଖ) ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ କର ।

୧୦ଟି ଚଢ଼େଇ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ୪ଟି ଚଢ଼େଇ ରହିଲେ, କେତୋଟି ଧାଡ଼ି ହେବେ, ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ ଲେଖ ।

ଦଳ ସଂଖ୍ୟା =

ବଳି ପଡ଼ିବା ଚଢ଼େଇ =

(ଗ) ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ କର ।

୧୩ ଟି ଫୁଲ । ଗୋଟିଏ ପିଲା ନାଟି ଫୁଲ ନେଲେ, କେତୋଟି ପିଲା ପାଇବେ ? କେତେ ବଳି ପଡ଼ିବ । ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ ଲେଖ ।

ମୋଟ ଫୁଲ =

ପିଲା ନେବେ =

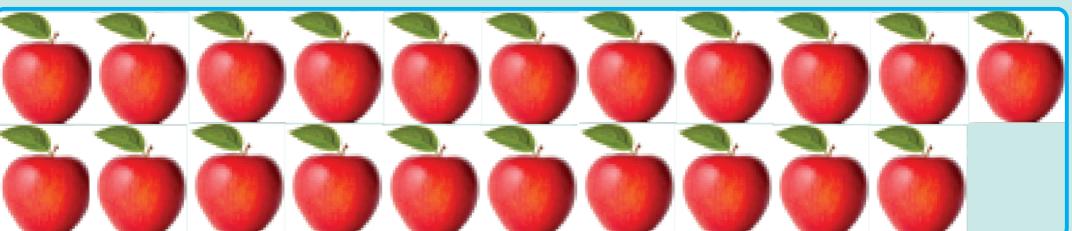
 ଜଣ

ଜଣେ ପାଇବ =

କେତେ ଫୁଲ ବଳିବ =

 ଟି

(ଘ) ମୁଣ୍ଡଳୀ ବୁଲାଇ କର ।

୧୯ ଟି ସେଓକୁ ୪ଟି ଲେଖାଏଁ ସମାନ ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣ୍ଡିଲେ

କେତେ ଭାଗ ହେବ ? = ସେଥିରୁ କେତେ ସେଓ ବଳିବ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୭

ବାରମାର ବିଦ୍ୟୋଗ
 ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗଫଳ ସ୍ଥିର
 କରିବ।

୧. ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା କେତେଥର ବିଦ୍ୟୋଗ କରି ହେବ ଲେଖ
ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

୧୮ ରୁ ୭	୨୦ ରୁ ୪	୧୫ ରୁ ୩	୨୧ ରୁ ୭
$18 - 7 = 11$			
$11 - 7 = 4$			
$4 - 7 = 0$			
$18 \div 7 = 3$			

ସୁଚନା: 18 ରୁ ୭ କୁ ୩ ଥର ବିଦ୍ୟୋଗ କରି ପାରିଲା । ଏଣୁ $18 \div 7 = 3$

୨. ଗୁଣନକୁ କିପରି ଭାଗକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ କର ।

$$4 \times 9 = 10$$

$$10 \div 9 = 4$$

$$10 \div 4 = 9$$

$$3 \times 7 = 11$$

$$11 \div 7 = 3$$

$$\dots \div 4 = \dots$$

$$7 \times 9 = 18$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$8 \times 7 = 19$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$4 \times 9 = 18$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$9 \times 7 = 19$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$9 \times 8 = 17$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

$$\dots \div \dots = \dots$$

၃	၅	၄	၁၅	၁၄	၁၂	၉၃	၉၄	၉၇	၂၀
၁	၆	၂	၈	၇	၅	၂	၅	၃	၁၀
၃	၂	၂	၂	၂	၂	၂	၂	၂	၂

၃. ଉପର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ଦେଖୁ ତଳେ ଥୁବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଭାଗଫଳ ଲେଖ ।

$၅ \div ၃ = \dots\dots\dots$	$၅ \div ၃ = \dots\dots\dots$
$၁၅ \div ၃ = \dots\dots\dots$	$၁၄ \div ၃ = \dots\dots\dots$
$၁၂ \div ၃ = \dots\dots\dots$	$၉၃ \div ၃ = \dots\dots\dots$
$၉၇ \div ၃ = \dots\dots\dots$	$၂၀ \div ၃ = \dots\dots\dots$

୪. ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ମନେପକାଇ ତଳ ଭାଗକ୍ରିୟା ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଆ ।

$၉၄ \div ၄ = \boxed{}$	$၉၀ \div ၄ = \boxed{}$	$၉၂ \div ၄ = \boxed{}$
$၉၀ \div ၈ = \boxed{}$	$၉၄ \div ၈ = \boxed{}$	$၂၀ \div ၅ = \boxed{}$
$၉၄ \div ၅ = \boxed{}$	$၂၅ \div ၅ = \boxed{}$	$၂၉ \div ၅ = \boxed{}$
$၉၃ \div ၅ = \boxed{}$	$၂၉ \div ၅ = \boxed{}$	$၂၅ \div ၅ = \boxed{}$
$၂၅ \div ၅ = \boxed{}$	$၂၅ \div ၅ = \boxed{}$	$၂၅ \div ၅ = \boxed{}$

୪. ଭାଗ କର

(କ) $୮ \div ୨ =$ <input type="text"/>	(ଖ) $୭ \div ୩ =$ <input type="text"/>
(ଗ) $୫ \div ୨ =$ <input type="text"/>	(ଘ) $୮ \div ୪ =$ <input type="text"/>
(ଡ) $୬ \div ୩ =$ <input type="text"/>	(ଇ) $୭ \div ୨ =$ <input type="text"/>
(ଇ) $୧୪ \div ୨ =$ <input type="text"/>	(ଜ) $୧୨ \div ୩ =$ <input type="text"/>
(ଝ) $୧୫ \div ୫ =$ <input type="text"/>	(ଝି) $୯ \div ୩ =$ <input type="text"/>

୫. ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ମନେ ପକାଇ ଖାଲିଷ୍ଟାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) $୧୮ \div ୩ =$ <input type="text"/>	(ଖ) $୨୫ \div ୫ =$ <input type="text"/>
(ଗ) $୭୦ \div ୧୦ =$ <input type="text"/>	(ଘ) $୨୮ \div ୭ =$ <input type="text"/>
(ଡ) $୫୪ \div ୬ =$ <input type="text"/>	(ଇ) $୨୮ \div ୪ =$ <input type="text"/>
(ଇ) $୨୭ \div ୩ =$ <input type="text"/>	(ଜ) $୩୫ \div ୫ =$ <input type="text"/>
(ଝ) $୨୫ \div ୫ =$ <input type="text"/>	(ଝି) $୮୫ \div ୫ =$ <input type="text"/>

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୨୭

ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି
ସମ୍ମହୁ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ
ବୁଝିବା ।

୧. ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠୋଇ ବାଣ୍ଡିବା

କେତୋଟି ମିଠୋଇ ଅଛି =

କେତୋଟି ପିଲା ଅଛନ୍ତି =

ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠୋଇ ବାଣ୍ଡିବା । ଜଣକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ
ମିଠୋଇ ଦିଆଗଲା ।

ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠୋଇ ଦିଆଗଲା =

ଆଉ ରହିଲା କେତେ ? =

୨. ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସବୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସମାନ ସମାନ ଭାବରେ ଦୁଇ ଦୁଇଟି କରି ମିଠୋଇ
ଦିଆଯିବ ।

କେତୋଟି ମିଠୋଇ ଅଛି ? =

କେତୋଟି ପିଲା ଅଛନ୍ତି ? =

ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠୋଇ ବାଣ୍ଡିବା । ଜଣକୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ମିଠୋଇ
ଦିଆଗଲା ।

ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠୋଇ ଦିଆଗଲା ? =

ଆଉ କେତେ ରହିଲା ?

=

ଗ. ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ମିଠେଇ ସମାନ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଡିବା ।

କେତୋଟି ମିଠେଇ ଅଛି ? =

କେତୋଟି ପିଲା ଅଛନ୍ତି ? =

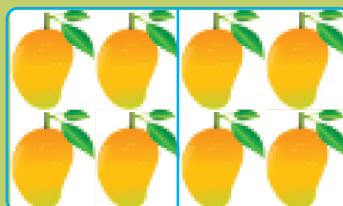
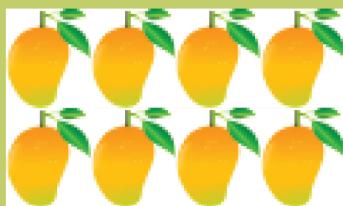
ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମାନ ଭାବରେ ମିଠେଇ ବାଣ୍ଡିବା । ଜଣକୁ ତିନୋଟି ଲେଖାଏଁ ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା ।

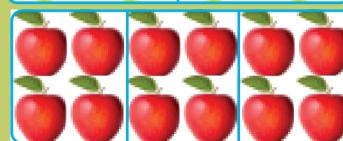
ମୋଟରେ କେତୋଟି ମିଠେଇ ଦିଆଗଲା ? =

ଆଉ କେତେ ରହିଲା ? =

୪. ଉଦାହରଣ ଦେଖୁ ଖାଲି କୋଠରୀ ପୂରଣ କର ।

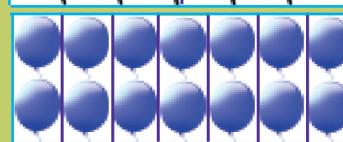
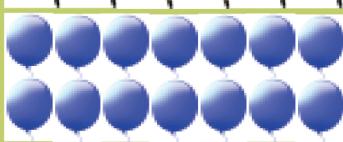
$$\boxed{} \div \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} \div \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} \div \boxed{} = \boxed{}$$

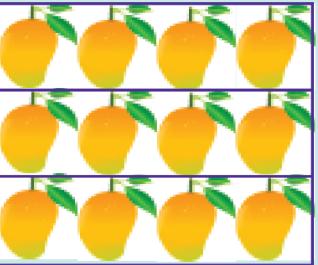
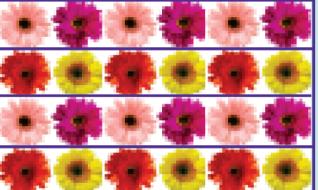
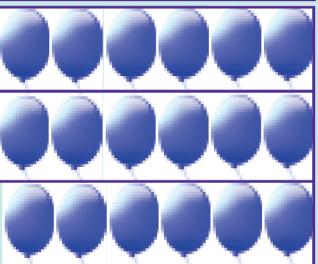

$$\boxed{} \div \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} \div \boxed{} = \boxed{}$$

୪. ସୁଚନା ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ବୁଲାଇ ଏକାଠି କର ଓ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ଜିମିଷ	ସୁଚନା	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା	ହରଣରେ ପ୍ରକାଶ
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୨ ଟି କପ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା ୩	$୭ \div ୨ = ୩$
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୪ ଟି ଆମ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/> ÷ <input type="text"/> = <input type="text"/>
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୪ ଟି ଫୁଟ୍‌ବଲ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/> ÷ <input type="text"/> = <input type="text"/>
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୨ ଟି ଫୁଲ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/> ÷ <input type="text"/> = <input type="text"/>
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୨ ଟି ଚଡ଼େଇ	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/> ÷ <input type="text"/> = <input type="text"/>
	ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ ୨ ଟି ବେଳୁନ୍	ଭାଗ ସଂଖ୍ୟା <input type="text"/>	<input type="text"/> ÷ <input type="text"/> = <input type="text"/>

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୮

ସମାଜ ଦଳରେ ଭାଗ କରି
ସମ୍ମହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ
ବୁଝିବ ଓ ବୁଝାଇବ ।

୧. ଗୁଣନ କଥାକୁ ହରଣ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ।

ଗୁଣନ କଥା	ହରଣ କଥା
$୪ \times ୩ = ୧୨$	$୧୨ \div ୪ = ୩$ $୧୨ \div ୩ = ୪$
$୫ \times ୮ = ୫୦$	
$୭ \times ୨ = ୪୨$	
$୮ \times ୪ = ୩୨$	
$୯ \times ୫ = ୪୫$	
$୨ \times ୮ = ୧୬$	

୨. ହରଣ କଥାକୁ ଗୁଣନ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ହରଣ କଥା	ଗୁଣନ କଥା
$18 \div 3 = 6$	$6 \times 3 = 18$
$98 \div 8 = 9$	
$39 \div 5 = 8$	
$80 \div 8 = 10$	
$90 \div 9 = 10$	
$89 \div 9 = 9$	

୩. ଗୁଣନ ଖଦା ସାହାଯ୍ୟରେ ଶୂନ୍ୟଷ୍ଟାନ ପୂରଣ କର ।

$49 \div \boxed{} = 7$	$98 \div \boxed{} = 9$
$88 \div \boxed{} = 8$	$89 \div \boxed{} = 9$
$39 \div \boxed{} = 8$	$80 \div \boxed{} = 10$
$39 \div \boxed{} = 9$	$88 \div \boxed{} = 9$
$80 \div \boxed{} = 10$	$80 \div \boxed{} = 10$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୯

ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି
ସମ୍ମୂହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ
ବୁଝିବ ଓ ବୁଝାଇବ ।

୧. ଭାଗକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ।

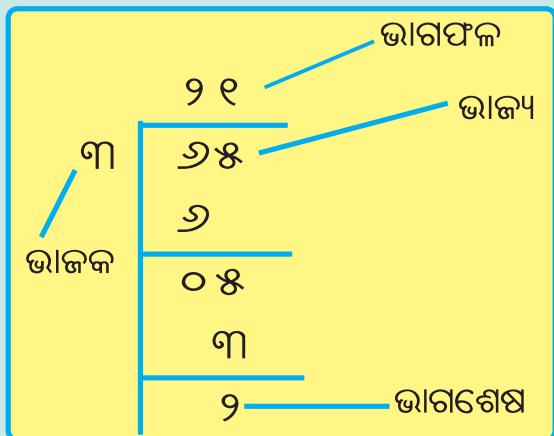
୪୪ ୨ ○ ○	୩ ୫
---------------------------	--------

ଏଠାରେ ଭାଜ୍ୟ ଟଟ, ଭାଜକ ୨, ଭାଗଫଳ ୪୪ ଓ ଭାଗଶେଷ ୦ ହେବ ।

୪ ୨ ୩

୨ ୫ ୪

୨ ୪ ୫

ভাগক্রিয়ারে : -

- যাহাকু ভাগ করায়া� তাহা ভাজ্য
- যাহাদ্বাৰা ভাগকৰায়াএ তাহা ভাজক
- ভাগক্রিয়ারে যাহা পংকমিলে তাহা ভাগপংক
- ভাগৰে যাহা বলকা রহে তাহা ভাগশেষ

৭. ষেহিপৰি তুমে উপৰ ভাগক্রিয়া দেখু তল স্বারণী পূৰণ কৰ।

সংখ্যা	ভাজ্য	ভাজক	ভাগপংক	ভাগশেষ
৭০	ঘ			
৮৯	ণ			
৭৮	ঙ			

ନ. ଆସ ହରଣ କରିବା ।

$8 \div 9 = \boxed{}$	$14 \div 9 = \boxed{}$	$11 \div \boxed{\dots} = 9$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 9$
$9 \div 9 = \boxed{}$	$19 \div 9 = \boxed{}$	$98 \div \boxed{\dots} = 8$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 9$
$1 \div 9 = \boxed{}$	$10 \div 8 = \boxed{}$	$11 \div \boxed{\dots} = 9$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 8$
$10 \div 9 = \boxed{}$	$18 \div 8 = \boxed{}$	$11 \div \boxed{\dots} = 9$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 8$
$11 \div 9 = \boxed{}$	$11 \div 9 = \boxed{}$	$18 \div \boxed{\dots} = 9$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 9$
$11 \div 9 = \boxed{}$	$18 \div 9 = \boxed{}$	$10 \div \boxed{\dots} = 10$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 9$
$18 \div 9 = \boxed{}$	$19 \div 9 = \boxed{}$	$99 \div \boxed{\dots} = 9$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 10$
$18 \div 9 = \boxed{}$	$14 \div 9 = \boxed{}$	$88 \div \boxed{\dots} = 8$	$\boxed{\dots} \div \boxed{\dots} = 10$
$19 \div 9 = \boxed{}$	$11 \div 9 = \boxed{}$	$11 \div \boxed{\dots} = 11$	
$11 \div 9 = \boxed{}$	$11 \div 9 = \boxed{}$	$11 \div \boxed{\dots} = 11$	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୦

ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗ କରି ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବ ଓ ବୁଝାଇବ ।

୧. ଆସ ସମାଧାନ କରିବା ।

- (କ) ତୁମ ପାଖରେ ଏହି ଜିଲାପି ଅଛି । ଜଣେ ପିଲାକୁ ୨ ଟି ଲେଖାଏଁ ଜିଲାପି ଦେଲେ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଜିଲାପି ପାଇବେ ?
- (ଖ) ତୁମ ଶ୍ରୀଣୀର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ୩୦ । ଏକଣ ପିଲାରେ ଗୋଟିଏ ଦଳ କଲେ କେତୋଟି ଦଳ ହେବ ?
- (ଗ) ଗୋଟିଏ କଲମର ଦାମ ୧୦ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୫୦ ଟଙ୍କାରେ କେତୋଟି କଲମ ମିଳିବ ?
- (ଘ) ୨୮ ଟି କାଠ ଅଛି । ୪ ଟି କାଠରେ ଗୋଟିଏ ବିଡ଼ା କଲେ କେତୋଟି କାଠ ବିଡ଼ା ହେବ ?
- (ଡ) ୩୫ ଟି ପୁଲ ଅଛି । ୭ ଟି ପୁଲରେ ଗୋଟିଏ ତୋଡ଼ା ହେଲେ କେତୋଟି ତୋଡ଼ା ହେବ ?

୨. ଗୋଟିଏ ପେନସିଲ ବାକ୍ସରେ ୮ ଟି
ପେନସିଲ ରୁହେ । ତେବେ ୪୦୦
ପେନସିଲ କେତୋଟି ବାକ୍ସରେ
ରହିପାରିବ ?

୩. ଗୋଟିଏ ପ୍ୟାକେଟରେ ୫୯ ଟି କଲମ
ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ୟାକେଟରେ
୪୯ ଟି କଲମ ଅଛି । ଦୁଇଟି ଯାକ
ପ୍ୟାକେଟର କଲମକୁ ଏକାଠି ମିଶାଇ
ଯଦି ୧୨ ଟି ପ୍ୟାକେଟରେ ରଖାଯାଏ
ପ୍ରତି ପ୍ୟାକେଟରେ କେତୋଟି କଲମ
ରହିବ ?

୪. ଶୂନ୍ୟଷ୍ଟାନ ପୂରଣ କର

(କ) $74 \div 4 = 4 \times$

(ଖ) $10 \div 1 = 10 \div$

(ଗ) $94 + 44 = 4 \times$

(ଘ) $190 \div (3 \times 4) =$

(ଡ) $41 \div 3 = 9 \times$

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫଂଦ୍କ - ୨୫ ରୁ ୩୦

- ◆ କ୍ଲାମିକ ବିଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ହରଣ ଶିଖାଇବେ ।
- ◆ ଗୁଣନ ଖଦା ଅଭ୍ୟାସ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।

ଉପକ ରଣ :

- କାଠ, ପଡ଼, ପୁଲ
- ଚିତ୍ର

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ◆ ଗୁଣନ ଓ ହରଣ ପରଞ୍ଚର ବିପରୀତ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବୁଝିବ ।
- ◆ ଦୈନିକ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାଗକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ୩୯

ଦ୍ୱିମାତ୍ରିକ ଆକୃତିର ଧାର ଓ
ଶାର୍ଷ ବୁଝାଇବ ଓ ତ୍ରିମାତ୍ରିକ
ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।

୧. ନିମ୍ନ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ବାହୁମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ
ଶାର୍ଷବିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଗଣି ଲେଖ ।

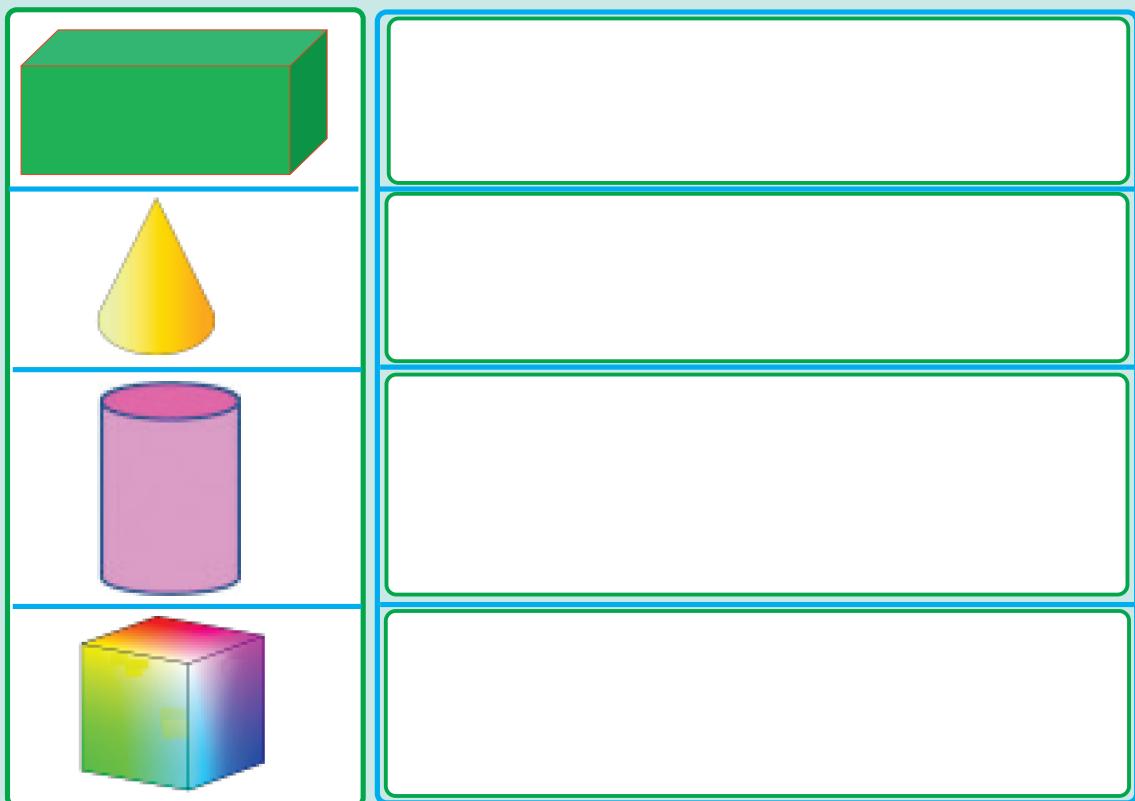
ଚିତ୍ର	ବାହୁ ସଂଖ୍ୟା	ଶାର୍ଷବିନ୍ଦୁ ସଂଖ୍ୟା

ଆମେ ଦେଖିଲେ : ର ବାହୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଶାର୍ଷ ନାହିଁ ।

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ ଏବଂ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ, ଶୀର୍ଷ ବିଦ୍ୟୁ ମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ	ଶୀର୍ଷବିଦ୍ୟୁମାନଙ୍କର ନାମ

୩. ତଳେ ଥିବା ବଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଆକୃତି କିପରି ଲେଖ ।

କାର୍ଯ୍ୟଫଂଡ୍ - ୩୨

ଲମ୍ବ ଓ ଦୂରତାକୁ ମାନକ ଏକକରେ
 ଅନୁମାନ କରିବ ଓ ମାପିବ ଓ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ
 ଏକକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କକୁ ବୁଝିବ।

୧. ତୁମା ଶ୍ରେଣୀରେ ଦେଖୁଥିବା ଜିନିଷକୁ ଆଙ୍ଗୁଳି ଓ ହାତରେ ମାପ କେତେ ଆଙ୍ଗୁଳି / ହାତ ହେଲା ଲେଖ ।

ହାତରେ ମାପ			ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ମାପ		
ପିଲାର ନାମ	କଳାପଟା	ଟେବୁଲ	ଡେଞ୍ଚ	ପେନ୍ସିଲ	ବହି

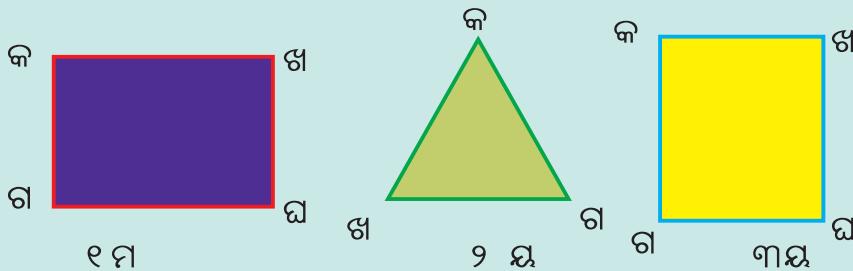
୨. ଆସ ସ୍କେଲରେ ମାପିବା

	ଆନୁମାନିକ ମାପ	ପ୍ରକୃତ ମାପ
ଛରକାର ଓସାର ଓ ଦୈର୍ଘ୍ୟ		
ସ୍କୁଲର ବାରଣ୍ଣା		
ଟେବୁଲ ଗୋଡ଼ର ଲମ୍ବ -		
କଳାପଟାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ		
ଟେବୁଲ ଠାରୁ ତୁମର ଦୂରତା		

୩. ସ୍କେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ମାପ -

ବହିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
ସ୍କେଲର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
କଳମର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	
ପେନ୍ସିଲର ଦୈର୍ଘ୍ୟ -	

୪. ସେକ୍ଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପି ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟ	ବାହୁମାନଙ୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସମାନ୍ତି
୧ମ	କଖ = ଖଗ = ଗଘ = କଘ :	କଖ + ଖଗ + ଗଘ + କଘ =.....
୨ୟ	କଖ = ଖଗ= ଗକ =	କଖ + ଖଗ+ଗକ =
୩ୟ	କଖ = ଖଗ = ଗଘ = ଘକ=.....	କଖ + ଖଗ + ଗଘ + ଘକ=...

୫. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ମିଟରକୁ ସେଣ୍ଟିମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ସେପରି ୪ ମିଟର = ୪୦୦ ସେ.ମି

ସେହିପରି

୩ ମିଟର	=	<input type="text"/>	ସେ.ମି
୫ ମିଟର	=	<input type="text"/>	ସେ.ମି
୧୨ ମିଟର	=	<input type="text"/>	ସେ.ମି
୨୫ ମିଟର	=	<input type="text"/>	ସେ.ମି
୪୦ ମିଟର	=	<input type="text"/>	ସେ.ମି

୬. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ସେଣ୍ଟିମିଟରକୁ ମିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ସେପରି ୮୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

ସେହିପରି

୪୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୭୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୧୩୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୨୨୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୩୦୦୦ ସେ.ମି = ମିଟର

୭. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୨ ମି. ୩୦ ସେ.ମି + ୩ ମି. ୨୫ ସେ.ମି = ୫ ମି. ୭୫ ସେ.ମି

(ଖ) ୫ ମି. ୭୫ ସେ.ମି + ୪ ମି. ୧୦ ସେ.ମି = ମି. ସେ.ମି

(ଗ) ୪ ମି. ୭୫ ସେ.ମି + ୧ ମି. ୧୦ ସେ.ମି = ମି. ସେ.ମି

(ଘ) ୩ ମି. ୨୦ ସେ.ମି + ୪ ମି. ୨୫ ସେ.ମି = ମି. ସେ.ମି

(ଡ) ୩ ମି. ୧୫ ସେ.ମି + ୨ ମି. ୩୦ ସେ.ମି = ମି. ସେ.ମି

(ତ) ୫ ମି. ୨୦ ସେ.ମି + ୩ ମି. ୨୫ ସେ.ମି = ମି. ସେ.ମି

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-ଶାଖା

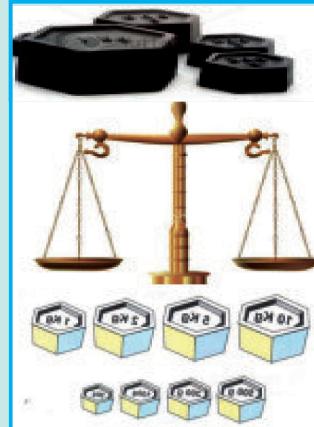
ଦେବନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଘଟଣାବଳିରେ
ଗ୍ରାମ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶିତ
ମାପମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବା।

ଆସ ଓଜନର ବିଭିନ୍ନ ଏକକକୁ ଅନ୍ୟ ଏକକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା।

୧ କିଲୋ ଗ୍ରାମ	୧ ହେକ୍ଟା ଗ୍ରାମ	୧ ଡେକା ଗ୍ରାମ	୧ ଗ୍ରାମ	୧୦ ଡେସି ଗ୍ରାମ	୧୦୦ ସେଣ୍ଟି ଗ୍ରାମ	୧୦୦୦ ମିଲି ଗ୍ରାମ
୧୦୦୦ଗ୍ରାମ	୧୦୦ ଗ୍ରାମ	୧୦ଗ୍ରାମ	୧ ଗ୍ରାମ	୧ ଗ୍ରାମ	୧ ଗ୍ରାମ	୧ ଗ୍ରାମ

୧. ଉପରସାରଣୀ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

(ବ)	୧ କିଲୋଗ୍ରାମ କେତେ ଗ୍ରାମ ?	
(ଡ)	୧ ହେକ୍ଟାଗ୍ରାମ କେତେ ଗ୍ରାମ ?	
(ମ)	୧ ଡେକାଗ୍ରାମ କେତେ ଗ୍ରାମ ?	
(ୟ)	୧ ଗ୍ରାମ କେତେ ମିଲିଗ୍ରାମ ?	
(ର)	୧ ଗ୍ରାମ କେତେ ଡେସିଗ୍ରାମ ?	
(ଲ)	୧ ଗ୍ରାମ କେତେ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ ?	

୨. ଉଦାହରଣ : ୫ କି.ଗ୍ରାମ ୪୦୦ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧ କି.ଗ୍ରାମ = ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ

$$5 \text{ କି.ଗ୍ରା. } 400 \text{ ଗ୍ରାମ} = 5000 \text{ ଗ୍ରାମ} + 400 \text{ ଗ୍ରାମ} = 5400 \text{ ଗ୍ରାମ}$$

(ବ)	୩ କି.ଗ୍ରା. ୨୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ
(ଡ)	୪ କି.ଗ୍ରା. ୪୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ
(ମ)	୭ କି.ଗ୍ରା. ୭୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ
(ୟ)	୪ କି.ଗ୍ରା. ୩୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ
(ର)	୯ କି.ଗ୍ରା. ୭୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ

୩. ଉଦାହରଣ : ୩୫୦୦ ଗ୍ରାମକୁ କିଲୋଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଆମେ ଜାଣୁ ୧୦୦୦ଗ୍ରାମ = ୧ କି.ଗ୍ରାମ

$$3500 \text{ ଗ୍ରାମ} = 3000 \text{ ଗ୍ରାମ} + 500 \text{ ଗ୍ରାମ} = 3 \text{ କି.ଗ୍ରା. } 500 \text{ ଗ୍ରାମ}$$

(ବ)	୩୭୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = କି.ଗ୍ରା..... ଗ୍ରାମ
(ଡ)	୩୩୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = କି.ଗ୍ରା..... ଗ୍ରାମ
(ମ)	୩୪୭୪ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = କି.ଗ୍ରା..... ଗ୍ରାମ
(ୟ)	୩୪୩୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = କି.ଗ୍ରା..... ଗ୍ରାମ
(ର)	୩୩୦୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ + ଗ୍ରାମ = କି.ଗ୍ରା..... ଗ୍ରାମ

୪. ଶିକ୍ଷକ ବିଭିନ୍ନ ବଚକରା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ:

୧ କି.ଗ୍ରା, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ, ୨୦୦ ଗ୍ରାମ, ୧୦୦ ଗ୍ରାମ, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଚକରାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବେ ।

ଦୂଇ- ଦୂଇଟି ବଚକରା ନେଇ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଠେକି ଦୂଇଟି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଓଜନ ଅଧିକ କହିବେ ।

ନିକିତି / ତରାକୁ ଚିତ୍ର ଦେଖ ଯେଉଁଠାରେ ଠିକ୍ ଓଜନ ଦେଖାଯାଉଛି ସେଠାରେ ‘ଠିକ୍’ ଚିହ୍ନ ଯେଉଁଟି କମ୍ ବା ବେଶି ଓଜନ ଦେଖାଯାଉଛି ସେଠାରେ ‘ଭୁଲ’ ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

ଗୋଟିଏ ପଟେ ବଚକରା ପକାଇ ଜିନିଷ ଓଜନ କରି ଲେଖ ।

- ଇଚ୍ଛା ଖଣ୍ଡ
- କମଳା
- ବହି ବସ୍ତାନି
- ଥାଳି
- ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋସ ବାଲି

କି.ଗ୍ରା. ଗ୍ରାମ.

କି.ଗ୍ରା. ଗ୍ରାମ.

କି.ଗ୍ରା. ଗ୍ରାମ.

କି.ଗ୍ରା. ଗ୍ରାମ.

କି.ଗ୍ରା. ଗ୍ରାମ.

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୪

ଦୈନିକିନ ଜୀବନ ସଂପୃଷ୍ଟ ଘଟଣାବଳିରେ
ଗ୍ରାମ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶିତ
ମାପମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ।

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଓଜନର ଜିମ୍ବିଷ ଆଣିଲେ କେଉଁ କେଉଁ ବଚକରା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଚିତ୍ର
କରି ଦେଖାଆ ।

୨୫୦ ଗ୍ରାମ	୨୦୦ଗ୍ରାମ	୫୦୦ଗ୍ରାମ
୪୫୦ ଗ୍ରାମ		
୭୫୦ ଗ୍ରାମ		
୮୦୦ ଗ୍ରାମ		
୩୦୦ ଗ୍ରାମ		
୯୦୦ ଗ୍ରାମ		

୨. ପ୍ରତିଧାତିରେ ଥିବା ବଚକରାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ ଓ ମୋଟ କେତେ ଓଜନ ଅଛି ଲେଖ ?

୫୦୦ଗ୍ରାମ	୨୦୦ଗ୍ରାମ	୫୦୦ଗ୍ରାମ	୨୫୦ ଗ୍ରାମ
୫୦୦ଗ୍ରାମ	୧୦୦ଗ୍ରାମ	୫୦୦ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ
୧ କିଗ୍ରା	୫୦୦ଗ୍ରାମ	୨୦୦ଗ୍ରାମକିଗ୍ରା.....ଗ୍ରାମ
୨ କିଗ୍ରା	୨୦୦ଗ୍ରାମ	୫୦୦ଗ୍ରାମକିଗ୍ରା.....ଗ୍ରାମ
୨ କିଗ୍ରା	୧ କିଗ୍ରା	୫୦୦ଗ୍ରାମକିଗ୍ରା.....ଗ୍ରାମ

୩. ଯୋଗକର ।

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୫	୨୫୦
+ ୪	୩୨୫
୯	୫୨୫

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୮	୩୭୫
+ ୪	୪୨୦

୪. ବିଯୋଗ କର ।

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୭	୭୫୦
- ୪	୩୫୦
୩	୪୦୦

କିଗ୍ରା	ଗ୍ରାମ
୯	୭୨୫
- ୫	୪୦୦

୫. (କ) ଗୋପାଳ ଦୋକାନରୁ ୩ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଚାଉଳ ଏଲବ୍ ୨ କିଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ଚିନି କିଣିଲା । ତେବେ ସେ ମୋଟରେ କେତେ ଓଜନର ଜିନିଷ କିଣିଲା ।

(ଖ) ଗୋଟିଏ ବସ୍ତାରେ ୮ କିଗ୍ରା ୭୫୦ ଗ୍ରାମ ଗହମ ଥିଲା । ରମେଶ ସେଥିରୁ ୨ କିଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ଗହମ କାଡ଼ି ନେଲା । ବସ୍ତାରେ ଆଉ କେତେ ଗହମ ରହିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୫

ଘଣ୍ଠାକୁ ଦେଖି ଠିକ୍ ଭାବେ
ସମୟକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବ ।

ଆସ ଘଣ୍ଠାରେ ସମୟ ଚିହ୍ନିବା

ଘଣ୍ଠା ଚିତ୍ରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ।

୧. ଘଣ୍ଠାରେ ସାଧାରଣତଃ ତିନୋଟି କଣ୍ଠା ଥାଏ ?

୨. ସେକେଣ୍ଟ କଣ୍ଠା (ଅନ୍ୟ କଣ୍ଠାଦ୍ୟ ତୁଳନାରେ ବଡ଼ ଓ ସରୁ)

ଏହା (ଅନ୍ୟ କଣ୍ଠାଦ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଚାଲେ) ସେକେଣ୍ଟ କଣ୍ଠା
ଥର ଛୁରି ଆସିବାକୁ ୩୦ ସେକେଣ୍ଟେ ସମୟ ନିଏ ।

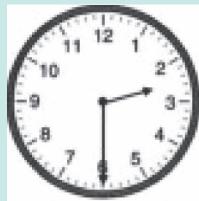
୩. ମିନିଟ୍ କଣ୍ଠା (ଏହା ସେକେଣ୍ଟ କଣ୍ଠା ତୁଳନାରେ ଛୋଟ କିନ୍ତୁ ଘଣ୍ଠା କଣ୍ଠା ତୁଳନାରେ
ବଡ଼ ଏବଂ ସେକେଣ୍ଟ କଣ୍ଠା ତୁଳନାରେ ଧୀରେ ଚାଲେ) । ଏହା ଏକ ଥର ଛୁରିଆସିବାକୁ
୩୦ ମିନିଟ୍ ସମୟ ନିଏ ।

୪. ଘଣ୍ଠା କଣ୍ଠା (ଏହା ମିନିଟ୍ କଣ୍ଠା ତୁଳନାରେ ଛୋଟ ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ଧୀରେ ଚାଲେ । ଏହା
୧ ଥର ଛୁରି ଆସିବାକୁ ୧ ୨ ଘଣ୍ଠା ସମୟ ନିଏ) ।

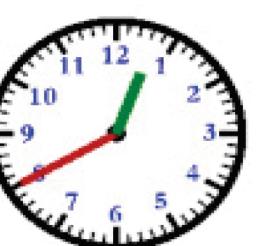
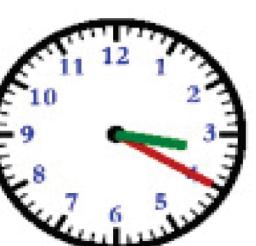
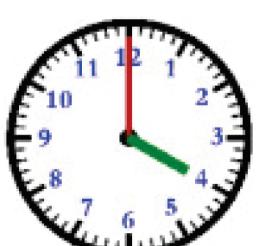
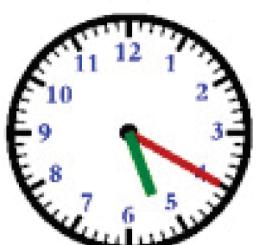
୫. ୧ ଘଣ୍ଠା ସମୟ ୩୦ ମିନିଟ୍ ସହ ସମାନ । ୧ ମିନିଟ୍ ସମୟ ୩୦ ସେକେଣ୍ଟ ସହ
ସମାନ)

୬. ଘଣ୍ଠାରେ ୧ ରୁ ୧ ୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଅଛି । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ୩୦ଟି
ଘର ରହିଛି । ଏହି ଘଣ୍ଠାରେ ଘଣ୍ଠା କଣ୍ଠା, ମିନିଟ୍ କଣ୍ଠା ଓ ସେକେଣ୍ଟ କଣ୍ଠାର ଅବସ୍ଥାତିକୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସମୟ କହିବା । ଘଣ୍ଠା କଣ୍ଠା ୧ ୦ ପାର ହୋଇଛି । (୧ ୦ ଘଣ୍ଠା), ମିନିଟ୍
କଣ୍ଠା ୨ ଉପରେ ଅଛି (୧ ୨ ରୁ ୨ ମଧ୍ୟରେ ୧ ୦ଟି ଛୋଟ ଘର ଅଛି ତେଣୁ ଏହା ୧ ୦
ମିନିଟ୍କୁ ସୂଚାଏ) ଓ ସେକେଣ୍ଟ କଣ୍ଠା ୨ ଉପରେ ଅଛି (୧ ୨ ଠାରୁ ୨ ମଧ୍ୟରେ ୩୪ଟି
ଛୋଟ ଘର ଅଛି । ତେଣୁ ଏହା ୩୪ ସେକେଣ୍ଟକୁ ସୂଚାଏ) ତା' ହେଲେ ଆମେ କହି
ପାରିବା ଘଣ୍ଠାରେ ୧ ୦ ଘଣ୍ଠା ୧ ୦ ମିନିଟ୍ ୩୪ ସେକେଣ୍ଟ ହୋଇଛି ।

୭. ଆସ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଠାଗୁଡ଼ିକରେ ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ଘଣ୍ଠା ପାଖ
ଖାଲି କୋଠରିରେ ଲେଖିବା

୨. କେଉଁ ଘଣ୍ଟାରେ କେତେ ସମୟ ହୋଇଛି ଗାରଗାଣି ଯୋଡ଼ା ?

୪. ଘ.

୩ ଘ. ୨୦ ମି.

୧୨ ଘ. ୪୦ ମି.

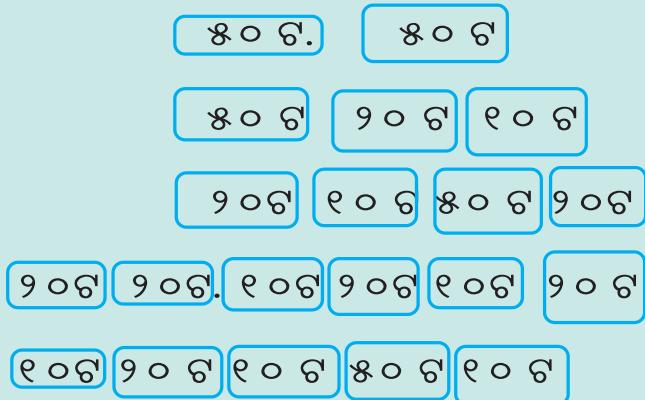
୫ ଘ. ୨୦ ମି.

୭ ଘ. ୨୦ ମି.

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩

ଅଛି ପରିମାଣର ଟଙ୍କା
ପଇସାର ଯୋଗ ଓ ବିଘୋଗ
କରିବ ।

୧. ବାମ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ସହ ଡାହାଣ ପାଖ ଘରେ ଥିବା
ସମାନ ପରିମାଣ ଟଙ୍କାକୁ ଯୋଡ଼ ।

୨. ଶୂନ୍ୟପ୍ଲାନ ପୂରଣ କର ।

$$100 \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 50 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } 1000 = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 500$$

ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 10 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 100 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 5 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 50 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 9 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 90 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 100 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 1000 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 10 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 100 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 5 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 50 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

୫୦ ଟଙ୍କା

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 50 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \boxed{\quad} \text{ ଟି } 90 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ଟି } 10 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ } = \text{ ଟି } 5 \text{ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ }$$

୩. ତଳ ପରିବାଗୁଡ଼ିକର ଦାମ ପଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖ ।

ପୁଲକୋବି

ଟ. ୩୫.୩୫

ବନ୍ଧାକୋବି

ଟ. ୨୦.୦୦

କଞ୍ଚା କଦଳୀ

ଟ. ୪୦.୦୦

ଅମୃତଭଣ୍ଡା

ଟ ୧୫.୫୦

(କ) ପୁଲକୋବିର ଦାମ ବନ୍ଧାକୋବିର ଦାମ ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଖ) ଅମୃତ ଭଣ୍ଡାର ଦାମ ପୁଲକୋବିର ଦାମ ଠାରୁ କେତେ କମ ?

(ଗ) କଦଳୀ ଫେଣାର ଦାମ ବନ୍ଧାକୋବିର ଦାମ ଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଘ) ୨ ଟି ପୁଲକୋବି, ଏକ ଫେଣା କଦଳୀ ଓ ୨ ଟି ଅମୃତଭଣ୍ଡାର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୭

ଦର ତାଲିକା ଓ ସରଳ ଚିଠି
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ।

(ଚଙ୍ଗା ଓ ମୁଦ୍ରାକୁ ଜାଣିବା)

୪. ନିମ୍ନରେ ବିଭିନ୍ନ ଖେଳ ସାମଗ୍ରୀର ଦାମ ଦିଆଯାଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର ଦାମ ପଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖ ।

କ୍ରିକେଟ ବ୍ୟାଟ

୨୫୦ ଟ.

କ୍ରିକେଟ ବଲ

୪୦ ଟ

ଗ୍ଲୋବସ୍

୨୫୦ ଟ

(କ) ଗୋଟିଏ କ୍ରିକେଟ ଓ ଗୋଟିଏ ବଲର ଦାମ କେତେ ?

(ଖ) ଗୋଟିଏ ଡିକେଟ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବସ୍ ଦାମ କେତେ ?

(ଗ) ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଟ, ଗୋଟିଏ ବଲ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବସ୍ର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

(ଘ) ଗୋଟିଏ ବଲ ଓ ଗୋଟିଏ ଡିକେଟର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

(ଘ) ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲୋବସ୍, ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଟ ଓ ଗୋଟିଏ ଡିକେଟର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫଂଦ୍ର - ୩୦ ରୁ ୩୩

- ◆ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ଓଜନ ମାପର ଅଣମାନକ ମାପରୁ ମାନକ ମାପ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇବେ ।
- ◆ ମାନକ ମାପର ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ବୁଝାଇବେ ।

ଉପକ ରଣ :

- ଶ୍ରେଣୀ କଷରେ ଥିବା ଉପକରଣ, ଯେପରି ବହି, ଟେବୁଲ, କଳାପଟା, ବାରଣ୍ଣା ଇତ୍ୟାଦି
- ସ୍କେଲ୍ ପଟା, ମିଟର ପିତା
- ବିଭିନ୍ନ ଓଜନ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବଟକରା ।
- ପୁରୁଣା ଘଣ୍ଠା
- ମୁଦ୍ରା, ନୋଟ ଇତ୍ୟାଦି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ◆ ମିଟର, ସେଣ୍ଟିମିଟର ମାପ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ଜାଣିବା
- ◆ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ଓଜନ ମାପର ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାଣିବ ।
- ◆ ଘଣ୍ଠା ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସମୟ ଚିହ୍ନଟ କରିବ ।
- ◆ ଦେନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଟଙ୍କା ପଇସାର ବ୍ୟବହାର କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୮

(ଆକଳନ ପଂଦ୍ର- ୨)

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନା ତଳେ ଥିବା ଚାରିଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉଭର ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉଭର ପାଖରେ ' ' , ଚିହ୍ନ ଦିଆ ।

୧. $307 \times 3 =$?

- (କ) ୨୪୯୧ (ଖ) ୨୧୯୪
 (ଗ) ୨୧୦୪୭ (ଘ) ୨୧୪୭

୨. ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଠାର ଦାମ୍ ୩୨୭ ଟଙ୍କା । ସମାନ ପ୍ରକାର ନ ଟି ଘଣ୍ଠା କିଣିବା ପାଇଁ
 କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ହେବ ?

- (କ) ୧୦୭୮ (ଖ) ୯୭୮
 (ଗ) ୯୮୭ (ଘ) ୧୦୮୭

୩. $845 \div 5 =$?

- (କ) ୧୩୮ (ଖ) ୧୩୭
 (ଗ) ୧୮୩ (ଘ) ୧୮୭

୪. ଜଣ ପ୍ରତି ୫ ଟି ଲେଖା ଚକୋଲେଟ ଦେଲେ, ୮୦ ଟି ଚକୋଲେଟକୁ କେତେଜଣ
 ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଣାଯାଇପାରିବ ?

- (କ) ୧୭୩ (ଖ) ୧୭୪
 (ଗ) ୧୭୪ (ଘ) ୧୮୪

୫. ୩ କି.ମି ୪୭୫ ମି = ମିଟର ।

- (କ) ୪୭୫୩ (ଖ) ୩୪୭୫
 (ଗ) ୪୭୭୫ (ଘ) ୩୪୭୫

୭. ୪ କି.ଗ୍ରା ୭୮୦ ଗ୍ରାମ = ଗ୍ରାମ

(କ) ୪୭୮୦ (ଖ) ୪୭୨୦

(ଗ) ୪୯୭୦ (ଘ) ୪୦୭୨

୮. ୪ ଲି ୩୭୦ ମିଲି ଲି = ମିଲି ଲିଟର

(କ) ୪୭୦୯ (ଖ) ୪୭୨୦

(ଗ) ୪୯୭୦ (ଘ) ୪୦୭୨

୯. ୩ କି.ମି ୨୦୦ ମି + ୪ କି.ମି ୭୭୦ ମି =

(କ) ୮ କିମି. ୭୯୦ ମି. (ଖ) ୮ କି.ମି ୯୦୭ ମି.

(ଗ) ୮ କିମି ୮୭୦ ମି (ଘ) ୮ କିମି ୯୭୦ ମି.

୧୦. ୨ କି.ମି ୨୦ ଗ୍ରାମ + ୩ କି.ଗ୍ରା ୨୭୦ ଗ୍ରା = ?

(କ) ୫ କି.ମି ୩୯୦ ଗ୍ରାମ

(ଖ) ୫ କି.ଗ୍ରା ୨୯୦ ଗ୍ରାମ

(ଗ) ୫ କି.ଗ୍ରା ୯୯୦ ଗ୍ରା

(ଘ) ୮୪ କି.ଗ୍ରା ୯୦ ଗ୍ରାମ

୧୧. ୪ ଲି ୨୦୦ ମିଲି ଲି + ୨ ଲି ୭୦୦ ମିଲି. ଲି = ?

(କ) ୬ ଲି ୯୦୦ ମିଲି

(ଖ) ୬ ଲି ୮୦୦ ମିଲିଲି

(ଗ) ୬ ଲି ୭୦୦ ମିଲିଲି

(ଘ) ୬ ଲି ୫୦୦ ମିଲିଲି

ଉଦ୍‌ଧୃତ - ୨

Practice worksheets for
Rest of the Year

ସ୍ଵରୀପତ୍ର

ଉଦ୍‌ଦ୍ଦିଲ ଗଣିତ-୨

କ୍ର.ନଂ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କୁମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଦୃଷ୍ଟା
୧	ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।	୧ ୨,୩	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୭ ଓ ଗ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ -୮ ଓ ୯	୧୦୭,୧୧୦ ୧୧୭
୨	୧୦୦୦ ଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ।	୪,୫, ୭,୭,	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୯ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀପାଠ-୧୨	୧୧୪,୧୧୭ ୧୨୦,୧୨୭ ୧୨୮
୩	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ-୩	୮,୯		୧୩୩
୪	ଗୁଣନ ଓ ହରଣରେ ଥିବା ସଂରଚନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ (୯ର ଗୁଣିତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)	୧୦, ୧୧	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୧୦,୧୧ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୧୦, ୧୧	୧୩୪,୧୩୭
୫	ଦୁଇ ଓ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୁଣନ କରିବ।	୧୨,୧୩	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୧୦, ୧୧ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୧୩, ୧୪	୧୩୯ ୧୪୧
୬	ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହରଣ କରିବ।	୧୪,୧୪	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୩ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୩	୧୪୨ ୧୪୪
୭	ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଦ ଓ ବ୍ୟାସକୁ ଚିହ୍ନାଇବ	୧୭	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୧, ୨, ୪, ୫ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧, ୨, ୩	୧୪୭
୮	ସରଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି (କ୍ରିକ୍ରିକ, ଆଯତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର)ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଓ ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ।	୧୭,୧୮	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ- ୨ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୨, ୩	୧୪୭ ୧୪୦
୯	ଆକଳନ ଫର୍ଦ୍ଦ - ୪	୧୯		୧୪୭
୧୦	କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ସମକୋଣ, ସୂକ୍ଷ୍ମକୋଣ ଓ ସ୍କୁଲକୋଣରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବ।	୨୦	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୭ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୪୪
୧୧	ମିଟରକୁ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଓ ସେଣ୍ଟିମିଟରକୁ ମିଟରରେ ପରିଣାତ କରିବ।	୨୧	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୭ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୪୭
୧୨	ଦୁଇଟି ସ୍କୁଲ / ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ସହ ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ।	୨୨	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୭ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୭୦
୧୩	ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୈନିକିନ ଜୀବନରେ ଓଜନ ସଂପର୍କୀୟ ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବ।	୨୩	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୮ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୭୭

ସ୍ଵରୀପତ୍ର

ଉଦ୍‌ଦ୍ଦିଲ ଗଣିତ-୨

କ୍ର.ନଂ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ମ କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସହ ସଂପର୍କ ଶ୍ରେଣୀ / ପ୍ରସ୍ତର	ଦୃଷ୍ଟା
୧୪	ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଆୟତନ ମାପ ସଂପର୍କତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୨୪, ୨୫	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୮ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୭୪ ୧୭୭
୧୫	ଚାରି ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର କରି ଧାରକତ୍ତୁ ମାପ ସଂକ୍ଲାଷ୍ଟୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ	୨୬, ୨୭	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୮ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୮	୧୭୯ ୧୭୦
୧୬	ଆକଳନ ଫର୍ମ - ୫	୨୮		୧୭୧
୧୭	ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ଦୈନିକିନ ଜୀବନ ଘଟଣାବଳୀର ସମୟ ଧାରଣା ସଂପର୍କତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୨୯, ୩୦, ୩୧,୩୨	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୯ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୯	୧୭୩ ୧୭୪ ୧୭୭,୧୭୭
୧୮	ଦୈନିକିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କୀୟ ଚାରି ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।	୩୩,୩୪ ୩୪,୩୫	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୭ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୨୦	୧୮୦ ୧୮୨ ୧୮୪,୧୮୭
୧୯	ସଂଖ୍ୟା / ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଧା, ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ, ତିନି ଚତୁର୍ଥାଂଶକୁ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୂଚାଇବ । କୌଣସିକ ଏକ ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ସମଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବ ।	୩୭	ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ-୧୯, ୧୩, ୧୪ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠ - ୧୪, ୧୩	୧୮୭
୨୦	ଆକଳନ ଫର୍ମ-୬	୩୮		୧୯୧

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧

ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର
ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ
ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୮. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

(କ) ୫୩୭ =	
(ଖ) ୪୩୯୮ =	
(ଗ) ୫୩୦୪ =	
(ଘ) ୭୦୫୪୩ =	
(ଡ) ୫୪୩୭୯ =	
(ଚ) ୪୦୮୩୫୭ =	
(ଛ) ୩୧୫୯୩୭ =	

୯. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ନାମରୁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ଆୟୋଜନିତି ପାଞ୍ଜାବ =	
(ଖ) ନାମ ହଜାର ଚାରିଶହ ପଞ୍ଚଷଠି =	
(ଗ) ସାତ ହଜାର ତିନିଶହ ଏକାନବେ =	
(ଘ) ପାଞ୍ଜାବ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଞ୍ଚାନବେ =	
(ଡ) ନାମ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୁଇଶହ ପଞ୍ଚାଅଶି =	
(ଚ) ଚାରି ଲକ୍ଷ ପାଞ୍ଜାବ ହଜାର ତିନି ଶହ ଆୟୋଜନିତି =	

୩.

1	7	2
5	0	6
3	8	4

ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଠରି ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ୫ ଟି ଅଙ୍କ ନେଇ
୫ ଅଙ୍କ ଓ ୨ ଟି ଅଙ୍କ ନେଇ ୨ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର
ସଂଖ୍ୟା ନାମ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟାର ନାମ

୪. ୧, ୫, ୦, ୯, ୩ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ଅଙ୍କକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର

(କ) ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ନେଇ ଏକ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଖ) ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଗ) ଯେ କୌଣସି ତିନଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଘ) ଯେ କୌଣସି ଚାରଟି ଅଙ୍କ ବ୍ୟବହାର କରି ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
(ଡ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କକୁ ଥରେ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।	
ଏହି ସଂଖ୍ୟାଟିରେ ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି ?	

୪. ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ କମା (,) ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାକୁ କିପରି ପଡ଼ିବା ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	କମା (,) ର ବ୍ୟବହାର	କିପରି ପଡ଼ିବା
୫୭୧୦୫୩	୫,୭୧,୦୫୩	ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଏକଶଠ ହଜାର ତେପନ
୯୫୨୩୧୪		
୧୦୩୨୭୮		
୯୧୪୩୨୧		
୩୪୭୭୯୮୮		
୨୪୩୧୦୯		
୩୭୦୦୧୦		

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨

ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର
ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ
ବଢ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ‘କ’ ସ୍ମୃତି ସଂଖ୍ୟା ସହ ‘ଖ’ ସ୍ମୃତି ବିଶ୍ୱାରିତ ରୂପକୁ ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ ।

‘କ’ ସ୍ମୃତି	‘ଖ’ ସ୍ମୃତି
୧୮	ଏକ ଶହ ପଚିଶି
୨୪	ଏକ ହଜାର ପାଞ୍ଚ ଶହ ନଅ
୧୨୫	ଚବିଶି
୧୪୦୯	ନଅ ହଜାର ପଦର
୪୭୭୮	ଆଠ
୯୦୧୫	ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଦୁଇ ଅଷ୍ଟୁଡ଼ ଏକ ହଜାର ତିନିଶହ ଛପନ
୪୭୯୧୮	ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଛଅ ଶହ ଅଠସରି
୨୨୧୩୪୭	ପାଞ୍ଚ ଅଷ୍ଟୁଡ଼ ଛଅ ହଜାର ନଅ ଶହ ଆଠ

୨. ସଂଖ୍ୟା ଦେଖି ବିଶ୍ୱାରିତ ରୂପ ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ବିଶ୍ୱାରିତ ରୂପ
୨୯	୨ ଦଶ + ୯ ଏକ
୭୮	
୧୪୭	
୩୦୮୯	
୨୧୩୭୮	୨ ଅଷ୍ଟୁଡ଼ + ୧ ହଜାର + ୩ ଶହ + ୭ ଦଶ + ୮ ଏକ
୨୦୪୭୯୯	
୪୭୭୮୯୧	

୩. ଆସ ଆମେ ସଂଖ୍ୟାର ବିଶ୍ୱାରିତ ରୂପରୁ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କରିବା ।

ବିଶ୍ୱାରିତ ରୂପ	ସଂଖ୍ୟା
୫୦୦ + ୩୦ + ୭	୫୩୭
୪୦୦୦ + ୨୦୦ + ୦ + ୧	
୪୦୦୦୦ + ୨୦୦୦+୨୦୦+୧୦+୦	
୮୦୦୦୦+ ୩୦୦୦+୧୦୦+୩୦+୭	
୨୦୦୦୦୦+୦+୨୦୦୦+୮୦୦+୧	
୨୦୦୦୦୦+୮୦୦୦୦+୧୦୦୦+୨୦୦୦+୮୦	

୪. ଆସ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସଂଖ୍ୟାର ବିଶ୍ଵାରିତ ରୂପ ଲେଖିବା ।

ସଂଖ୍ୟା	ବିଶ୍ଵାରିତ ରୂପ
୫୭୩	$500 + 70 + 3$
୯୭୪୧	
୫୩୨୧୪	
୭୦୪୫୩	$70000+0+400+50+3$
୫୭୯୮୦୧	
୪୩୦୧୫୮	

୫. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହାରଣ ଦେଖି ଶୂନ୍ୟପ୍ଲାନ ପୂରଣ କର ।

ସଂଖ୍ୟା	ହ	ଶ	ଦ	ୱ	ସଂଖ୍ୟାର ବିଶ୍ଵାରିତ ରୂପ
୧୩୩୪	୧	୩	୩	୪	$1000 + 300 + 30 + 4$
୨୪୩୦	୨	୪	୩	୦	$\square + \square + \square + \square$
					$3000 + 100 + 0 + 4$
					$\square + \square + \square + \square$
					$1000 + 400 + 0 + 0$
					$4000 + 0 + 0 + 0$
					$\square + \square + \square + \square$
୮୩୭୪	୮	୩	୭	୪	$8000 + 300 + 70 + 4$
					$7000 + 0 + 0 + 8$
					$0 + 0 + 0 + 8000$
୯୯୦୪					$9000 + 0 + 0 + 4$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩

ନିଜ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର
ହେଉଥିବା ୧୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ
ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ।

୧. ତଳେ ଥିବା ଖାଲି ଘର ମାନଙ୍କରେ $>$, $<$ = ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନଟି ବାଛି ବସାଅ

- (କ) ୩୭୫ ୩୭୮
- (ଖ) ୪୩୭୦ ୪୮୯୯
- (ଗ) ୪୩୮-୨ ୪୩୮ ୨+୩
- (ଘ) ୯୯୯୯୯ ରୁ ୧ ଦେଶୀ ୧୦୦୦୦୧ ରୁ ୧ କମ
- (ଡ) ୪୯୪୩୩୭ ୮୭୫୦୨୯
- (ଚ) ୮୧୪୩୭୮ ୮୧୪୩୭୯

୨. ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଅ ।

୨୫୭୩୭୨୮, ୩୭୫୭୯, ୯୭୫, ୭୪୩୮୯, ୮୭୭୭୪. ୮୪୭

୩. ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଅ ।

୪୩୦୨୯, ୮୯୩୪, ୮୪୪୭, ୯୭୫୫୨, ୦୯୭୩, ୮୩୪୭

୪. ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିକୁଦେଖୁ ଅନ୍ୟ କୋଠରିଗଢ଼ିକୁ ପୁରଣ କର ।

ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପର ସଂଖ୍ୟା
358	359	360
	2541	
	5411	
58469		
	254	
	58454	
		502

୪. ପ୍ରଥମ ଧାତିକୁ ଦେଖୁ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା	ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଦୟ	ଶେଷ ସଂଖ୍ୟା
୩୭୮	୩୭୯	୩୭୭
୭୭୯		୭୭୪
୫୩୭୪		୫୩୭୭
୨୦୧୪୩		୨୦୧୪୭
୫୦୮୪୩୭		୫୦୮୪୩୪
୭୮୪୪୩୭		୭୮୪୪୩୯
୧୦୦୦୩୪		୧୦୦୦୩୮
୨୦୨୦୩୭		୨୦୨୦୩୯

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୧ ରୁ ଗ

- ସଂଖ୍ୟାନାମଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଵକ୍ଷ୍ଵ ଉତ୍ତରଣ କରିବେ ।
- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଓ ବିଷ୍ଟାରିତ ରୂପ ଜଣାଇବା ବେଳେ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ।
- ପରସଂଖ୍ୟା, ପୂର୍ବସଂଖ୍ୟା, ସାନ ସଂଖ୍ୟା, ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଧାରଣାକୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଧାରଣାକୁ ନେଇ ଦୃଢ଼ିକରଣ କରାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍
- ସଂଖ୍ୟା ଚାର୍ଟ୍
- ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡ୍

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୧ ରୁ ଗ ସମାପ୍ତ ପରେ ପିଲାଟି

- ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟା ପଡ଼ିପାରିବ ।
- କମା ବ୍ୟବହାର କରି ପଡ଼ିବ ଓ ଲେଖିବ ।
- ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ପୂର୍ବ, ପର ସଂଖ୍ୟା ଓ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ସାନରୁ ବଡ଼ ଓ ବଡ଼ରୁସାନକୁ ମରେକହିବ ଓ ଲେଖିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୪

୧୦୦୦ ଠାରୁ ବଡ଼ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି
ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ
କରିବ ।

୧. ଯୋଗକର ।

(କ) $58 + 89 + 79$	=
(ଖ) $88 + 90 + 198$	=
(ଗ) $978 + 99 + 189$	=
(ଘ) $809 + 971 + 19$	=
(ଡ) $189 + 971 + 899$	=

୨. ସ୍ଥଳ ମିଳନ କର ।

“କ”	“ଖ”
$998+58$	$9909+8099$
$888+818$	$8918+8788$
$9188+988$	$980+190$
$8099+9909$	$9988+188$
$8788+8918$	$918+888$

୪. ଯୋଗ କରିବା

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 2px;">ଏକ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">୪</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୨</td> <td style="padding: 2px;">୫</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୭</td> <td style="padding: 2px;">୮</td> </tr> </tbody> </table>	ଦଶ	ଏକ	୪	୩	୨	୫	୭	୮	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 2px;">ଏକ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">୫</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୪</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="height: 40px;"></td> </tr> </tbody> </table>	ଦଶ	ଏକ	୫	୩	୩	୪																
ଦଶ	ଏକ																														
୪	୩																														
୨	୫																														
୭	୮																														
ଦଶ	ଏକ																														
୫	୩																														
୩	୪																														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">ଶହ</th> <th style="padding: 2px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 2px;">ଏକ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">୨</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୪</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୧</td> <td style="padding: 2px;">୫</td> <td style="padding: 2px;">୨</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="height: 40px;"></td> <td style="padding: 2px;">୭</td> </tr> </tbody> </table>	ଶହ	ଦଶ	ଏକ	୨	୩	୪	୧	୫	୨			୭	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">ଶହ</th> <th style="padding: 2px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 2px;">ଏକ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୪</td> <td style="padding: 2px;">୫</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୧</td> <td style="padding: 2px;">୨</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="height: 40px;"></td> </tr> </tbody> </table>	ଶହ	ଦଶ	ଏକ	୩	୪	୫	୧	୨	୩									
ଶହ	ଦଶ	ଏକ																													
୨	୩	୪																													
୧	୫	୨																													
		୭																													
ଶହ	ଦଶ	ଏକ																													
୩	୪	୫																													
୧	୨	୩																													
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">ହଜାର</th> <th style="padding: 2px;">ଶହ</th> <th style="padding: 2px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 2px;">ଏକ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">୪</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୦</td> <td style="padding: 2px;">୫</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୧</td> <td style="padding: 2px;">୫</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୨</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୫</td> <td style="padding: 2px;">୭</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୭</td> </tr> </tbody> </table>	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ	୪	୩	୦	୫	୧	୫	୩	୨	୫	୭	୩	୭	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">ହଜାର</th> <th style="padding: 2px;">ଶହ</th> <th style="padding: 2px;">ଦଶ</th> <th style="padding: 2px;">ଏକ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;">୨</td> <td style="padding: 2px;">୪</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୫</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">୧</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> <td style="padding: 2px;">୪</td> <td style="padding: 2px;">୩</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="height: 40px;"></td> </tr> </tbody> </table>	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ	୨	୪	୩	୫	୧	୩	୪	୩		
ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ																												
୪	୩	୦	୫																												
୧	୫	୩	୨																												
୫	୭	୩	୭																												
ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ																												
୨	୪	୩	୫																												
୧	୩	୪	୩																												

୫. ଯୋଗ କର ।

$ \begin{array}{r} 34 \\ + 98 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 49 \\ + 34 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 43 \\ + 99 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 34 \\ + 193 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $
$ \begin{array}{r} 473 \\ + 393 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 449 \\ + 934 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 439 \\ + 999 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $	$ \begin{array}{r} 3449 \\ + 9349 \\ \hline \boxed{\quad} \end{array} $

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୫

୧୦୦୦ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ ।

୧. ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀରେ ଲେଖି ଯୋଗ କର ।

$$(କ) ୩୫ + ୩୨ =$$

ଦଶକ	ୱକକ

$$(ଖ) ୫୪ + ୨୪ =$$

ଦଶକ	ୱକକ

$$(ଗ) ୮୩୭ + ୫୪୩ =$$

ଶତକ	ଦଶକ	ୱକକ

$$(ଘ) ୫୪୩୭ + ୧୫୩୭ =$$

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ୱକକ

9. ଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} 8\Gamma \\ + 3\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7\varnothing \\ + 9\Gamma \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3\varnothing \\ + 1\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\Gamma \\ + 8\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\Gamma \\ + 9\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3\varnothing\Gamma \\ + 9\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\varnothing\varnothing \\ + 3\varnothing\Gamma \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7\varnothing\Gamma \\ + 3\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\varnothing\Gamma \\ + 9\Gamma\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7\Gamma\varnothing \\ + 3\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3\varnothing\varnothing\Gamma \\ + 9\varnothing\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8\varnothing\varnothing\varnothing \\ + 8\varnothing\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3\varnothing\varnothing\varnothing \\ + 3\varnothing\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7\varnothing\varnothing\varnothing \\ + 1\varnothing\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7\varnothing\varnothing\varnothing \\ + 8\varnothing\varnothing\varnothing \\ \hline \end{array}$$

10. ନିଜ ମନରୁ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ୨ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ଯୋଗକର ।

(କ)

(ଖ)

(ଗ)

11. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୂରତ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ସେହି ଦୂରତ୍ତି ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯୋଗ କର ।

(କ)

(ଖ)

(ଗ)

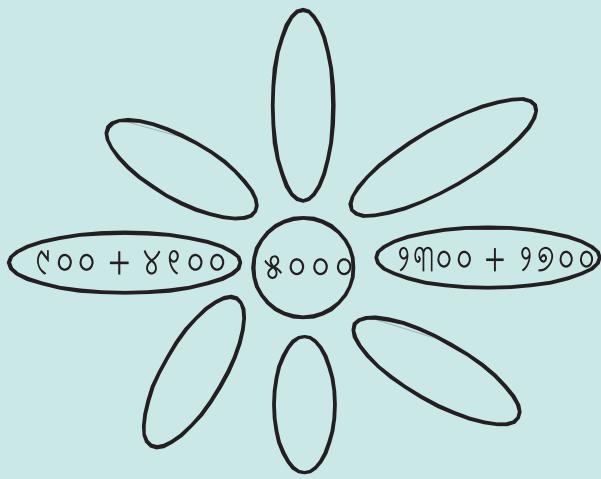
୪. ୧, ୩, ୪ ଓ ୫ ଅଙ୍କ ଚାରଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ୨ଟି ଚାରି ଅଙ୍କବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଡ଼ି ଯୋଗ କର।

ସଂଖ୍ୟା ଗଡ଼ି	ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱୟକୁ ଯୋଗକର

୫. ଯୋଗ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର।

$$\begin{array}{cccc} 413 & + & 414 & + \\ \swarrow & & \searrow & \\ & & + & \\ & & & \searrow \\ & & & 114 \end{array}$$

୬. କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଇଲେ ୫୦୦୦ ହେବ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୭

୧୦୦୦ ବଢ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ ।

୧. ତଳେ ଥୁବା ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ)	$80 + 90 =$	<input type="text"/>
(ଖ)	$10 + 90 =$	<input type="text"/>
(ଗ)	$800 + 900 =$	<input type="text"/>
(ଘ)	$800 + 900 =$	<input type="text"/>
(ଡ)	$900 + 800 =$	<input type="text"/>
(ଚ)	$1000 + 8000 =$	<input type="text"/>
(ଛ)	$900 + 900 =$	<input type="text"/>
(ଜ)	$9000 + 9000 =$	<input type="text"/>
(ଝ)	$9000 + 8000 =$	<input type="text"/>

୨. ତଳକୁ ତଳ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗ କର । କ'ଣ ପାଇଲ ଲେଖ ?

ଯୋଗ	୧୪୧	୧୪୨	୧୪୩	୧୪୪	୧୪୫
(+)	୧୪୦	୧୪୯	୧୪୮	୧୪୭	୧୪୬
ଯୋଗଫଳ	<input type="text"/>				

୩. (କ) ବିଶ୍ୱାର କରି ଯୋଗ କର ।

$$\begin{aligned}
 & 948 + 131 \\
 &= 900 + 80 + 4 + 100 + 30 + 1 \\
 &= 900 + 100 + 80 + 30 + 4 + 1 \\
 &= 900 + 90 + 10 \\
 &= 900 + 10 + 1 \\
 &= 911
 \end{aligned}$$

ସେହିପରି

$$834 + 931$$

<input type="text"/>

(ଖ) ବିଷ୍ଟାର କରି ଯୋଗ କର।

$$9347 + 1437$$

$$\begin{aligned} &= 9000 + 300 + 40 + 7 + \\ &\quad 1000 + 400 + 30 = \square \\ &= 9000 + 1000 + 300 \\ &\quad + 400 + 40 + 30 + 7 + \square \\ &= 3000 + 700 + 70 + 14 \\ &= 3000 + 700 + 70 + 8 \\ &= 3778 \end{aligned}$$

$$8349 + 1415$$

୪. (କ) ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା = ୩୩୪ ଜଣ

ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା = ୪୭୮ ଜଣ

ସେହି ଗ୍ରାମର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା = ଜଣ

(ଘ) ଗୋଟିଏ ବରିଚାର ମନ୍ଦାର ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୪୨୦ ଟି

ଗୋଲାପ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୫୩୮ ଟି

ସେହି ବରିଚାର ମୋଟ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା =

(ଘ) ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ବହି ଅଛି = ୩୪୪୯ ଟି

ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ବହି ଅଛି = ୨୩୮୩ ଟି

ଦୁଇଟି ଥାକରେ ମୋଟ ବହି ଅଛି = ଟି

(ଘ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା = ୯୯୯

ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା = ୧୦୦

ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗପରିଲା =

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩

୧୦୦୦ ଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ।

ଆସ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀରେ ଫେତାଣ କରିବା ।

$$\begin{array}{r} ୧୮ \\ - ୫ \\ \hline \end{array}$$

ସୋପାନ-୧

ଦଶ	ଏକ
୧	୮
୦	୫
	$୮ - ୫ = ୩$

ଦଶ	ଏକ
୧	୮
୦	୫
୧	୩

ସୋପାନ-୧: ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ଟ ରୁ ୫ କୁ ବିଯୋଗ କର । ($୮ - ୫ = ୩$) ବିଯୋଗ ଫଳକୁ ଏକକ ଘରେ ଲେଖ ।

ସୋପାନ-୨: ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ୧ ରୁ ୦ କୁ ବିଯୋଗ କର ବିଯୋଗ ଫଳକୁ ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ ।
ବିଯୋଗ ଫଳ = ୧୩

୧. ବିଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୧୭ \\ - ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୯ \\ - ୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୫ \\ - ୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩୫ \\ - ୧୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୮ \\ - ୨୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮୫ \\ - ୪୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭୭ \\ - ୪୦ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୭ \\ - ୨୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯୭ \\ - ୧୧ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮୫ \\ - ୨୮ \\ \hline \end{array}$$

୨. ଆସ ବିଯୋଗ କରିବା

ଯେପରି

ଦଶ	ଏକ
୮	୭
- ୫	୧
୩	୪

ସେହିପରି

ଦଶକ	ଏକକ
୯	୫
- ୩	୨
୬	୩

(କ)

୮୫
- ୩୪
<input type="text"/>

(ଖ)

୭୯
- ୨୩
<input type="text"/>

(ଗ)

୭୪
- ୫୦
<input type="text"/>

(ଘ)

୭୮
- ୩୫
<input type="text"/>

(ଡ)

୯୮
- ୩୫
<input type="text"/>

(ତ)

୭୮
- ୩୭
<input type="text"/>

(ଛ)

୯୭
- ୩୭
<input type="text"/>

(ଜ)

୮୭
- ୩୧
<input type="text"/>

(ଝ)

୯୮
- ୨୪
<input type="text"/>

(ଓ)

୮୭
- ୩୪
<input type="text"/>

(ଟ)

୯୯
- ୪୦
<input type="text"/>

(୦)

୫୮
- ୪୯
<input type="text"/>

୩. ବିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦେଖି ବିଯୋଗ କର ।

(କ)	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୯	୨	୩
-	୩	୨	୧
	୭	୪	୪

(ଖ)	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୮	୫	୨
-	୩	୧	୪

(ଗ)	ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୨	୫	୮	୩
-	୩	୧	୨	୨
	୩	୪	୨	୧

(ଘ)	ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୮	୨	୯	୫
-	୨	୩	୪	୩

୪. ବିଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୮ ୫ ୯ \\ - ୩ ୨ ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୨ ୭ ୮ \\ - ୩ ୫ ୨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮ ୯ ୫ \\ - ୨ ୪ ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯ ୭ ୮ \\ - ୩ ୮ ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯ ୭ ୯ \\ - ୩ ୭ ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮ ୮ ୭ \\ - ୩ ୨ ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯ ୮ ୭ \\ - ୩ ୨ ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯ ୮ ୭ \\ - ୨ ୪ ୫ \\ \hline \end{array}$$

୪. ସ୍କୁଲୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଜାଇ ବିଯୋଗ କର ।

(କ) $119 - 34 =$

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଖ) $199 - 73 =$

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଘ) $199 - 78 =$

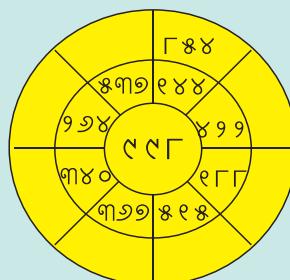
ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଘ) $111 - 48 =$

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

୫. ତଳେ ଥବା ଚିତ୍ରରେ ମଣି ସଂଖ୍ୟାରୁ ପାଖ ସଂଖ୍ୟାକୁ

ବିଯୋଗ କରି ଖାଲି ଘରେ ବିଯୋଗଫଳ ଲେଖ ।

७. बियोग करिबा।

$$\begin{array}{r} ७४ \\ - २८ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ४५ \\ - ३७ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} १३३ \\ - ३१८ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ७७९ \\ - ४४४ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ८७७७ \\ - ९४९९ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ९७७० \\ - ८७३४ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ४१४१ \\ - ३३३८ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ८१७४ \\ - ४७९९ \\ \hline \end{array}$$

८. उलेथवा पेत्राण कार्यक्रम के देख। येत्र॑ पेत्राणरे दशक घरु धार न आणि पेत्रिवा घेठारे “ठिक्” चिह्न एवं येत्र॑ दशक घरु धार आणि पेत्रिवा घेठारे “भुल्” चिह्न दिआ।

$$\begin{array}{r} ७४९३ \\ - ९४१९ \\ \hline \end{array}$$

✓

$$\begin{array}{r} ८९९४ \\ - ७४१७ \\ \hline \end{array}$$

✗

$$\begin{array}{r} ७१३९ \\ - ४७१८ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ८३१४ \\ - ७७७७ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ९७७९ \\ - ४१११ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ८७७३ \\ - ७३४४ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ७७८४ \\ - ४४३० \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ८९४० \\ - ७८१४ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ९७७४ \\ - ८४९३ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ८४४४ \\ - ७४९७ \\ \hline \end{array}$$

୯. “ଠିକ୍” ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖି ବିଯୋଗ କର ।

ଯେପରି

$$\begin{array}{r} ୭ ୪ ୨ ୩ \\ - ୨ ୪ ୧ ୨ \\ \hline ୪ ୦ ୧ ୧ \end{array}$$

୧୦. “ଭୁଲ୍” ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖି ବିଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୮ ୯ ୨ ୫ \\ - ୨ ୪ ୧ ୭ \\ \hline ୨ ୫ ୦ ୮ \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୮

୧୦୦୦ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚାରି ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପାଦନ କରିବ।

୧. ବିଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା :

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
-	୩
୩	୧

୪, ୩ ଠାରୁ ସାନ

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
୩	୧
୫	୩

ଦଶକ	ଏକ
୩	୧ ଦଶ ୪ ଏକ
୩	୩ ଏକ
୬	୭

ଦଶକ	ଏକକ
୧	୧୪
୩	୩
୪	୭

ଦଶକ	ଏକ
୧	୧୪
୩	୩
୪	୭

ସଂକ୍ଷେପରେ :

ଦଶକ	ଏକକ
୮	୪
୩	୧
୫	୩

ଦଶକ	ଏକକ
୧	୧୪
୩	୩
୪	୭

ପ୍ରଶାସନ 1 : ୪ ଏକରୁ ୩ ଏକ ଫେଡ଼ି ହେବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ଏକ ଦଶ ଆଣି ୪ ଏକରେ ମିଶାଇଲେ $10 + 4 = 14$ ଏକ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୪ ଏକ ରୁ ୩ ଏକ ଫେଡ଼ିଲେ ବଲକା ରହିଲା ୩ ଏକ । ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରହିଲା ୩ ଦଶ । ସେଥିରୁ ଫେଡ଼ିବା ଗା ଦଶ, ବଲକା ରହିଲା ୪ ଦଶ ।

୨. ବିଯୋଗ କର ।

୯୪	- ୩୮
<input type="text"/>	<input type="text"/>

୮୨	- ୩୭
<input type="text"/>	<input type="text"/>

୭୭	- ୨୯
<input type="text"/>	<input type="text"/>

୪୨	- ୧୮
<input type="text"/>	<input type="text"/>

୭୦	- ୧୯
<input type="text"/>	<input type="text"/>

ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ବିଯୋଗ ସୋପାନ ।

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୮	୨	୪
୭	୭	୯

ସୋପାନ- ୧

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୮	୧	୧୪
୭	୭	୯
		୫

ସୋପାନ- ୨

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୭	୧୧	୧୪
୭	୭	୯
୧	୪	୫

ସୋପାନ:- ୪ ଏକରୁ ୯ ଏକ ଫେଡ଼ି ହେବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଦଶକ ଘରୁ ଏକ ଦଶ ଆଣି ୪ ଏକରେ ମିଶେଇଲେ $10 + 4 = 14$ ଏକ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୪ ରୁ ୯ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୫ ଏକ । ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ରହିଲା ୧ ଦଶ । ସେଥିରୁ ଫେଡ଼ିବା ୩ ଦଶ । କିନ୍ତୁ ୧ ରୁ ୩ ବଡ଼ । ଏଣୁ ଶତକ ଘରୁ ଏକ ଶହ ଆଣିବ । ୧ ଶହ = ୧୦ ଦଶ ଦଶକ ଘରେ ସଂଖ୍ୟା ହେଲା ୧୦ ଦଶ + ୧ ଦଶ = ୧୧ ଦଶ । ୧୧ ଦଶରୁ ୩ ଦଶ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା । ୪ ଦଶ । ଶତକ ଘରେ ରହିଲା ଆଉ ୩ ଦଶ । ସେଥିରୁ ୩ ଶହ ଫେଡ଼ିଲେ ବଳକା ରହିଲା ୧ ଶହ ।

୩. ବିଯୋଗ କର ।

$$\begin{array}{r} ୯୪୩ \\ - ୧୨୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮୩୫ \\ - ୨୪୩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭୭୫ \\ - ୨୮୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫୪୮ \\ - ୩୮୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮୭୪ \\ - ୩୨୪୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭୪୩ \\ - ୧୪୭୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୮୪୭ \\ - ୩୨୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୯୭୩ \\ - ୧୦୪୭ \\ \hline \end{array}$$

୪. ତଳକୁ ତଳ ବିଯୋଗ କରି ବିଯୋଗଫଳ ଲେଖ ।

ବିଯୋଗ	୧୭୦	୧୭୯	୧୭୮	୮୧୭୭	୪୧୭୭
(-)	୧୭୩	୧୭୨	୧୭୧	୩୧୭୦	୪୧୪୯
ବିଯୋଗଫଳ	[]	[]	[]	[]	[]

୫. ତଳ ପ୍ରଶ୍ନଗୁହିକୁ ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ୯୦ ଟି କମଳା ଥିଲା । ସେଥୁରୁ ସେ ୪୦ ଟି କମଳା ବିକ୍ରି କରିଦେଲା । ତା' ଦୋକାନରେ ଆଉ କେତୋଟି କମଳା ରହିଲା ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀରେ କମଳା ଥିଲା = [] ଟି
 ସେଥୁରୁ ଦୋକାନୀ ବିକ୍ରି କଲା = [] ଟି

ବଳକା ରହିଲା = [] ଟି

(ଖ) ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ୫୮୩ ଜଣ । ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୨୪୮ ଜଣ ହେଲେ ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା = [] ଜଣ
 ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା = [] ଜଣ

ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା = []

(ଗ) ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୯୪୪୭ । ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ୩୨୩୮ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

ଉ. ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ =

ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା =

ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି =

୭. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପଡ଼ି ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଗୋଟିଏ ପଡ଼ିଆର ଗାଇ ଓ ଛେଳି ମିଶି ୪୭୦ ଟି ଥିଲେ । ସେଥରୁ ଗାଇ ୨୪୮ ଟି ହେଲେ ଛେଳି କେତୋଟି ଥିଲେ ?

(ଖ) ଗୋଟିଏ ମୋବାଇଲର ଦାମ ୪୩୭୫ ଟଙ୍କା ଓ ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାର ଦାମ ୧୨୩୭ ଟଙ୍କା । ଘଣ୍ଟାର ଦାମ୍ ଠାରୁ ମୋବାଇଲର ଦାମ୍ କେତେ ଅଧିକ ?

(ଗ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଅଧିକ ?

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୪ ରୁ ୮

- ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରାଇବା ବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ଲିଖନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ଦୁଇଅଙ୍କ ଓ ତିନିଆଙ୍କବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ବିଯୋଗ ଶିଖାଇବାବେଳେ ପାଖଘରୁ ଧାର ଆଣି ବିଯୋଗ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ମନରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଉଦାହରଣ ଦେବେ ।

ଉପକରଣ :

- ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ
- ସଂଖ୍ୟା କାଢ଼ି
- କାଠିବିଡ଼ା ଓ ଖୋଲାକାଡ଼ି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ପାଞ୍ଚଅଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିଯୋଗ କରିବ ।
- ପାଖ ଘରୁ ଧାର ଆଣି ଯେ କୌଣସି ବିଯୋଗ କ୍ରିୟା କରିବ ।
- ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବୁଝି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୯

ଆକଳନ ପଂଚ-୩

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉପମ୍ବୁଳ ଉତ୍ତର ପାଖରେ ‘√’ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୧. ଠୀରୀ କୁକିପରି ପଡ଼ିବା ।

(କ) ଛାଇ ହଜାର ଦେଇଥିଲା ।	<input type="text"/>
(ଖ) ଛାଇ ଲକ୍ଷ ଦେଇଥିଲା ।	<input type="text"/>
(ଗ) ଛାଇ ଅୟୁଷ ଦେଇଥିଲା ।	<input type="text"/>
(ଘ) ଛାଇ ଶହ ଦେଇଥିଲା ।	<input type="text"/>

୨. ୭, ୫, ୩, ୦, ୯ ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଥରେ ଲେଖା ବ୍ୟବହାର କରି ଗଠିତ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ।

(କ) ୭୫୩୦୯	(ଖ) ୩୦୫୭୯	(କ) <input type="text"/>	(ଖ) <input type="text"/>
(ଗ) ୯୭୫୩୦	(ଘ) ୩୭୫୩୩	(ଗ) <input type="text"/>	(ଘ) <input type="text"/>

୩. ୪୦୯୦୫ କୁ ବିନ୍ଦୁରିତ ରୂପରେ କିପରି ଲେଖାଯାଏ ?

(କ) ୪୦୦୦୦ + ୦୦୦୦ + ୯୦୦ + ୦୦ + ୫	<input type="text"/>
(ଖ) ୪୦୦୦୦ + ୦ + ୯୦୦ + ୦ + ୫	<input type="text"/>
(ଗ) ୪୦୦୦୦ + ୯୦୦୦ + ୫୦	<input type="text"/>
(ଘ) ୪୦୦୦୦ + ୯୦୫	<input type="text"/>

୪. ୨୫୪୩୯୦, ୭୮୮, ୯୮୩୪, ୩୭୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯

ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ଲେଖ ।

(କ) ୨୫୪୩୯୦, ୭୮୮, ୯୮୩୪, ୩୭୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯

(ଖ) ୭୮୮, ୯୮୩୪, ୩୭୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯, ୨୫୪୩୯୦

(ଗ) ୨୫୪୩୯୦, ୯୮୩୪, ୩୭୯୮୩, ୨୫୪୩୦୯, ୭୮୮

(ଘ) ୨୫୪୩୯୦, ୨୫୪୩୦୯, ୩୭୯୮୩, ୯୮୩୪, ୭୮୮

୪. $8473 + 147 = ?$

(କ) ୫୧୭୧

(ଖ) ୧୧୦୦୩

(କ)

(ଖ)

(ଗ) ୫୧୭୧

(ଘ) ୪୧୭୧

(ଗ)

(ଘ)

୫. ଗୋଟିଏ ବରିଚାରେ ୫୪୭ ଟି ଆମଗଛ ଅଛି । ଆମଗଛ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ୨୪୩ ଟି ଅଧିକ ପଣସ ଗଛ ଅଛି । ତେବେ ବରିଚାରେ ଆମଗଛ ଓ ପଣସ ଗଛ ମିଶି ମୋଟ କେତୋଟି ଅଛି ?

(କ) ୭୮୪

(ଖ) ୧୪୭୭

(କ)

(ଖ)

(ଗ) ୧୯୭୭

(ଘ) ୧୦୭୮

(ଗ)

(ଘ)

୬. ୭୭୯୪ ରୁ ୭୯୪ କମ୍ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୮୩୯୦

(ଖ) ୭୦୦୦

(କ)

(ଖ)

(ଗ) ୮୦୦୦

(ଘ) ୭୭୯୪

(ଗ)

(ଘ)

୭. ଗୋଟିଏ ପାଞ୍ଚଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟତା, ଦଶକ ଓ ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ୪ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ୩ ଅଛି । ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୩୩୪୩୪

(ଖ) ୪୪୪୩୩

(କ)

(ଖ)

(ଗ) ୪୪୩୪୩

(ଘ) ୩୩୪୪୪

(ଗ)

(ଘ)

୮. ୭୭୪୯୪ ସଂଖ୍ୟାର ଶତକ ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କ ୨ କମାର ଦେଲେ, ଉପରେ ସଂଖ୍ୟାଟି ମୂଳ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ କେତେ କମ୍ ହେବ ?

(କ) ୨

(ଖ) ୨୦୦

(କ)

(ଖ)

(ଗ) ୨୦୦୦

(ଘ) ୨୦

(ଗ)

(ଘ)

୯. ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୩୩୪୮ । ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ୩୪୪୪ ହେଲେ, ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

(କ) ୩୯୦୩

(ଖ) ୧୦୮୯୩

(କ)

(ଖ)

(ଗ) ୧୦୮୮୩

(ଘ) ୩୧୦୩

(ଗ)

(ଘ)

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୦

ଗୁଣନ ଓ ହରଣରେ ଥିବା
ସଂରଚନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବ (୯ର
ଗୁଣିତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

୧. ଆସ ଗୁଣନୀୟକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

$$\begin{aligned}
 94 &= 1 \times 94 \\
 &= 9 \times 19 \\
 &= 3 \times 27 \\
 &= 8 \times 9
 \end{aligned}$$

୨୪ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ = ୧, ୨, ୩, ୪, ୯, ୧୯, ୨୪

୨୪ ର ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା = ୮ ଟି

୨. ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ଓ ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ସଂଖ୍ୟା	ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ	ମୋଟ ଗୁଣନୀୟକ ସଂଖ୍ୟା
୭	୧, ୨, ୩, ୭	୪ଟି
୮		
୧୨		
୧୮		
୨୩		
୨୪		
୨୭		
୨୮		
୨୯		

୩. ଉପର ସାରଣୀ ଦେଖି ୧୨ ଓ ୧୮ ର ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବା ଗରିଷ୍ଠ ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧୨ ର ଗୁଣନୀୟକ ମାନ ୧, ୨, ୩, ୪, ୬, ୧୨

୧୮ ର ଗୁଣନୀୟକ ମାନ ୧, ୨, ୩, ୬, ୯, ୧୮

ଏଥରୁ ଜାଣିଲେ ୧୨ ଓ ୧୮ ର ଗ.ସ.ବୁ = ୬

୪. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଯୋଡ଼ର ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକରୁଣ୍ଟିକ ଲେଖି, ଗ.ସା.ଶୁ ସ୍ଥିର କର।

(କ) ୨ ୩ ୧୯

$$୨ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ} = ୧, \quad \boxed{୨}, \quad \boxed{୩}, \quad \boxed{୧}$$

$$୧୯ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ ଗୁଡ଼ିକ} = ୧, \quad \boxed{୧}, \quad \boxed{୯}, \quad ୮, \quad \boxed{୨} \quad ୧୯$$

(ସାଧାରଣ ଗୁଣନୀୟକ ଚାରିପରେ ଗୋଲ କରାଯାଇଛି)

$$୨ ୩ ୧୯ \text{ ର ଗ.ସା.ଶୁ} = ୨$$

(ଖ) ୫ ୩ ୧୪

$$୫ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} :$$

$$୧୪ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} :$$

$$୫ ୩ ୧୪ \text{ ର ଗ.ସା.ଶୁ} =$$

(ଗ) ୮ ୩ ୨୦

$$୮ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୨୦ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୮ ୩ ୨୦ \text{ ର ଗ.ସା.ଶୁ} =$$

(ଘ) ୧୧ ୩ ୨୪

$$୧୧ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୨୪ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୧୧ ୩ ୨୪ \text{ ର ଗ.ସା.ଶୁ} =$$

(ଙ୍ଗ) ୪୦ ୩ ୨୪

$$୪୦ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୨୪ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୪୦ ୩ ୨୪ \text{ ର ଗ.ସା.ଶୁ} =$$

(ଚ) ୪୩ ୩ ୭୭

$$୪୩ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୭୭ \text{ ର ଗୁଣନୀୟକ} =$$

$$୪୩ ୩ ୭୭ \text{ ର ଗ.ସା.ଶୁ} =$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୧

ଗୁଣନ ଓ ହରଣରେ ଥିବା
ସଂରଚନାକୁ ଟିହୁଟ କରି ବ
(୯ ର ଗୁଣିତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

୧. ଆସ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରିବା ।

$$୭ \text{ ର ଗୁଣିତକ} = ୭ \times ୧, ୭ \times ୨, ୭ \times ୩$$

$$୭ = ୭, ୧୨, ୧୮, ୨୪, ୩୦$$

$$୮ \text{ ର ଗୁଣିତକ} = ୮ \times ୧, ୮ \times ୨, ୮ \times ୩,$$

$$୮, ୧୬, ୨୪, ୩୨, ୪୦$$

ଏହି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ଆମେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ, ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣିତକ ବାହାର କଲେ ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣିତକ ବାହାରିବ । ତେଣୁ, ଯେ କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାର ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଣିତକ ଅଛି ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ୫ ଟି ଲେଖାର୍ଥ ଗୁଣିତକ ବାହାର କରି ଲେଖ ।

୩ =	<input type="text"/>				
୪ =	<input type="text"/>				
୯ =	<input type="text"/>				
୧୨ =	<input type="text"/>				
୧୪ =	<input type="text"/>				

୨. ଆସ ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ିର ଲ.ସା.ଗୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

$$୨ \text{ } ୩ \text{ } ୪$$

$$୨ \text{ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ} = ୨, ୪, ୬, ୮, ୧୦, ୧୨, ୧୪, ୧୬$$

$$୪ \text{ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ} = ୪, ୮, ୧୨, ୧୬, ୨୦$$

୨ ୩ ୪ ର ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ସାଙ୍କଷିଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ଗୁଣିତକ =

$$? \quad ୨ \text{ } ୩ \text{ } ୪ \text{ ର ଲ.ସା.ଗୁ} =$$

၆. ဖော်ပါနေရာတွင် ပုံမှန်အားလုံး ပြန်လည် ပေါ်ပေါက် ပေးပို့ဆောင်ရွက် ပေးပို့ဆောင်ရွက် ပေးပို့ဆောင်ရွက် ပေးပို့ဆောင်ရွက် ပေးပို့ဆောင်ရွက် ပေးပို့ဆောင်ရွက် ပေးပို့ဆောင်ရွက်

(က) ၃ ၁ ၄

၃ ရ ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော်

၁ ရ ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော်

၃ ၁ ၄ ရ လ.ခာ.ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော် ဂျုဏ်တော်

∴ ၃ ၁ ၄ ရ လ.ခာ.ဂျုဏ်တော် =

(ခ) ၅ ၁ ၂

(ဂ) ၅ ၁ ၃ ၉

(ဃ) ၁ ၄ ၁ ၅

(ပ) ၁ ၅ ၁ ၇

(ခ) ၅ ၁ ၈ ၀

(ဗ) ၅ ၁ ၃ ၇

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ- ୧୨

ଦୁଇ ଓ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ
ଗୁଣନ କରିବ ।

୧. ଆସ ଗୁଣନ କରିବା

ଆମେ ଭାବୁ

୨୯	
୪	
8×9	8×1
$= 72$	$= 8$
72	

ଆମେ ଲେଖୁ

୨୯	
୪	
\times	\times
72	

ଆସ ଏହିପରି ଆଉ କିଛି ଗୁଣନ କରିବା ।

(କ)

୩୭
$\times 8$

(ଖ)

୪୭
$\times 8$

୨. ସେହିପରି :

ଦଶକ	ଏକକ
୩	୭
\times	୪
୧୨ ଦଶ	୨୪ ଏକ
୧୨ ଦଶ + ୨ ଦଶ	୨ ଦଶ ୪ ଏକ
	୪ ଏକ
	୧୪୪

(କ)

୫୪
$\times 9$

(ଖ)

୨୮
$\times 3$

$$(ଗ) \quad ୫୫ \\ \times \quad ୧୧ \\ \hline$$

$$(ଘ) \quad ୭୩ \\ \times \quad ୨୩ \\ \hline$$

$$(ଡ) \quad ୭୭୯ \\ \times \quad ୧୭ \\ \hline$$

$$(ଚ) \quad ୭୩୮ \\ \times \quad ୧୧ \\ \hline$$

$$(ଛ) \quad ୮୪୭ \\ \times \quad ୧୧ \\ \hline$$

୩. ଯେକୋଣସି ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯେ କୌଣସି ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗୁଣନ କର।

$$(କ) \quad X \\ \hline$$

$$(ଖ) \quad X \\ \hline$$

$$(ଗ) \quad X \\ \hline$$

$$(ଘ) \quad X \\ \hline$$

$$(ଡ) \quad X \\ \hline$$

$$(ଚ) \quad X \\ \hline$$

$$(ଛ) \quad X \\ \hline$$

$$(ଜ) \quad X \\ \hline$$

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୩

୧. ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗୁଣପଦଳ ସ୍ଥିର କର ।

ଦୂଲ ଓ ଚିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ
ଗୁଣନ କରିବ ।

(କ)

$$\begin{array}{r}
 114 \\
 \times 11 \\
 \hline
 114 \\
 +114 \\
 \hline
 1254
 \end{array}$$

(ଖ)

$$\begin{array}{r}
 17 \\
 \times 17 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଗ)

$$\begin{array}{r}
 47 \\
 \times 37 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଘ)

$$\begin{array}{r}
 990 \\
 \times 80 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଡ)

$$\begin{array}{r}
 780 \\
 \times 99 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଠ)

$$\begin{array}{r}
 331 \\
 \times 17 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଛ)

$$\begin{array}{r}
 789 \\
 \times 17 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଜ)

$$\begin{array}{r}
 895 \\
 \times 90 \\
 \hline
 \end{array}$$

(ଝ)

$$\begin{array}{r}
 389 \\
 \times 39 \\
 \hline
 \end{array}$$

୨. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

(କ) ଗୋଟିଏ ଛୁଡ଼ିରେ ୧୦୪ ଟି ଆମ ଅଛି । ସେହିପରି ୧୪ ଟି ଛୁଡ଼ିରେ ଥିବା ମୋଟ ଆମ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଉ. ଗୋଟିଏ ଛୁଡ଼ି ଥିବା ଆମ ସଂଖ୍ୟା =

ଗୁଣନ କାର୍ଯ୍ୟ

୧୦୪

୧୪ ଟି ଛୁଡ଼ିରେ ଥିବା ଆମ ସଂଖ୍ୟା =

	×	
=		

୧୦୪

$\times 14$

\hline

୧୪୦୦

(ଖ) ଗୋଟିଏ କାନ୍ଦିରେ ୧୦ ଟି କଦଳୀ ଅଛି । ସେହିପରି ୫ ଟି କାନ୍ଦିରେ କେତୋଟି କଦଳୀ ଅଛି ?

ଉ.

--

(ଗ) ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୩୭୫ ଟି ବିଷ୍ଣୁଗ ରହେ । ସମାନ ଆକାରର ୨୫ ଟି ପେଟିରେ କେତୋଟି ବିଷ୍ଣୁଗ ରହିବ ?

ଉ.

--

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୧୪

ବି ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଗୋଟିଏ
ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହରଣ
କରିବ ।

୧. ଭାଗକ୍ରିୟା ସାହାଯ୍ୟରେ ଭାଗଫଳ ଓ ଭାଗଶେଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

$$(କ) \quad 3 \overline{) 17}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଖ) \quad 9 \overline{) 99}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଗ) \quad 8 \overline{) 88}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଘ) \quad 19 \overline{) 99}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଡ) \quad 19 \overline{) 98}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଚ) \quad 19 \overline{) 90}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଛ) \quad 8 \overline{) 108}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଜ) \quad 98 \overline{) 898}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

$$(ଛ) \quad 19 \overline{) 990}$$

ଭାଗଫଳ =
ଭାଗଶେଷ =

৯. ৩টি খাতার ৭০ দাম টঙ্কা। তেবে ১ টি খাতার দাম কেতে ?

$$3 \text{ টি খাতার দাম} = \boxed{\quad} \text{ টঙ্কা}$$

$$1 \text{ টি খাতার দাম} = \boxed{\quad} \div \boxed{\quad} = \boxed{\quad} \text{ টঙ্কা}$$

$$\therefore \text{গোটিএ খাতার দাম} \boxed{\quad} \text{ টঙ্কা}$$

১০. ৮ টি পেঁশারে ৯১টি কদলী অছি। পেঁশা গুଡ଼িকরে সমান ষণ্ঠ্যাক কদলী অছি।
তেবে গোটিএ পেঁশারে কেতোটি কদলী রহিব ?

১১. শিশু দিবস নিমত্তে তুমে ৪০০ টি চকোলেট আশিল। জনকা ৪ টি হিসাবরে চকোলেট বাণিলে তাহা কেতে জন পিলাঙ্ক মধ্যে বাণি হেব ?

১২. গোটিএ গোপালর ৩ টি গাছ মোট ৪৪ লিটার ক্ষৰ দেলে। গাছগুଡ଼িক সমান পরিমাণের ক্ষৰ দেজথলে, গোটিএ গাছ কেতে পরিমাণের ক্ষৰ দেজথলা ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୪

ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଗୋଟିଏ
ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ହରଣ
କରିବେ ।

୧. ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ୩୫ ଟି ବହି ରଖାଗଲା । ସେହିପରି ୯ ଟି ଥାକରେ କେତୋଟି ବହି ରହିଲା ?
- ଉ. ଗୋଟିଏ ଥାକରେ ଥୁବା ବହି ସଂଖ୍ୟା ଟି
 ତେବେ ୯ ଟି ଥାକରେ ଥୁବା ବହି ସଂଖ୍ୟା X = .ଟି
 $\therefore 9 \text{ ଟି } \text{ଥାକରେ } \boxed{\quad} \text{ ଟି } \text{ ବହି } \text{ରହିଲା ।}$
୨. ପାଞ୍ଚଟି କଲମର ଦାମ ୨୫ ଟଙ୍କା ହେଲେଠ ଟି କଲମର ଦାମ କେତେ ?
- ଉ. ୫ ଟି କଲମର ଦାମ = ଟଙ୍କା
 ୧ ଟି କଲମର ଦାମ = ଟଙ୍କା \div = ଟଙ୍କା
 ୩ ଟି କଲମର ଦାମ = ଟଙ୍କା X = ଟଙ୍କା
 $\therefore 3 \text{ ଟି } \text{କଲମର } \text{ଦାମ} = \boxed{\quad}$
୩. ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଟା ଟ୍ରେରେ ୩୦ ଟି ଅଣ୍ଟା ରହେ । ସେହିପରି ୧୨ ଟି ଟ୍ରେରେ କେତୋଟି ଅଣ୍ଟା ରହିବ ?
-
୪. ୪୭୦ ଟି ଧାନବଷ୍ଟାକୁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ପରିବାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଣାଗଲା ।
 ପରିବାର ପିଛା ୫ ବଷ୍ଟା ଧାନ ଦିଆଗଲେ ସେହି ଗ୍ରାମରେ କେତେ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି ।
-

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୧୦ ରୁ ୧୫

- ★ ଗୁଣନ ଖନା ମନେ ରଖିବା ଉପରେ ତଥା ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ★ ପ୍ରଥମେ ଗୁଣନ ଶିଖାଇବା ବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁଯାୟୀ ଲେଖିବା ତଥା ବର୍ଗକାର କୋଠରି ବିଶିଷ୍ଟ କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- ★ ଭାଗକ୍ରିୟା ଶିଖାଇବା ସମୟରେ କେଉଁ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ / ସଂଖ୍ୟା କିମ୍ବା କେଉଁ ଦୁଇ ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କକୁ ନେଇ ଗଠିତ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଭାଗ କରାଯିବ । ଉଚ୍ଚ ଧାରଣା ଦୃଢ଼ିକରଣ କରିବେ ।

ଉପକରଣ :

- ★ ବର୍ଗୀକାର କୋଠରି ବିଶିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି
- ★ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ସାରଣୀ
- ★ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କାଠ, ଗୋଡ଼ି, ମଞ୍ଚି, ପଡ଼୍ର ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ★ ଗୁଣନ ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।
- ★ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ତଥା ଦୈନିକିନ ଜୀବନରେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ କରିବ ।
- ★ ଗୁଣନାୟକ ଓ ଗୁଣିତକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ- ୧୭

ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟାସାର୍କ ଓ
ବ୍ୟାସକୁ ଚିହ୍ନାଇବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ-୧

କାଗଜ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚୁଡ଼ି ରଖ । ଏହାର ଧାରରେ ପେନସିଲରେ ଗାର ପକାଅ । ଏବେ ଚୁଡ଼ିଟିକୁ ଉଠାଇ ନିଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଗଜ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର ପାଇବା । ଏ ପ୍ରକାର ଚିତ୍ରର ନାମ ବୁଝ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ - ୨

ବୃତ୍ତଟିଏ ଆଙ୍କିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସୁତା ନେବା । ତା’ର ଦୂର ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଟି କଣ୍ଠା ବାନ୍ଧିବା । ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠାକୁ ଭୂଇଁ ଉପରେ ପୋତିବା । ଅନ୍ୟ କଣ୍ଠାକୁ ଟାଣିଧରି ପୋତାଯାଇଥିବା କଣ୍ଠାର ଚାରିପଟେ ଘୁରାଇଲେ ଗୋଟି, ବୁଝ ପାଇବା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖ, ବୁଝ ଦିଆରି ପାଇଁ ମଣିରେ ପୋତା ଯାଇଥିବା କଣ୍ଠାଟି ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ । ବୁଝ ତିଆରି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ସୁତାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍କ ସଂଗେ ସମାନ । କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁରୁ ବ୍ୟାସାର୍କକୁ ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ବଢ଼ାଇଲେ ବୃତ୍ତର ଯେଉଁ ବିନ୍ଦୁରେ ଛେଦ କରିବ, ବ୍ୟାସାର୍କ ସେହି ବିନ୍ଦୁ ସହ ଯୋଡ଼ିଦେଲେ ପୁରା ରେଖାଶଣ୍ଟି ବ୍ୟାସ ହେବ ଓ ଧାରକୁ ପରିଧି କହିବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ୧. ପାର୍ଶ୍ଵ ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁର ନାମ

୨. ବୃତ୍ତରେ ଅଙ୍କିଯାଇଥିବା ବ୍ୟାସାର୍କର ନାମ

୩. ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସର ନାମ ।

୪. ବ୍ୟାସର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ବ୍ୟାସାର୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କ’ଣ

ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛ ?

୫. ପାର୍ଶ୍ଵ ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ୧ ମ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍କର ନାମ କ’ଣ ?

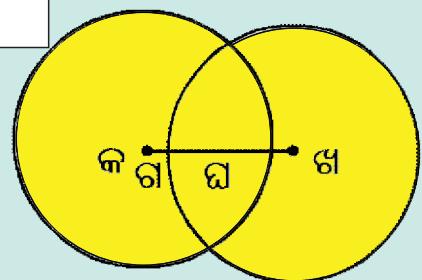
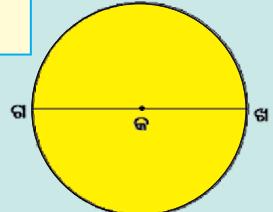
୬. ୨ ମ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍କ ନାମ କ’ଣ ?

୭. ୧ ମ ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁର ନାମ କ’ଣ ?

୮. ୨ ମ ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁର ନାମ କ’ଣ ?

୯. ୪ ସେ.ମି. ବ୍ୟାସାର୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସର ଦୈର୍ଘ୍ୟ କେତେ ହେବ ?

୧୦. ୬ ସେ.ମି ବ୍ୟାସ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃତ୍ତର ବ୍ୟାସାର୍କର ଦୈର୍ଘ୍ୟ କେତେ ହେବ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ- ୧୭

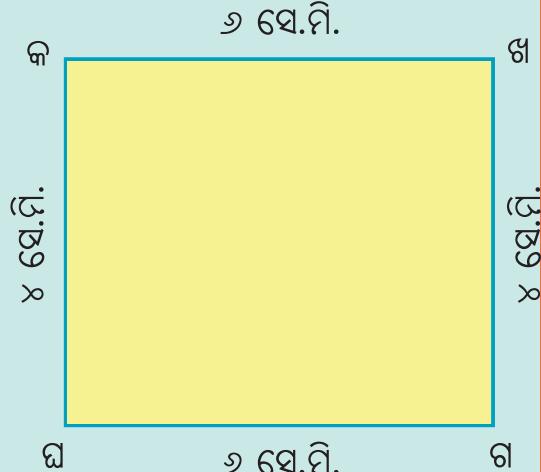
ସରଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି (ତ୍ରିଭୁଜ, ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର)ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଓ ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।

୧. ଦିଆଯାଉଥିବା ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା

$$= \text{କଣ} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ} + \text{ଖଣ} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ} + \\ \text{ଗଣ} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ} + \text{କଣ} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ}$$

$$= ୭ \text{ ସେ.ମି.} + ୪ \text{ ସେ.ମି.} + ୭ \text{ ସେ.ମି.} \\ + ୪ \text{ ସେ.ମି.}$$

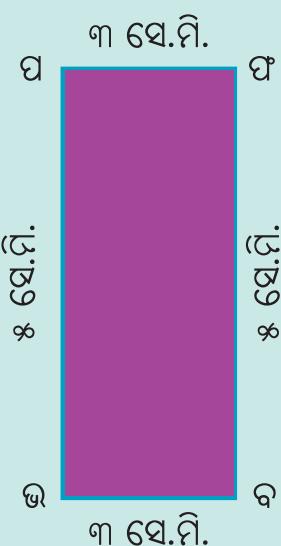
$$= ୨୦ \text{ ସେ.ମି.}$$

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଚିତ୍ରମାନଙ୍କର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

କ) ପରିବର୍ତ୍ତ ଆୟତ କ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା

$$= \boxed{\quad} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ} + \boxed{\quad} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ} \\ + \boxed{\quad} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ} + \boxed{\quad} \text{ ବାହୁର ଦେଇଁୟ} \\ = \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} \\ + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} = \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.}$$

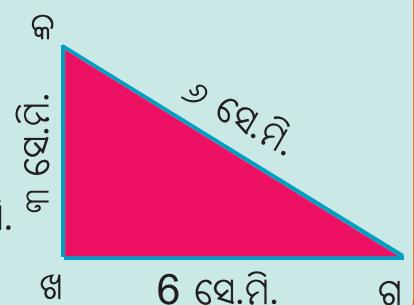

ଖ) କଣଗ ତ୍ରିଭୁଜର ପରିସୀମା

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad}$$

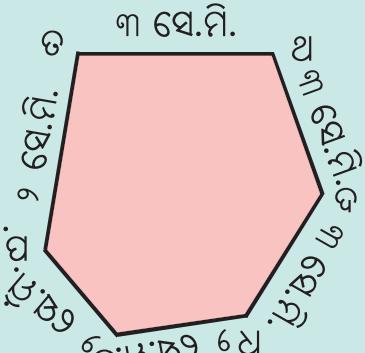
$$= \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.}$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.}$$

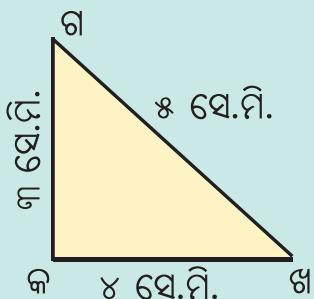

ଗ) ତ୍ରିଭୁରୁଷ ପରିସୀମା

$$\begin{aligned}
 &= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad} + \boxed{\quad} \\
 &\quad + \boxed{\quad} + \boxed{\quad} \\
 &= \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} \\
 &\quad + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} \\
 &= \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.}
 \end{aligned}$$

ନ. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

$$\begin{aligned}
 &4 \text{ ସେ.ମି.} + 3 \text{ ସେ.ମି.} + 5 \text{ ସେ.ମି.} \\
 &= 12 \text{ ସେ.ମି.}
 \end{aligned}$$

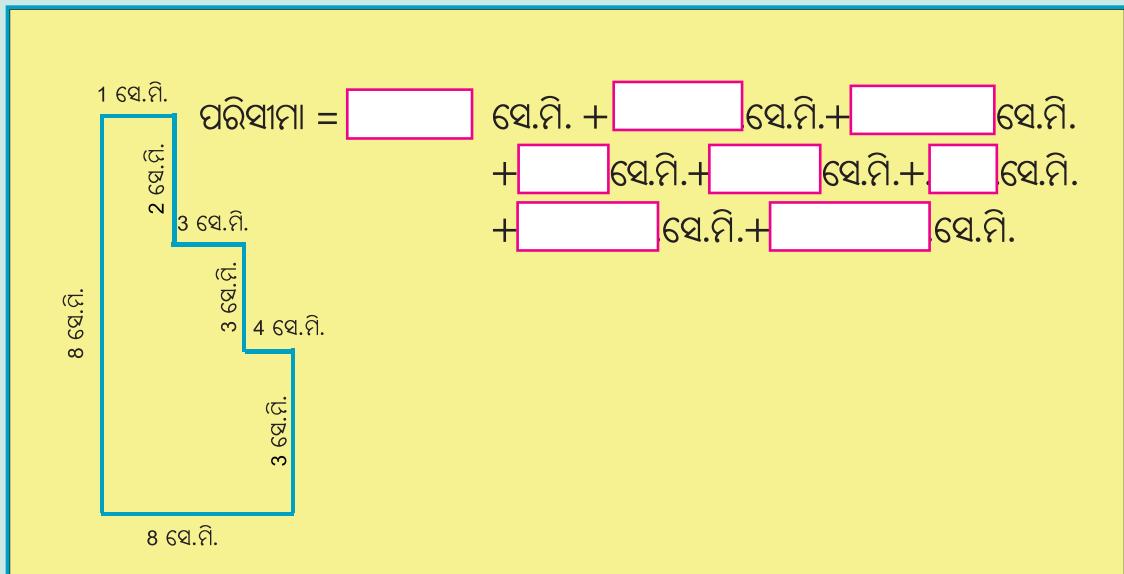

$$\begin{aligned}
 \text{ପରିସୀମା} &= \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} \\
 &+ \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} = \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{ପରିସୀମା} &= \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} \\
 &+ \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} \\
 &+ \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} + \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.} \\
 &= \boxed{\quad} \text{ ସେ.ମି.}
 \end{aligned}$$

୪. ତଳ ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୫. ତୁମ ଶ୍ରେଣୀ କୋଠର ଚଟାଣର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ଯଥାକ୍ରମେ ମିଟର ଓ ଫ ମିଟର । ତେବେ ଏହାର ପରିସୀମା କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ- ୧୮

ସରଳ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି (ତ୍ରିଭୁଜ, ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଓ ପରିମାଣମା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।

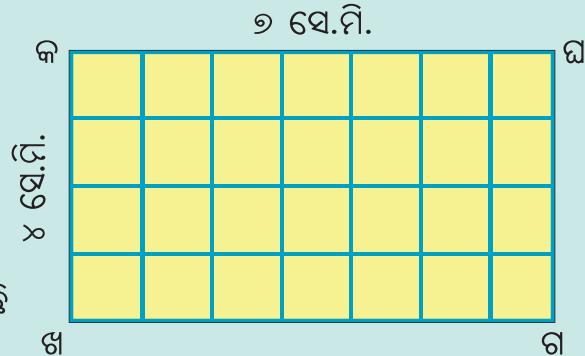
୯. କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

କ୍ଷେତ୍ରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ = ୩ ସେ.ମି.

ପ୍ରସ୍ଥ = ୪ ସେ.ମି.

କଞ୍ଚଗଘ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପାଖରେ

୩ଟି କୋଠରି ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ପାଖରେ ୪ଟି କୋଠରି ଅଛି

୧ ସେ.ମି. ଦାର୍ଘ ବାହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ = ୧ ବର୍ଗ ସେ.ମି.

କଞ୍ଚଗଘ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଛୋଟ କୋଠରିଗୁଡ଼ିକର ଧାତି ସଂଖ୍ୟା = ୪

ପ୍ରତି ଧାତିରେ ଥିବା କୋଠରି ସଂଖ୍ୟା = ୧

୩ ଟି ଧାତିରେ ଥିବା କୋଠରି ସଂଖ୍ୟା ୩ x ୪ = ୧୮ ଟି

ପ୍ରତି କୋଠରିର କ୍ଷେତ୍ରର ପରିମାଣ = ୧ ବର୍ଗ ସେ.ମି.

ଏଣୁ ୧୮ ଟି କୋଠରିର କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ = ୧୮ x ୧ ବର୍ଗ ସେ.ମି. = ୧୮ ବର୍ଗ ସେ.ମି.

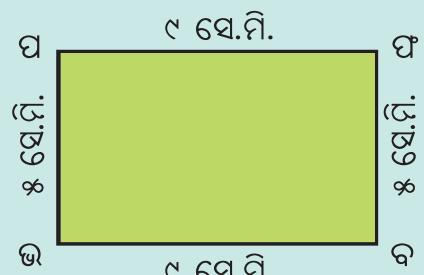
ଏଣୁ ଆମେ ଜାଣିଲେ ଗୋଟିଏ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ = (ଦୈର୍ଘ୍ୟx ପ୍ରସ୍ଥ) ବର୍ଗ ସେ.ମି.

୧୦. ଦଉ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବାହାର କର ।

ଦଉ ପଥବତ କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ =

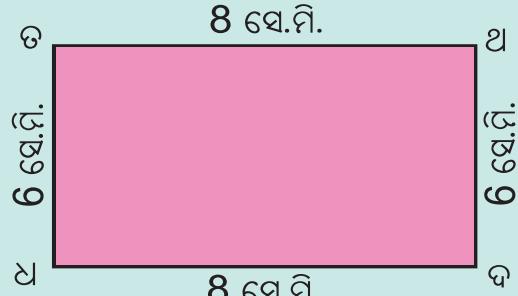
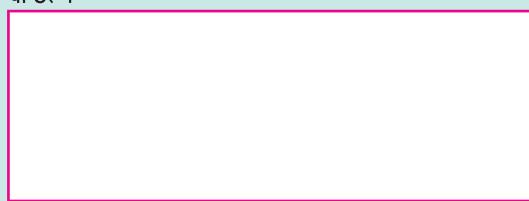
ପଥ ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ x ପଥ ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ

$$= \boxed{\quad} \times \boxed{\quad} = \boxed{\quad} \text{ ବର୍ଗ ସେ.ମି. } .$$

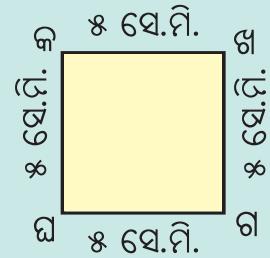
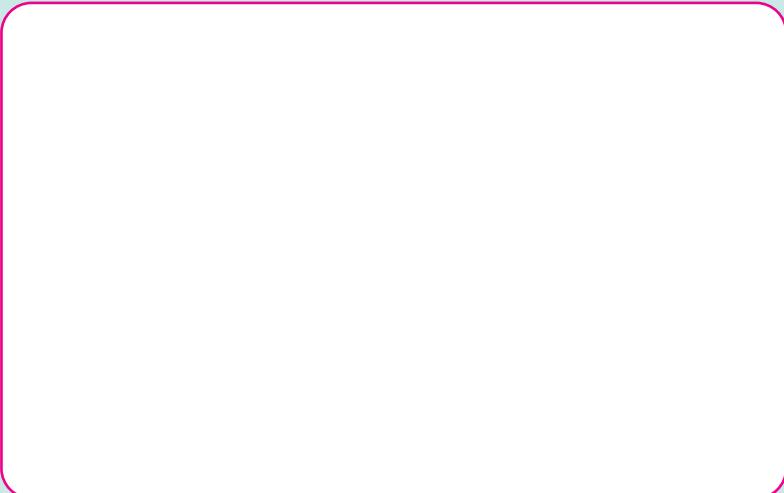

୧୧. ଦିଆଯାଇଥିବା ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ

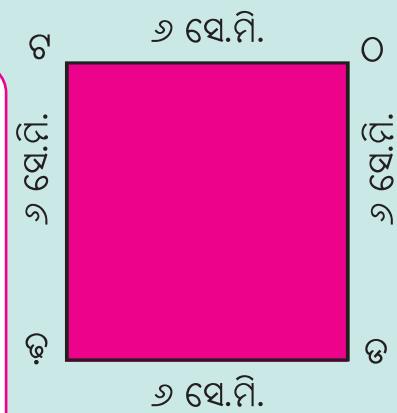
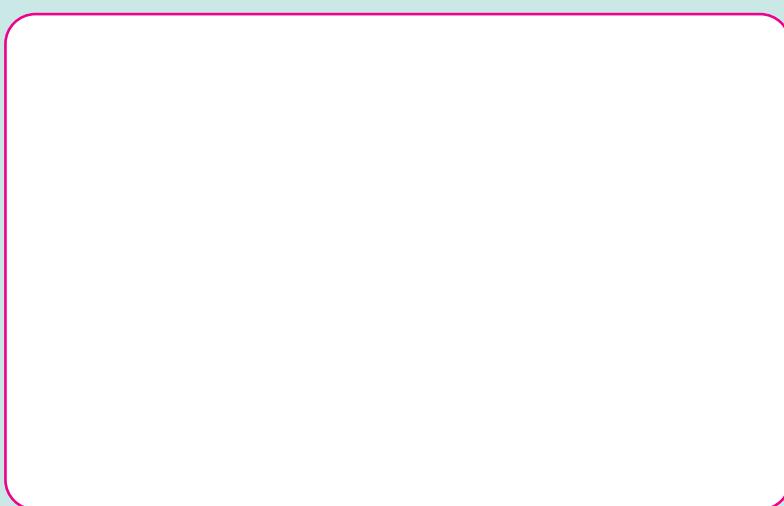
କର ।

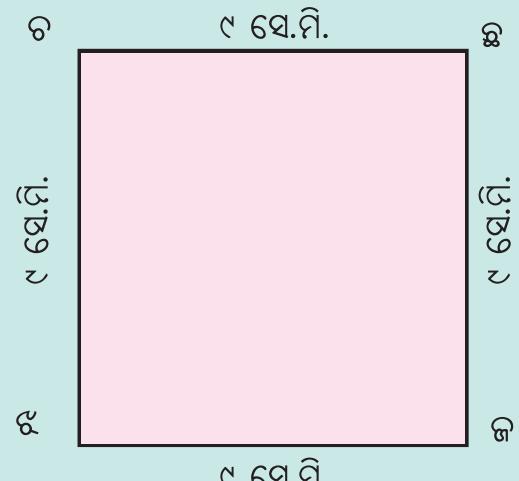
୧୨. ପାର୍ଶ୍ଵ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୧୩. ପାର୍ଶ୍ଵ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୧୪. ପାର୍ଶ୍ଵ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧୯

ଆକଳନ ପଦ୍ଧତି-୪

ଠିକ୍ ଉଚ୍ଚର ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧. କେତୋଟି ଟଙ୍କା ଯୋଗଫଳ ହେବ ?

(କ) ୭ ଟଙ୍କା

(ଖ) ୩ ଟଙ୍କା

(ଗ) ୯ ଟଙ୍କା

(ଘ) ୧୦ ଟଙ୍କା

୨. ୧୮ ମୋଟ କେତୋଟି ଗୁଣନୀୟକ ଅଛି ?

(କ) ୩ ଟଙ୍କା

(ଖ) ୪ ଟଙ୍କା

(ଗ) ୫ ଟଙ୍କା

(ଘ) ୬ ଟଙ୍କା

୩. କେବଳ ଦୁଇଟି ଗୁଣନୀୟକ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି କିଏ ?

(କ) ୯

(ଖ) ୨୩

(ଗ) ୨୭

(ଘ) ୩୦

୪. ୧୨ ଓ ୨୪ ର ଗ.ସା.ଗୁ କେତେ ?

(କ) ୩

(ଖ) ୪

(ଗ) ୭

(ଘ) ୧୨

୫. କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଣିତକ ?

(କ) ୭, ୧୨, ୧୮, ୨୦

(ଖ) ୭, ୧୨, ୧୮, ୨୪

(ଗ) ୩, ୭, ୯, ୧୨

(ଘ) ୭, ୧୨, ୧୪, ୧୮

୨. ଗର୍ଭାଶୟକାଳ କିମ୍ବା ଗୁଣପଦିକ କେତେ ହେବ ?

(କ) ୨୮ ଏକ	(ଖ) ୨୮ ଦଶ
(ଗ) ୨୮ ଶହ	(ଘ) ୨୮ ହଜାର

୩. ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ୨୫ ଟି ଚାରାଗଛ ଗଛ ଲଗାଗଲା । ୫୨୫ ଟି ଚାରାଗଛ କେତେଟି ଧାଡ଼ିରେ ଲଗାଗଲା ?

(କ) ୨୫	(ଖ) ୨୭
(ଗ) ୨୦	(ଘ) ୨୯

୮. ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁଠାରୁ ପରିଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂରତା ଓ ସେ.ମି ହେଲେ, ଉକ୍ତ ବୃକ୍ଷର ବ୍ୟାସାର୍ଥ କେତେ ?

(କ) ୩ ସେ.ମି	(ଖ) ୭ ସେ.ମି
(ଗ) ୧୨ ସେମି.	(ଘ) ୨ ସେ.ମି

୯. ଗୋଟିଏ ଆୟତାକାରକ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା ୨୦ ସେ.ମି ଓ ଏହାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ସେ.ମି । ଆୟତାକାର କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରସ୍ଥ କେତେ ?

(କ) ୧୪ ସେ.ମି	(ଖ) ୧୨ ସେ.ମି
(ଗ) ୭ ସେ.ମି	(ଘ) ୪ ସେ.ମି

୧୦. ୧୬ ସେ.ମି ପରିସୀମା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ କେତେ ?

(କ) ୩୨ ବର୍ଗ ସେ.ମି	(ଖ) ୧୬ ବର୍ଗ ସେ.ମି
(ଗ) ୪ ସେ.ମି	(ଘ) ୨୫୬ ବର୍ଗ ସେ.ମି

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ- ୨୦

କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ସମକୋଣ, ସୂଚିକୋଣ
ଓ ସୁଲକୋଣରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବ

୧. ତୁମେ ଜାଣିଛ,

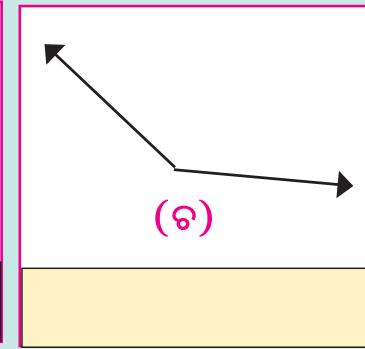
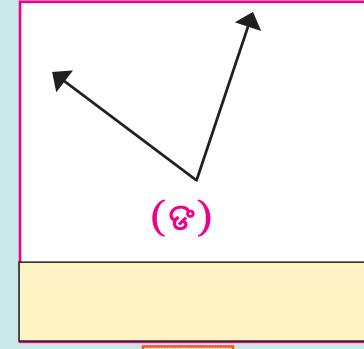
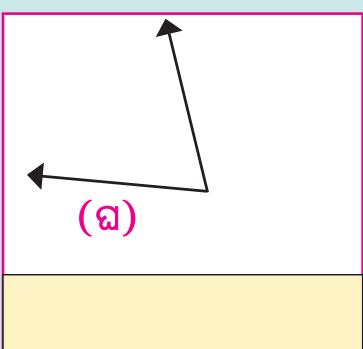
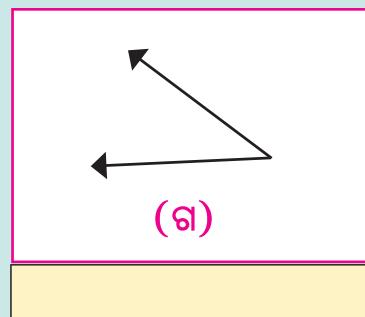
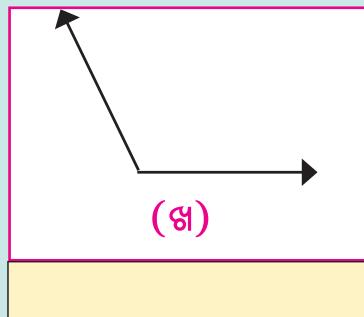
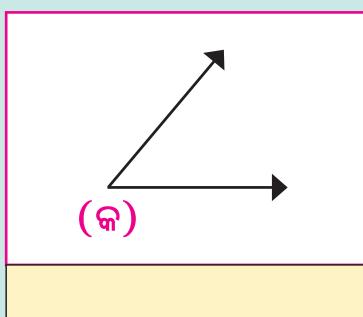
ଯେଉଁ କୋଣର ପରିମାଣ 90° ତାହାକୁ ସମକୋଣ କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ କୋଣର
ପରିମାଣ 90° ରୁ କମ୍ ତାହାସୂଚିକୋଣ ଏବଂ ଯେଉଁ କୋଣର ପରିମାଣ 90° ରୁ ଅଧିକ ଓ
 180° କମ ତାହା ସୁଲକୋଣ ।

ସେହି ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନ ପରିମାଣ ବିଶିଷ୍ଟ କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ସାରଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖା ।

(15° , 34° , 47° , 105° , 90° , 99° , 111° , 144° , 148° , 87°)

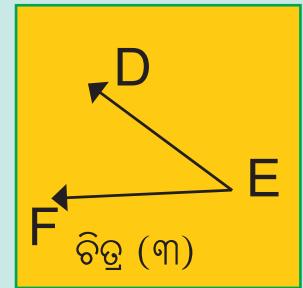
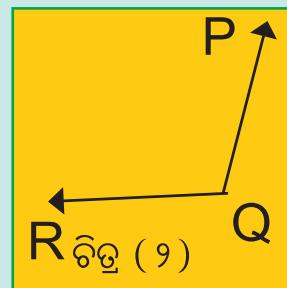
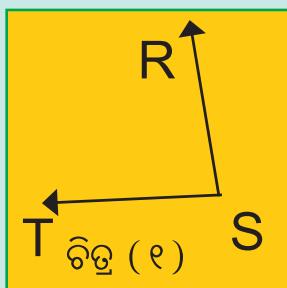
ସୂଚିକୋଣ	ସମକୋଣ	ସୁଲକୋଣ

୨. ନିମ୍ନରେ ଥିବା କୋଣଟିତ୍ରେ ଦେଖୁ ଯିଏ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର କୋଣ ତାହାକୁ ସେହି ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା
ଗାର ଉପରେ ଲେଖ ।

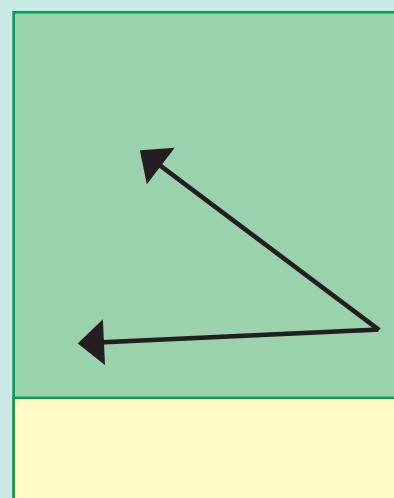
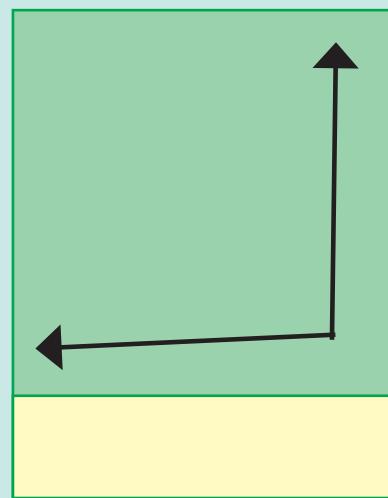
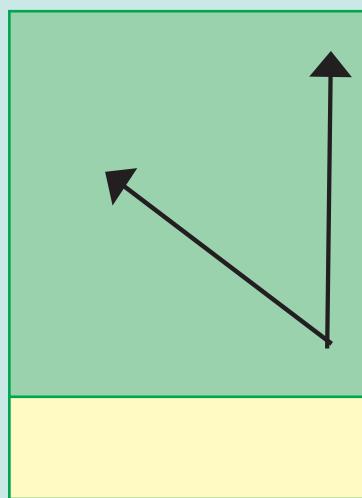
୩. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଣର ବାହୁମାନଙ୍କ ନାମ ଓ ଶାର୍ଷବିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ନାମଙ୍କ ନାମ

ସାରଣୀରେ

ଚିତ୍ର	ବାହୁମାନଙ୍କର ନାମ	ଶାର୍ଷବିନ୍ଦୁର ନାମ	କୋଣର ନାମ
୧			
୨			
୩			

୪. ତଳ ଚିତ୍ରର ଥିବା କୋଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୋଟାକ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ମାପ ଓ ପରିମାଣକୁ ତଳ ଗାର ଉପରେ ଲେଖ ।

ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି - ୧୭ ରୁ ୨୦

- ✿ ବୃତ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟାସାର୍ଥ ଓ ବ୍ୟାସ ସଂପର୍କରେ ଚିତ୍ର କରି ବୁଝାଇବେ ।
- ✿ ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ୟାମିତିକ ଆକୃତି ପିଲା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କନ କରାଇବେ । ସେଥିମଧ୍ୟ ତ୍ରିଭୁଜ । ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ରର ଧାରଣା ଦେବେ । ଏମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ଓ ସଂଜ୍ଞା ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାହାର କରାବେ ।
- ✿ ପିଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିସୀମା ଓ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଇବେ । ପିଲାମାନେ ସେଥିରୁ ସ୍ଵତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।
- ✿ କୋଣ ମାପ ନେଇ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଜ୍ଞାକୃତ କରାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

✿ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟାମିତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଆକୃତି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ✿ ବୃତ୍ତ, ତ୍ରିଭୁଜ, ଆୟତଚିତ୍ର, ବର୍ଗଚିତ୍ର ଆଦିକୁ ଦେଖାଇବ ଓ ଅଙ୍କନ କରିବ ।
- ✿ ସ୍କୁଲକୋଣ, ସ୍କୁଲକୋଣ, ସମକୋଣକୁ ଚିହ୍ନାଇବ ଓ ଅଙ୍କନ କରିବ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କ୍ଷେତ୍ରର ପରିସୀମା ଓ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର
- ✿ ସ୍ଵତ୍ତ ତିଆରି କରିବେ ।

| ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀଙ୍କ ପାତ୍ନୀଙ୍କ

୧୨ - ପାତ୍ରକାଳୀମ

$$777777777 = 77777777 + 777777777$$

କେବଳ ପାଦମଣିରେ ତଥା ପାଦମଣିରେ ନାହିଁ ।

১. প্রতিক্রিয়া প্রক্রিয়া এবং প্রতিক্রিয়া প্রক্রিয়ার মধ্যে পার্শ্ব পরিবেশের অন্তর্ভুক্ত পদ্ধতি।

卷之三

১০৮

(iii) ම නිශ්චල සුන්දරීය නේ.

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଲା କାଳିନ୍ଦୀ ଏହାଙ୍କିମାତ୍ରାଙ୍କ ପାଇଁ ଆମେ ଆମର ଜୀବନକୁ ଅନୁଭବ କରିଛୁ ।

卷之三

(က) မြန်မာ ပြည်သူ့ရွှေချေးမှု ၁၂

ପ୍ରକାଶ ତଥା ଅଧ୍ୟକ୍ଷଣ ପରିଷଦ୍ ମଧ୍ୟ ଏହାର ପରିଚୟ

ପ୍ରକାଶକ ପରିଷଦ୍ ମଧ୍ୟ ପରିଷଦ୍ ପରିଷଦ୍ ପରିଷଦ୍

9

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ମହାନ୍ତିର ପଦକାଳୀନ ପରିଚୟ

୭୭୦୦	୭୭୦୧	୭୭୦୨	୭୭୦୩	୭୭୦୪	୭୭୦୫	୭୭୦୬
୭୭୦୦	୭୭୦୧	୭୭୦୨	୭୭୦୩	୭୭୦୪	୭୭୦୫	୭୭୦୬
୭୭୦୦	୭୭୦୧	୭୭୦୨	୭୭୦୩	୭୭୦୪	୭୭୦୫	୭୭୦୬
୭୭୦୦	୭୭୦୧	୭୭୦୨	୭୭୦୩	୭୭୦୪	୭୭୦୫	୭୭୦୬
୭୭୦୦	୭୭୦୧	୭୭୦୨	୭୭୦୩	୭୭୦୪	୭୭୦୫	୭୭୦୬

۱. ۷۰۰۰ + ۳۰۰۰ = _____
۲. ۶۰۰۰ + ۴۰۰۰ = _____
۳. ۵۰۰۰ + ۵۰۰۰ = _____
۴. ۴۰۰۰ + ۴۰۰۰ = _____
۵. ۳۰۰۰ + ۳۰۰۰ = _____
۶. ۲۰۰۰ + ۲۰۰۰ = _____
۷. ۱۰۰۰ + ۱۰۰۰ = _____
۸. ۸۰۰۰ + ۸۰۰۰ = _____
۹. ۹۰۰۰ + ۹۰۰۰ = _____
۱۰. ۱۰۰۰ + ۱۰۰۰ = _____
۱۱. ۱۱۰۰ + ۱۱۰۰ = _____
۱۲. ۱۲۰۰ + ۱۲۰۰ = _____
۱۳. ۱۳۰۰ + ۱۳۰۰ = _____
۱۴. ۱۴۰۰ + ۱۴۰۰ = _____
۱۵. ۱۵۰۰ + ۱۵۰۰ = _____
۱۶. ۱۶۰۰ + ۱۶۰۰ = _____
۱۷. ۱۷۰۰ + ۱۷۰۰ = _____
۱۸. ۱۸۰۰ + ۱۸۰۰ = _____
۱۹. ۱۹۰۰ + ۱۹۰۰ = _____
۲۰. ۲۰۰۰ + ۲۰۰۰ = _____
۲۱. ۲۱۰۰ + ۲۱۰۰ = _____
۲۲. ۲۲۰۰ + ۲۲۰۰ = _____
۲۳. ۲۳۰۰ + ۲۳۰۰ = _____
۲۴. ۲۴۰۰ + ۲۴۰۰ = _____
۲۵. ۲۵۰۰ + ۲۵۰۰ = _____
۲۶. ۲۶۰۰ + ۲۶۰۰ = _____
۲۷. ۲۷۰۰ + ۲۷۰۰ = _____
۲۸. ۲۸۰۰ + ۲۸۰۰ = _____
۲۹. ۲۹۰۰ + ۲۹۰۰ = _____
۳۰. ۳۰۰۰ + ۳۰۰۰ = _____
۳۱. ۳۱۰۰ + ۳۱۰۰ = _____
۳۲. ۳۲۰۰ + ۳۲۰۰ = _____
۳۳. ۳۳۰۰ + ۳۳۰۰ = _____
۳۴. ۳۴۰۰ + ۳۴۰۰ = _____
۳۵. ۳۵۰۰ + ۳۵۰۰ = _____
۳۶. ۳۶۰۰ + ۳۶۰۰ = _____
۳۷. ۳۷۰۰ + ۳۷۰۰ = _____
۳۸. ۳۸۰۰ + ۳۸۰۰ = _____
۳۹. ۳۹۰۰ + ۳۹۰۰ = _____
۴۰. ۴۰۰۰ + ۴۰۰۰ = _____
۴۱. ۴۱۰۰ + ۴۱۰۰ = _____
۴۲. ۴۲۰۰ + ۴۲۰۰ = _____
۴۳. ۴۳۰۰ + ۴۳۰۰ = _____
۴۴. ۴۴۰۰ + ۴۴۰۰ = _____
۴۵. ۴۵۰۰ + ۴۵۰۰ = _____
۴۶. ۴۶۰۰ + ۴۶۰۰ = _____
۴۷. ۴۷۰۰ + ۴۷۰۰ = _____
۴۸. ۴۸۰۰ + ۴۸۰۰ = _____
۴۹. ۴۹۰۰ + ۴۹۰۰ = _____
۵۰. ۵۰۰۰ + ۵۰۰۰ = _____

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୨

ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ / ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା
 ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସହ ଯୋଗ ଓ
 ବିଯୋଗ କରିବ ।

୧. ଯୋଗ କର ।

(କ) ୨୩ ମିଟର ୨୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର + ୫୭ ମିଟର ୨୩ ସେ.ମି =

(ଖ) ୨୪ ମି. ୪୦ ସେ.ମି + ୫୦ ମି. ୭୦ ସେ.ମି. =

(ଗ) ୨ କି.ମି. ୪୪୦ ମି. + ୫ କି.ମି. ୩୭୦ ମି. =

(ଘ) ୮ କି.ମି. ୪୭୫ ମି. + ୨ କି.ମି. ୧୪୫ ମି. =

୨. ବିଯୋଗ କର ।

(କ) ୩୧ ମି. ୯୦ ସେ.ମି.
 - ୩୪ ମି. ୪୦ ସେ.ମି.

(ଖ) ୯ କି.ମି. ୩୦୦ ମି.
 - ୪ କି.ମି. ୨୦୦ ମି.

୩. ବିଯୋଗପଳ ଲେଖ ।

(କ) ୪୮ ମି. ୭୮ ସେ.ମି. - ୨୩ ମି. ୩୦ ସେ.ମି.

(ଖ) ୩୪ ମି ୪୫ ସେ.ମି. - ୨୨ ମି. ୩୨ ସେ.ମି.

(ଗ) ୮ କି.ମି. ୨୫୦ ମି. - ୫ କି.ମି. ୨୪୦ ମି. =

୪. ଯୁନିପର୍ମ ସାର୍ଟ କରିବା ନିମିତ୍ତେ ତୁମକୁ ୨ ମିଟର ୪୦ ସେ.ମି.ଓ ତୁମ ସାନ ଭାଇକୁ ୨ ମିଟର ୧୫ ସେ.ମି.କନା ଆବଶ୍ୟକ । ତୁମେ ମୋଟରେ କେତେ ମାପର କନା ଆଣିଲେ ଦୁଇଁଙ୍କର ସାର୍ଟ ତିଆରି କରି ପାରିବ ?

୫. ତୁମେ ତୁମ ବାପଙ୍କ ସହ ଘରକୁ ୧ କି.ମି. ୩୦୦ ମିଟର ସ୍କୁଟରରେ ଗଲ । ସେଠାରୁ ୩ କି.ମି. ୪୦୦ ମି. ସ୍କୁଲ ବସରେ ଯାଇ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପହଂଚିଲ । ତେବେ ତୁମ ଘର ଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୂରତା କେତେ ?

୬. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାରଣ୍ୟାରେ ୯ ମିଟର ୩୫ ସେ.ମି.ଲମ୍ବର କାଠ ଗଣ୍ଡିଟିଏ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୪ମି. ୨୫ ସେ.ମି.କାଟି ଜାଲେଣି ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଗଲା । ତେବେ ଆଉ କେତେ ଲମ୍ବର କାଠଗଣ୍ଡି ବଳକା ରହିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୩

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ
ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଓଜନ ସଂପର୍କୀୟ
ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବ ।

୧. ତପନ ତେଜରାତି ଦୋକାନରୁ ୧୪ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଅଟା ଓ ୧୫ କିଗ୍ରା ୩୫୦ ଗ୍ରାମ ଚାଉଳ
କିଣିଲା । ତେବେ ସେ କିଣିଥିବା ଜିନିଷର ମୋଟ ଓଜନ କେତେ ?

ଉତ୍ତର:

୨. ଗୋଟିଏ ମିଠା ଦୋକାନୀ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ୨ କିଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମର ପେଡା, ୩ କିଗ୍ରା ୭୦୦ ଗ୍ରାମର
ଗୋଲାପ ଜାମୁ ଓ ୪ କିଗ୍ରା ୮୦୦ ଗ୍ରାମ ଲତ୍ତୁ ବିକ୍ରି କଲା । ସେ ଦିନ ସେ କେତେ ଓଜନର ମିଠା ବିକ୍ରି
କଲା ?

ଉତ୍ତର:

୩. ତୁମ ଘରେ ୮ କିଗ୍ରା ୯୦୦ ଗ୍ରାମ ଅଟା ଥିଲା । ସେଥିରୁ ୪ କିଗ୍ରା ୪୦୦ ଗ୍ରାମ ଅଟା ନେଇ ତୁମ ମା ମିଠା
ତିଆରି କଲେ । ଆଉ କେତେ ଓଜନର ଅଟା ତୁମ ଘରେ ବଳକା ରହିଲା ?

ଉତ୍ତର :

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ - ୨୧ ରୁ ୨୩

- ❖ ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ଓଜନ ସଂପର୍କତ ମେଟ୍ରିକ ମାପ ଶିଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଅଣମାନକ ମାପରୁ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ।
- ❖ ମାନକ ମାପର ଗୁରୁତ୍ବ ତଥା ଦୈନିକ ଜୀବନରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଜଣାଇବେ ।
- ❖ କିଲୋମିଟର ୦ାରୁ ମିଲିମିଟର ତଥା କିଲୋଗ୍ରାମ ୦ାରୁ ମିଲିଗ୍ରାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ମାପ ମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ସଂପର୍କ ବିଷୟରେ ବୁଝାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ❖ ଅଣମାନକ ମାପ - ହାତ, ଚାଖଣ୍ଡ, ବାଡ଼ି, ନିକିତି, ବାଲି
- ❖ ମାନକ ମାପ - ମିଟର ଫିତା, ମିଟର ବାଡ଼ି, ବଟକରା
- ❖ ମାପର ଏକକ ଦର୍ଶାଉଥିବା ସାରଣୀ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ❖ ପିଲାଟି ଦୂରତା ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ସଂପର୍କ ଜାଣିବ ।
- ❖ ଓଜନ ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ଜାଣିବ ।
- ❖ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ଓଜନ ମାପ ସଂପର୍କୀୟ ବିଭିନ୍ନ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୪

ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ
ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଆୟତନ ମାପ
ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ।

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଳା ଓ ମାପ ପାତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ।

୨. ଏହି ପଳାରେ ଆମେ କଣ ସବୁ ମାପୁ ।

ଯେପରି - ସୋରିଷ ତେଲ

--	--	--	--	--	--

୩. କେଉଁ କେଉଁ ପଳାକୁ କେତେଥର ବ୍ୟବହାର କରି ମଗଚିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପାଣି ଭର୍ବି କରାଯାଇପାରିବ ।

୪. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଉରେ ଥୁବା ପଳା ଗୁଡ଼ିକରେ ଥରେ ଥରେ ପୁରା ପାଣି ନିଆଗଲେ ମୋଟରେ କେତେ ପରିମାଣର ପାଣି ହେବ ।

୫. ନିମ୍ନ ପରିମାଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପିବା ପାଇଁ କେଉଁ କେଉଁ ପଳା ଦରକାର ହେବ ।

ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ / ବ୍ୟାପକ

ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଅନୁରୋଧ କରିବାର କାହାରେ ?

ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ

ଏ ଯେତେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ?

ଏ ଯେତେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ?

କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ?

ଏ ଯେତେ କିମ୍ବା ?

କିମ୍ବା ?

କିମ୍ବା ?

କିମ୍ବା ?

ବ୍ୟାପକ						
ବ୍ୟାପକ						

କିମ୍ବା ?

କିମ୍ବା ?

କିମ୍ବା ?

କଣ୍ଠ ପାଇଁ ୧୦୦୨ ଟଙ୍କା + ପାହାର ପାଇଁ ୧୦୦୫ ଟଙ୍କା = ୨୦୦୭ ଟଙ୍କା

$$9. \quad \text{କଣ୍ଠ ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} + \text{ପାହାର ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} = \text{ମୋଟ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା}$$

$$8. \quad \begin{aligned} & \text{କଣ୍ଠ ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} + \text{ପାହାର ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} = \text{ମୋଟ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} \\ & \text{କଣ୍ଠ ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} + \text{ପାହାର ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} = \text{ମୋଟ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} \\ & \text{କଣ୍ଠ ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} + \text{ପାହାର ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} = \text{ମୋଟ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} \\ & \text{କଣ୍ଠ ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} + \text{ପାହାର ପାଇଁ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} = \text{ମୋଟ } \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା} \end{aligned}$$

ଯୋଗକର :-

୭.

ଲି	ମିଳିଲି.	ଲି	ମିଳିଲି.	ଲି	ମିଳିଲି.
୧୫	୨୪୦	୧୭	୩୪୦	୧୦	୫୫୦
+ ୪	୩୭୪	+ ୨	୪୭୪	+ ୭	୨୩୦
୧୯	୫୭୪				
୧୯ ଲି୫୭୪ ମିଳିଲି.					

ବିଯୋଗ କର :-

୮.

ଲି	ମିଳିଲି.	ଲି	ମିଳିଲି.	ଲି	ମିଳିଲି.
୮	୭୫୦	୯	୮୫୦	୧୭	୪୭୫
୩	୨୫୦	୨	୩୫୦	୫	୨୫୦
୧୨ ଲି	୦୦୦ ମିଳିଲି.				

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ- ୨ ଏ

ଉତ୍ତର ଦିଆ :

ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର
କରି ଧାରକତ୍ ମାପ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ
ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ

୧. ମୋହନ ଓ ଗଗନ କିରୋସିନି କିଣିବା ପାଇଁ ବଜାରକୁ ଗଲେ । ମୋହନ ୩ ଲି ୫୦୦ ମିଲି.ଲି
ଏବଂ ଗଗନ ୨ ଲି ୨୫୦ ମିଲି.ଲି କିରୋସିନି କିଣିଲେ । ତେବେ ଦୁଇ ଜଣ ଯାକ ମୋଟରେ କେତେ
ପରିମାଣର କିରୋସିନି କିଣିଲେ ।

ମୋହନ କିରୋସିନି କିଣିଲା = ଲି. ମିଲି.ଲି.

(+) ଗଗନ କିରୋସିନି କଣିଲା = ଲି. ମିଲି.ଲି.

ଉତ୍ୟ ମୋଟରେ କିରୋସିନି କିଣିଲେ = ଲି. ମିଲି.ଲି.

୨. ଗୋଟିଏ ଗାଇ ୩ ଲିଟର ୫୦୦ ମିଲି ଲିଟର କ୍ଷୀର ଦିଏ । ଗୋଟିଏ ମଇଁ ୩ ଲିଟର ୨୫୦
ମିଲିଲିଟର କ୍ଷୀର ଦିଏ । ତେବେ ମଇଁ ଗାଇଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ କ୍ଷୀର ଦିଏ

ମଇଁ ଦେଉଥିବା କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ = ଲି. ମିଲି.ଲି.

(-) ଗାଇ ଦେଉଥିବା କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ = ଲି. ମିଲି.ଲି.

ମଇଁ ଦେଉଥିବା ଅଧିକ କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ = ଲି. ମିଲି.ଲି.

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ- ୨୭

ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବହାର
କରି ଧାରକତ୍ ମାପ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ
ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବ

୧. ସନ୍ଦେଶ ବଜାରକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମ ଦିନ ୧୮ ଲିଟର ୨୦୦ ମିଲି. ଲି. ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ୧୯ ଲିଟର ୨୦୦ ମିଲି. ଲି. କ୍ଷୀର ବିକ୍ରି କଲା । ତେବେ ସେ ଦୁଇ ଦିନରେ ମୋଟ କେତେ ପରିମାଣରେ କ୍ଷୀର ବିକ୍ରି କଲା ?

୨. ତିନୋଟି ଟିଣ ଡବାରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୫ ଲିଟର ୫୦୦ ମିଲି. ଲି: ୯ ଲିଟର ୨୦୦ ମି.ଲି ଓ ୪ ଲିଟର ୫୦୦ ମି.ଲି କିରୋସିନି ଅଛି । ତେବେ ତିନୋଟି ଡବାରେ ଥୁବା ମୋଟ କିରୋସିନି ପରିମାଣ କେତେ ?

୩. ଗୋଟିଏ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ୧୧ ଲିଟର ୮୦୦, ମିଲି.ଲି.ଖାଇବା ତେଲ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ସେ ଗଲିଟରେ ୧୦୦ ମି.ଲି ତେଲ ବିକ୍ରି କଲା । ତେବେ ତା ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ପରିମାଣର ତେଲ ବଳକାରିଲା ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨୮

ଆକଳନ ପାର୍ଦ୍ଦ-୫

ଠିକ୍ ଉଭୟ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ସ୍କୁଲକୋଣକୁ ସୃଜାଉଛି ?

(କ) 75°	(ଖ) 78°
(ଗ) 90°	(ଘ) 90°

୨. 8Γ ମିଳେ.ମି = ସେ.ମି

(କ) $8\Gamma 0\Gamma$ ସେ.ମି	(ଖ) $8\Gamma\Gamma$ ସେ.ମି
(ଗ) $80\Gamma\Gamma$ ସେ.ମି	(ଘ) $8\Gamma\Gamma 0$ ସେ.ମି.

୩. ଗୋଟିଏ ଆୟତାକାର ପଡ଼ିଆର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୩୫ ମି. 8Γ ସେ.ମି ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ୧୭ ମି Γ ସେ.ମି ।
ଉଚ୍ଚ ପଡ଼ିଆର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ମିଶି କେତେ ?

(କ) ୪୧ ମି ୪୭ ସେ.ମି	(ଖ) ୪୭ ମି 7Γ ସେ.ମି
(ଗ) ୪୧ ମି. ୪୭ ସେ.ମି	(ଘ) ୪୧ ମି ୪୭ ସେ.ମି

୪. ତୁମ ଘରଠାରୁ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୂରତା $7\Gamma\Gamma$ ମିଟର । ତୁମେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଚାଲି ଚାଲି
ଆସିଲ ଓ ଘରକୁ ଫେରିଲ । ତେବେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିବା ଓ ଯିବାରେ ତୁମେ ମୋଟ କେତେ
ଦୂରତା ଅତିକ୍ରମ କରିଲ ?

(କ) ୧୭ କି.ମି ୧୨ ମି.	(ଖ) ୧ କି.ମି ୭୧୨ ମି
(ଗ) ୧୭୧୭ କି.ମି.	(ଘ) 7Γ କି.ମି ୪୭ ମି

୫. ଦୁଇଟି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ ବଚକରା ଗୋଟିଏ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ ବଚକରା ଓ ଦୁଇଟି ୪୦ ଗ୍ରାମ
ବଚକରାର ମୋଟ ଓଜନ କେତେ ?

(କ) କ ୩୪୦ ଗ୍ରାମ	(ଖ) $7\Gamma\Gamma$ ଗ୍ରାମ
(ଗ) ୧ କି.ଗ୍ରା ୨୪୦ ଗ୍ରାମ	(ଘ) ୧ କି.ଗ୍ରା ୩୦୦ ଗ୍ରାମ

୬. ଗୋଟିଏ ୪ କି.ଗ୍ରା ବିଶିଷ୍ଟ ଅଗା ପ୍ୟାକେଟରୁ ୩ କି.ଗ୍ରା ୧୦୫ ଗ୍ରା ଅଗା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଗଲା ।

ସେହି ପ୍ୟାକେଟରେ ଆଉ କେତେ ଅଗା ରହିଲା ?

(କ) ୧୮ କି.ଗ୍ରା ୨୫ ଗ୍ରା (ଖ) ୧ କିଗ୍ରା ୮ ୨୫ ଗ୍ରା

(ଗ) ୧ କି.ଗ୍ରା ୧ ୨୫ ଗ୍ରା (ଘ) ୮ କି.ଗ୍ରା ୧୦୫ ଗ୍ରା

୭. $5 \text{ ଲି } 10 \text{ ମିଲି ଲି} = \dots \dots \dots \text{ ମିଲି ଲି}$

(କ) ୮୦୫ ମିଲି ଲି (ଖ) ୩୦୮୫ ମିଲି ଲି

(ଗ) ୮୦୫୦ ମିଲିଲି (ଘ) ୮୩୦୫ ମିଲି

୮. ଗୋଟିଏ ଗାଇ ସୋମବାର ଦିନ ୪ ଲି ୩୭୫ ମିଲିଲି କ୍ଷୀର ଓ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ୩ ଲି ୫୦ ମିଲିଲି କ୍ଷୀର ଦେଲା । ତେବେ ଏହି ଦୁଇ ଦିନରେ ଗାଇଟି ମୋଟ କେତେ କ୍ଷୀର ଦେଲା ?

(କ) ୭ ଲି ୪ ୨୫ ମିଲିଲି (ଖ) ୭ ଲି ୮ ୨୫ ମିଲିଲି

(ଗ) ୭ ଲି ୫୦୦ ମିଲିଲି (ଘ) ୧ ଲି ୩ ୨୫ ମିଲିଲି

୯. $190 \text{ ମିଲିଲି} = \dots \dots \dots \text{ ଲି} \dots \dots \dots \text{ ମିଲିଲି}$

(କ) ୧ ୨ ଲି ୫ ଲିଲି (ଖ) ୧ ଲି ୨୦୫ ମିଲିଲି

(ଗ) ୧ ୨ ଲି ୫୦ ମିଲି (ଘ) ୧ ଲି ୨୫୦ ମିଲିଲି

୧୦. $1 \text{ ହେକ୍ଟାକ୍ରିଟର} = \dots \dots \dots \text{ ଲିଟର}$

(କ) ୧୦୦୦ (ଖ) ୧୦୦

(ଗ) ୧୦ (ଘ) ୧୦୦୦୦

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି- ୨୯

ମୌଳିକ ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ
ବୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଘଟଣାବଳୀର
ସମୟ ଧାରଣା ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା

ଉଚ୍ଚେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକର ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି ତଳ ଘରେ ଲେଖ ।

(କ)

ବଡ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି ।

ସମୟ = _____

(ଖ)

ବଡ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି ।

ସମୟ = _____

(ଗ)

ବଡ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି ।

ସମୟ = _____

(ଘ)

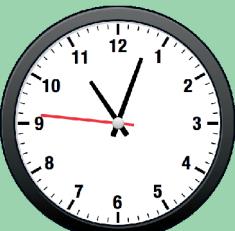

ବଡ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି ।

ସମୟ = _____

(ଙ୍ଗ)

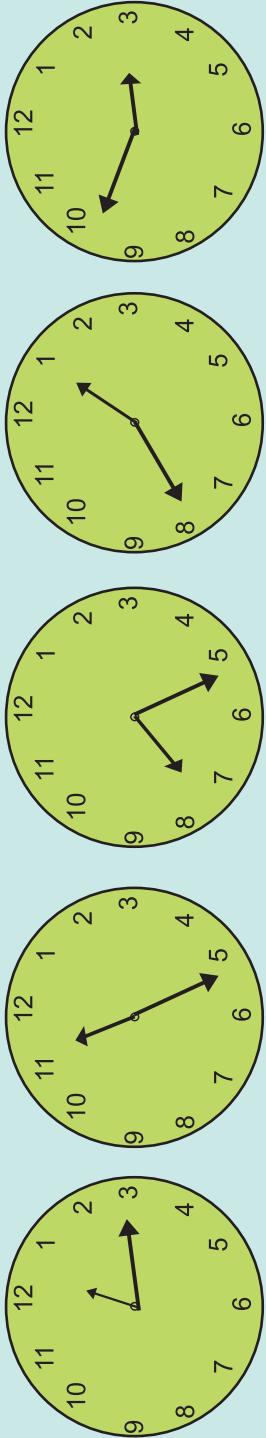

ବଡ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି

ସାନ କଣ୍ଠାଟି _____ ଉପରେ ଅଛି ।

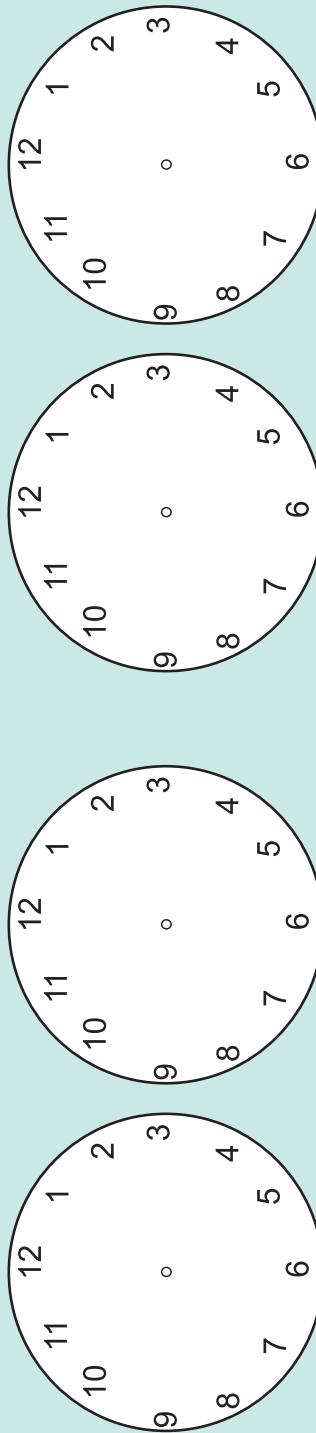
ସମୟ = _____

୨. ବଳେ ଦିଆଯାଇଥାବା ଘଣ୍ଟାଗୁଡ଼ିକରେ ସମୟ କେଣେତେ ହୋଇଛି ବେଳ ଯାରେ ଲେଖିବା

୨. ବଳେ ଦିଆଯାଇଥାବା ସମୟ ଶତିକ ପାଇଁ ଘଣ୍ଟାକୁଣ୍ଠା ଓ ମିନିଟ୍ କଷ୍ଟା। କେଉଁଠି ରହିବ ଗାର ତାଣି ଦଖ୍ଲା।

୧୧ ଘ. ୨ୟ ମାଠ ମି ୧୦ ମି ୧୭ ଘ ୪୦ ମି

କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାନ

$$6 + 6 = ?$$

$$\begin{aligned} & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \\ & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \\ & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \\ & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \\ & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \\ & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \\ & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \\ & \boxed{\text{ }} + \boxed{\text{ }} = \boxed{\text{ }} \end{aligned}$$

କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାନ

ଅନୁପାନ କ୍ଷେତ୍ର
ଅନୁପାନ କ୍ଷେତ୍ର

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୯

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୈନିକ ଜୀବନ ସଂଶୋଭଳାର ସମୟ ଧାରଣା ସଂପର୍କତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ

a.m., p.m. ର ବ୍ୟବହାର

ରାତି ୧୨ ଟା ପରଠାରୁ ଦିନ ୧୨ ଟା ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ପୂର୍ବାହ୍ନ ଓ ଦିନ ୧୨ ଟା ପରଠାରୁ ରାତି ୧୨ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଅପରାହ୍ନ କୁହାଯାଏ । ଦିନ ୧୨ ଟା ସମୟକୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ ଟା ଓ ରାତି ୧୨ ଟା ସମୟକୁ ମଧ୍ୟରାତ୍ରି ୧୨ ଟା କୁହାଯାଏ ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମୟରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ସମୟକୁ a.m ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଏ ଓ ଅପରାହ୍ନ ସମୟକୁ p.m. ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଏ ।

ସେପରି ୫ ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ = ୫.୨୦ a.m

ସେହିପରି ଖାଲିଷ୍ଟାନ ପୂରଣ କର ।

୧. ସମୟ

a.m ବା p.m.

ସକାଳ ୭ ଟା ୪୦ ମିନିଟ୍	<input type="text"/>
ସଂକ୍ଷ୍ୟା ୫ ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍	<input type="text"/>
ରାତି ୧୨ ଟା ୧୦ ମିନିଟ୍	<input type="text"/>
ଦିନ ୧୧ଟା ୧୪ ମିନିଟ୍	<input type="text"/>
ଅପରାହ୍ନ ୩ ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍	<input type="text"/>
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ୧୨ ଟା ବାଜିବାକୁ ୧୦ ମିନିଟ୍ ବାକି	<input type="text"/>
ଦିନ ୨ଟା ୧୪ ମିନିଟ୍	<input type="text"/>

୨. ଶୂନ୍ୟଷ୍ଟାନ ପୂରଣ କର ।

a.m., p.m.	ସମୟ
୭.୩୦ a.m.	<input type="text"/>
୮.୧୪ p.m.	<input type="text"/>
୨.୨୦ a.m.	<input type="text"/>
୧୧.୪୦ a.m.	<input type="text"/>
୧୨.୩୦ p.m.	<input type="text"/>

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧ-୩୭

ମୌଳିକ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ
ଦୈନିକ ଜୀବନ ଘଟଣାବଳୀର ସମୟ
ଧାରଣା ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

ଯୋଗକର

ସମୟ ମାପ ଯୋଗ କରିବା ସମୟରେ ଘଣ୍ଟା ସହ ଘଣ୍ଟା ଏକକକୁ ୩ ମିନିଟ୍ ସହ ମିନିଟ୍ ଏକକୁ ଯୋଗ କରାଯାଏ । ଯଦି ମିନିଟ୍ ମାପ ୩୦ ମିନିଟ୍ କିମ୍ବା ତାଠାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ । ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୩୦ ମିନିଟ୍ ୧ ଘଣ୍ଟାରେ ପିରଣ୍ଡ କରି ଯୋଗପାଳ ବାହାର କରାଯାଏ ।

ସେହିପରି

(କ) ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

୫	୩୭
୩	୨୫
୮ ଘଣ୍ଟା ୩୭ ମିନିଟ୍	

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

୪	୨୪
୩	୩୯
୮ ଘଣ୍ଟା	

(ଖ) ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

୩	୪୫
୨	୪୦
୫ ଘଣ୍ଟା	୮୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା	= ୩୦ ମିନିଟ୍ ୨୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା	= ୧ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍
୫ ଘଣ୍ଟା ୩	୨୫ ମିନିଟ୍
୧ ଘଣ୍ଟା	
୭ ଘଣ୍ଟା	୨୫ ମିନିଟ୍

୧. ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ କେତେ ?

(କ) ୧୦.୧୪ a.m ରୁ ୧୧.୪୦ a.m

$$\begin{array}{r} ୧୧ ଘଣ୍ଟା ୪୦ ମିନିଟ୍ \\ - ୧୦ ଘଣ୍ଟା ୧୪ ମିନିଟ୍ \\ \hline ୧ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍ \end{array}$$

(ଖ) ୨.୩୦ p.m ରୁ ୧୦.୪୫ p.m

(ଗ) ୧.୨୦ a.m ରୁ ୧୦.୩୦ a.m

(ଘ) ୨ a.m ରୁ ୩.୩୦ p.m

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ - ୨୪ ରୁଣ୍ଗ

- ✿ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ ଶିଖାଇବା ବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଅଣମାନକ ମାପରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମାନକ ମାପ ଶିଖାଇବେ ।
- ✿ ସମୟ ମାପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘଣ୍ଟାର ବ୍ୟବହାର କରିବେ । ପୂର୍ବଶ୍ରେଣୀର ସମୟ ମାପ ସଂକ୍ରାନ୍ତିକ ପ୍ରାଥମିକ ଧାରଣା ଦେବେ ।
- ✿ ସମୟ ଏକକ ବ୍ୟବହାର କରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନା କରିବାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହାୟତା ଦେଇ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ୍ ଓ ସେକେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ସଂପର୍କ ବୁଝାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ✿ ଅଣମାନକ ମାପ-ମର, ବାଲଟି , କପ୍ ଇତ୍ୟାଦି ।
- ✿ ବିଭିନ୍ନ ମାପର ପଳା
- ✿ ପୁରୁଣା କାନ୍ତୁ ଘଣ୍ଟା ଓ ଘଣ୍ଟା ଚିତ୍ର

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ✿ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ତରଳ ପଦାର୍ଥର ଧାରକତ୍ତୁ ମାପର ବିଭିନ୍ନ ଏକକ ଜାଣିବେ, ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥୁବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପର୍କ ବୁଝିବ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।
- ✿ ସମୟ ମାପ ସଂପର୍କତ ବିଭିନ୍ନ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କରି

କାର୍ଯ୍ୟଫଳ-୩୩

$$୧ \text{ ଟଙ୍କା} = ୧୦୦ \text{ ପଇସା}$$

ଦୈନିକ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା,
ପଇସା, ସଂପର୍କତ ସରଳ ସମସ୍ୟା
ସମାଧାନ କରିବ।

ସେହିପରି

$$୫ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୧୧ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୩୩ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୫୭ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୮୮ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

୨. ଶୂନ୍ୟଷ୍ଟାନ ପୂରଣ କରି ।

(କ) ୮ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ।

$$୧ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୮ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୮ \text{ ଟଙ୍କା } 50 \text{ ପଇସା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା} + \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

(ଖ) ୭ ଟଙ୍କା ୮୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର

$$୧ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୭ \text{ ଟଙ୍କା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$୭ \text{ ଟଙ୍କା } 80 \text{ ପଇସା} = \boxed{\quad} \text{ ପଇସା} + \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

$$= \boxed{\quad} \text{ ପଇସା}$$

୩. ୧୨ ଟଙ୍କା ୪୦ ପଇସାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କରିବା ।

୧ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୧୨ ଟଙ୍କା = ପଇସା

୧୨ ଟଙ୍କା ୪୦ ପଇସା = ପଇସା + ପଇସା

= ପଇସା

ଦିଆଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ଓ ପଇସାରେ ପରିଣତ କର ।

(କ) ୧୧୪୦ ପଇସା = ୧୧୦୦ ପଇସା + ପଇସା

= ୧୧ ଟଙ୍କା + ୪୦ ପଇସା

[] ଟଙ୍କା ପଇସା

(ଖ) ୨୨୮୦ ପଇସା = [] ପଇସା + [] ପଇସା

= [] ଟଙ୍କା + [] ପଇସା

= [] ଟଙ୍କା [] ପଇସା

(ଗ) ୩୮୭୫ ପଇସା = [] ପଇସା + [] ପଇସା

= [] ଟଙ୍କା + [] ପଇସା

= [] ଟଙ୍କା [] ପଇସା

୪. ପ୍ରତିକରିତ କର ।

ନୋଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	ଟଙ୍କା ପରିମାଣ
୨ ଟି ୫୦ ଟଙ୍କିଆ	୧୫୦ ଟଙ୍କା
୮ ଟି ୨୦ ଟଙ୍କିଆ	୪୦୦ ଟଙ୍କା
୧୨ ଟି ୧୦ ଟଙ୍କିଆ	୧୨୦ ଟଙ୍କା
୮ ଟି ୫ ଟଙ୍କିଆ	୧୦୦ ଟଙ୍କା
୫ ଟି ୧୦୦ ଟଙ୍କିଆ	୫୦ ଟଙ୍କା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୪

୧. ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଟଙ୍କାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କରି ଯୋଗକର ।

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କୀୟ ଚାରି ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

(କ) ଉଦାହରଣ :

$$\text{ଟ. } 94.94 + \text{�. } 39.54$$

$$\text{ଟ. } 94.94 = 9494 \text{ ପଇସା}$$

$$\text{ଟ. } 39.54 = 3954 \text{ ପଇସା}$$

$$\text{ମୋଟ} = 9494 + 3954$$

$$= \text{ଟ. } 13448$$

(ଖ) ଟ. ୯୫.୭୦ ପାଇଁ ୭୮.୪୯ ପଇସା

$$\text{ଟ. } 95.70 = 9570 \text{ ପଇସା}$$

$$\text{ଟ. } 78.49 = 7849 \text{ ପଇସା}$$

$$= 9570 + 7849$$

(ଘ) ଟ. ୭୭.୯୭ + ଟ. ୪୭.୩୭

୨. ଯୋଗକର :

(କ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
୨୫	୭୦	
+ ୩୮	୧୫	
୭୩	୭୫	

(ଖ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
୩୯	୭୯	
+ ୭୭	୪୫	

(ଗ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
୫୮	୦୯	
+ ୭୫	୨୮	

(ଘ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
୭୭	୭୪	
+ ୭୯	୫୮	

(ଘ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
୩୭	୫୪	
+ ୩୮	୧୮	

(ଘ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
୨୫	୭୫	
+ ୭୫	୨୦	

(ଛ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
	୨୭	୬୫
+	୫୯	୫୦

(ଜ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
	୮୭	୫୫
+	୨୮	୮୮

(୯)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
	୨୯	୫୫
+	୧୫	୯୦

୩. ପଇସାରେ ପରିଶତ କରି ବିଯୋଗ କର ।

ଉଦାହରଣ :

$$(କ) \text{ ଟ. } ୯୮.୭୫ - \text{ ଟ. } ୨୫.୬୦$$

$$\text{ଟ. } ୯୮.୭୫ = ୯୮୭୫ \text{ ପଇସା}$$

$$-\text{ଟ. } ୨୫.୬୦ = ୨୫୬୦ \text{ ପଇସା}$$

$$= ୭୩୧୫ \text{ ପଇସା}$$

$$= \text{ ଟ. } ୭୩.୧୫$$

$$(ଖ) \text{ ଟ. } ୧୦୮.୪୫ - \text{ ଟ. } ୭୮.୭୦$$

$$(ଗ) \text{ ଟ. } ୧୭୮.୭୦ - \text{ ଟ. } ୧୨୫.୩୫$$

$$(ଘ) \text{ ଟ. } ୯୯.୮୪ - \text{ ଟ. } ୨୨.୫୦$$

୪. ବିଯୋଗ ଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

ଉଦାହରଣ :

(କ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
	୨୭	୬୫
-	୫୯	୫୦

(ଖ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
	୮୭	୫୫
-	୨୮	୮୮

(ଗ)	ଟଙ୍କା	ପଇସା
	୨୯	୫୫
-	୧୫	୩୫

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୫

ଦୈନିକ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଚଙ୍ଗା ପଇସା
ସଂପର୍କୀୟ ଚାରି ଗଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ
ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

୧. ରୋହିତ ପାଖରେ ୫୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା, ବିରାଟ ପାଖରେ ତା ଠାରୁ ୫୧ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଥିଲା ।

ତେବେ :-

(କ) ବିରାଟ ପାଖରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା ?

(ଖ) ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା ?

୨. ଶିଖର ପାଖରେ ୧୨୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ରାହୁଲ ପାଖରେ ତା' ଠାରୁ ୪୮ ଟଙ୍କା କମ ଥିଲା । ତେବେ
ଉଭୟଙ୍କ ପାଖରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା

(କ) ରାହୁଲ ପାଖରେ ଥିବା ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ =

(ଖ) ଉଭୟଙ୍କ ପାଖରେ ମିଶି ଥିବା ଟଙ୍କା ପରିମାଣ =

୩. ତଳ ଚିଠା ଦେଖି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦିଅ ।

ମାମା ଭେରାଇଟି ସ୍କୋର

ଚିଠା ନଂ ୪୨/୨୦୧୮

କ୍ରେଡ଼ିଟ ନାମ : ନିରଞ୍ଜନ ଦାସ

କ୍ର.ନଂ	କିଣିଷ୍ଠର ନାମ	ପରିମାଣ	ଦର ବା ରେଟ୍	ଦାମ
୧	ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାବୁନ	୨ ଟି	ଟ.୨୫.୦୦	ଟ.୫୦.୦୦
୨	ସର୍ପ	୧ କିଗ୍ରା	ଟ.୧୦୦.୦୦	ଟ.୧୦୦.୦୦
୩	ଡାଲଡା	୧ କିଗ୍ରା	ଟ.୧୨୦.୦୦	ଟ.୧୨୦.୦୦
୪	ଅଟା	୨ କିଗ୍ରା	ଟ.୩୫.୦୦	ଟ.୭୦.୦୦
୫	ସୋରିଷ ତେଲ	୧ ଲିଟର	ଟ.୧୨୦.୦୦	ଟ.୧୨୦.୦୦

(ଚାରିଶହ ଷାଠିଏ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

ମୋଟ = ଟ.୪୭୦.୦୦

(ବିକ୍ରେଡ଼ିଟ ସ୍କୋର)

ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିଠା ପଢି ତଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ଲେଖ ।

- (କ) ନିରଞ୍ଜନ କେଉଁ ଦୋକାନରୁ ସଉଦା କିଣିଲା ?
- (ଖ) ସେ କେଉଁ ସାବୁନ କିଣିଲା ?
- (ଗ) ଅଟା କି.ଗ୍ର. ପ୍ରତି ଦର କେତେ ?
- (ଘ) ସେ ଦୋକାନରୁ କେତେ କି.ଗ୍ର. ସର୍ପ କିଣିଲା ?
- (ଡ) ଚିଠାରେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କା ହେଲା ?
- (ଚ) ସମସ୍ତ ସଉଦା ଆଣି ଦୋକାନୀଙ୍କୁ ଏକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ନୋଟ୍ ଦେଲେ, ଦୋକାନୀ ତାଙ୍କ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୭

ବୈନଦିନ ଜୀବନ ଆଧାରିତ ଚଙ୍ଗା ପଇସା
ସଂପର୍କୀୟ ଚାରି ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଧାରିତ
ସରଳ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବ ।

୧. ଗୋଟିଏ ହଷ୍ଟେଲରେ ଦିନକୁ ଟ. ୫୦୦.୭୫ ଜାଲେଣୀ ଖର୍ଚ୍ ହୁଏ ।
ତେବେ ସେହି ହଷ୍ଟେଲରେ ୩୦ ଦିନିଆ ମାସରେ କେତେ ଚଙ୍ଗାର ଜାଲେଣୀ ଖର୍ଚ୍ ହେବ ।
୨. ଗୋଟିଏ ସାର୍ଟର ଦାମ ୩୫୦ ଚଙ୍ଗା ହେଲେ, ସେହିପରି ୧୮ ଟି ସାର୍ଟର ଦାମ କେତେ ହେବ
?
୩. ୪୭୭ ଚଙ୍ଗାକୁ ଓ ଜଣ ଶ୍ରମିକ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣୀଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କେତେ ଚଙ୍ଗା
ଲେଖାଏଁ ପାଇବେ ?
୪. ୨୪ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ ବସରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଜୟପୁର ଯିବା ପାଇଁ ମୋଟ ୨୦,୪୦ ଚଙ୍ଗା
ଟିକେଟ୍ ଖର୍ଚ୍ ହୁଏ । ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାଙ୍କ ଟିକେଟ୍ ଖର୍ଚ୍ କେତେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୭

ସଂଖ୍ୟା / ସଂଖ୍ୟା ସୂଚକ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଧା,
ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ, ତିନି ଚତୁର୍ଥାଂଶକୁ ଉପର
ସଂଖ୍ୟାରେ ସୂଚାଇବ। କୌଣସିଳ ଏକ ଉପର
ସଂଖ୍ୟାର ସମତର ସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବ।

୧.

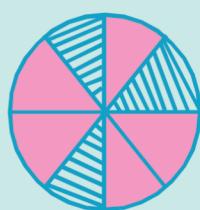
ଚିତ୍ରଟିକୁ ସମାନ ୪ ଭାଗରେ ଭାଗ କରାଯାଇଛି ।
ଚିତ୍ରର ଅଂଶଟି ପୁରା ଚିତ୍ରର ୪ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧
ଭାଗ ।

ଚିତ୍ରର ୪ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ

$\frac{1}{4}$

ଏଥର ତୁମେ ଲେଖ

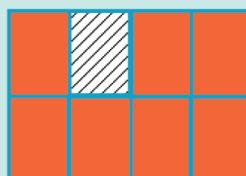
(କ)

୮ ସମାନ ଭାଗରୁ - ଭାଗ

(ଖ)

- ସମାନ ଭାଗରୁ - ଭାଗ

(ଗ)

- ସମାନ ଭାଗରୁ - ଭାଗ

୨. ଶୁନ୍ୟପ୍ଲାନ ପୂରଣ କର ।

$$(କ) \quad 8 \text{ ସମାନ ଭାଗରୁ } 9 \text{ ଭାଗ} = \frac{9}{8} \mid$$

$$(ଖ) \quad 9 \text{ ସମାନ ଭାଗରୁ } 1 \text{ ଭାଗ} = \boxed{} \mid$$

$$(ଗ) \quad 9 \text{ ସମାନ ଭାଗରୁ } \boxed{} \text{ ଭାଗ} = \frac{9}{5} \mid$$

$$(ଘ) \quad \boxed{} \text{ ସମାନ ଭାଗରୁ } \boxed{} \text{ ଭାଗ} = \frac{9}{9} \mid$$

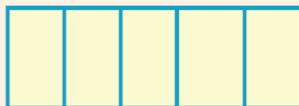
$$(7) \quad \boxed{} \text{ ସମାନ ଭାଗ } \boxed{} \text{ ଭାଗ} = \frac{8}{19} \mid$$

୩. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଗାର ଟାଣି ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଅ ।

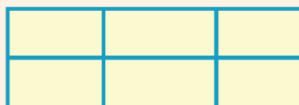
$$\text{ଯେପରି } \frac{9}{9} =$$

$$\frac{9}{8} =$$

$$\frac{9}{9} =$$

$$\frac{9}{8} =$$

୪. ନିମ୍ନ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଲବକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

$$\frac{9}{4}, \frac{8}{9}, \frac{9}{19}, \frac{9}{11}, \frac{1}{17}, \frac{8}{4}, \frac{9}{1}$$

୫. ତଳ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ହରକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

$$\frac{9}{3}, \frac{9}{4}, \frac{8}{4}, \frac{8}{9}, \frac{9}{7}, \frac{9}{7}, \frac{9}{11}$$

୬. ଯେଉଁ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାରେ ଲବଠାରୁ ହର ବଡ଼ । ତାକୁ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ ।

$$\text{ଯେପରି } \frac{9}{8}$$

$$\text{ଏଠାରେ ଲବ} = \boxed{} \mid$$

$$\text{ହର} = \boxed{} \mid$$

ଲବ ଓ ହର ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ କିଏ ?

୭. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଅ ।

$$\frac{7}{8}, \frac{4}{9}, \frac{8}{7}, \frac{9}{7}, \frac{5}{4}, \frac{1}{10}, \frac{1}{9}, \frac{10}{3}$$

୮. ହର ସମାନ ଦେଖି ମୋର ସାଥ୍ ଖୋଜ ।

$$\frac{7}{10}, \frac{1}{3}, \frac{4}{8}, \frac{9}{7}, \frac{9}{3}, \frac{8}{5}, \frac{7}{4}, \frac{9}{10}, \frac{8}{7}, \frac{1}{5}$$

ଯେପରି

$$\frac{1}{3}, \frac{9}{7}$$

୯. ଅଳଗା ଭଗ୍ନ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ବାକ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ରଖ ।

(କ) $\frac{9}{7}, \frac{9}{7}, \frac{8}{4}, \frac{9}{7}$

(ଖ) $\frac{8}{9}, \frac{9}{10}, \frac{8}{10}, \frac{9}{10}$

(ଗ) $\frac{9}{11}, \frac{8}{10}, \frac{8}{11}, \frac{9}{11}$

(ଘ) $\frac{10}{17}, \frac{9}{17}, \frac{11}{17}, \frac{10}{17}$

(ଡ) $\frac{8}{19}, \frac{9}{19}, \frac{11}{19}, \frac{14}{19}$

(ଛ) $\frac{8}{9}, \frac{8}{4}, \frac{9}{7}, \frac{8}{9}$

(ଛ) $\frac{9}{8}, \frac{8}{9}, \frac{9}{7}, \frac{9}{10}$

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଚନା

କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଡ - ୩୩ ରୁ ୩୩

- ଟଙ୍କା ପଇସା ସଂପର୍କିତ ଧାରଣା ଶିକ୍ଷା ଦେବା ବେଳେ ନୋଟ / ମୃଦ୍ରା ଆଦି ବ୍ୟବହାର କରିବେ
- ବଜାର ବା ଦୋକାନରୁ ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ କିଣାବିକା ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସମ୍ମଖୀନ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଓ ଏହାର ସମାଧାନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।
- ଏକକ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା, ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଉପକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଇବେ ।

ଉପକରଣ :

- ମୃଦ୍ରା ଓ ନୋଟ୍
- ଦର ତାଲିକାର ନମ୍ବର
- ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଦର୍ଶାଉଥିବା ମ୍ୟାଟ୍

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ :

- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଯେ କୌଣସି ଟଙ୍କା ପଇସା ହିସାବ କରି ପାରିବ ।
- ଦର ତାଲିକା ଦେଖି ସଭଦା ଚିଠା ବୁଝିବ ଓ ନିଜେ ଚିଠା ଚିଆରି କରିବ
- ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା, ସମଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ଓ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ସମ୍ପର୍କିତ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩୮

ଆକଳନ ପାର୍ଦ୍ଦ-୭

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନା ଶେଷରେ ଚାରିଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉଭର ଦିଆଯାଉଥିବା । ଠିକ ଉଭର ପାଖରେ ‘√’ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୧. ନ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍ = ମିନିଟ୍

- (କ) ୩୧୫ (ଖ) ୧୭୫ (ଗ) ୧୯୫ (ଘ) ୨୧୫

୨. ୧୦ am. ଠାରୁ ଓ pm. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ସମୟ ?

୩. ନ ଘଣ୍ଟା ୩୫ ମିନିଟ୍ + ୨ୟା ୫୦ ମିନିଟ୍ = ?

- (କ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୮୫ ମିନିଟ୍

- (ଖ) ୫ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍

- (ଗ) ୭ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍

- (ଘ) ୭ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍

୪. ସର୍ବନିମ୍ନ କେତେଟି ନୋଟ ନେଲେ ୧୭୦ ଟଙ୍କା ହେବ ?

- (କ) ୭ଟି (ଖ) ୩ଟି (ଗ) ୪ଟି (ଘ) ୫ଟି

୫. ଅମୃତଭଣ୍ଟା କିଲେଗ୍ରମା ପ୍ରତି ଟ. ୧୫.୫୦ ହେଲେ, ୪ କି.ଗ୍ରା. ଅମୃତଭଣ୍ଟା ଦାମ

କେତେ ?

- (କ) ଟ. ୭୭.୦୦ (ଖ) ଟ ୭୦.୦୦ (ଗ) ଟ ୭୦.୦୦ (ଘ) ଟ ୭୧.୦୦

୬. ଛଅ ଟଙ୍କା ପାଞ୍ଚ ପଇସାକୁ କିପରି ଲେଖିବ ।

- (କ) ଟ. ୨.୫ (ଖ) ଟ.୨.୦୫

- (ଗ) ଟ. ୨.୫୦ (ଘ) ଟ.୨.୦୦୫

୭. ଟ. ୧୭୮.୨୦ + ଟ. ୭୯.୫୦ = ?

(କ) ଟ. ୯୮.୭୦

(ଖ) ଟ. ୧୪୭.୭୦

(ଗ) ଟ. ୨୪୭.୭୦

(ଘ) ଟ. ୯୯.୭୦

୮. ଟ. ୧୭୮.୨୦ - ଟ. ୭୯.୫୦ = ?

(କ) ଟ. ୯୮.୭୦

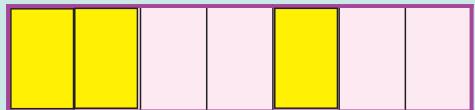
(ଖ) ଟ. ୧୪୭.୭୦

(ଗ) ଟ. ୨୪୭.୭୦

(ଘ) ଟ. ୯୯.୭୦

୯. ପାର୍ଶ୍ଵସ୍ଥ ଚିତ୍ରରେ ଗାର ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶ ମୋଟ ଚିତ୍ରର ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାର କଲେ କେତେ

ହେବ ?

(କ) $\frac{3}{9}$ (ଖ) $\frac{8}{9}$ (ଗ) $\frac{4}{9}$ (ଘ) $\frac{9}{9}$

୧୦. $\frac{9}{8} \frac{3}{4} \frac{7}{9} \frac{5}{4}$ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏକ ପ୍ରକୃତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ?

(କ) $\frac{5}{8}$ (ଖ) $\frac{3}{8}$ (ଗ) $\frac{7}{9}$ (ଘ) $\frac{5}{4}$

୧୧. $\frac{19}{11}$ ର ମାନକ ରୂପ କେତେ ?

(କ) $\frac{9}{5}$ (ଖ) $\frac{8}{9}$ (ଗ) $\frac{9}{5}$ (ଘ) $\frac{9}{3}$

Space for writing

Space for writing

Space for writing